

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1.1 Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης.....

1.1.1 Τα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

i. Τα βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.....

ii. Τα βασικά πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

iii. Τα βασικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

iv. Τα βασικά οικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.....

v. Τα βασικά χωροταξικά – πολεοδομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.....

vi. Τα βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

vii. Τα βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.....

viii. Τα βασικά χαρακτηριστικά των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Ο.Τ.Α. και την ευρύτερη περιοχή.

1.1.2 Τα βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Ο.Τ.Α.....

1.2 Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.....

1.2.1 Συμπεράσματα από την ανάλυση SWOT.....

1.2.2 Κρίσιμα Αναπτυξιακά Ζητήματα.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ.....

2.1 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος.....

2.2 Προσδιορισμός της στρατηγικής.....

2.3 Προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων

2.3.1 Η συνοχή μεταξύ αξόνων προτεραιότητας και στόχων αναπτυξιακής στρατηγικής..... Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.

2.3.2 Συνοπτική τεκμηρίωση των προτεραιοτήτων του Σχεδίου με εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A. Αντικείμενο και Σκοπός του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η διεθνής εμπειρία καταδεικνύει συνεχώς, μέσα από μελέτες και πρακτικές εφαρμογές, ότι η έννοια αλλά και η πρακτική της 'ανάπτυξης' στηρίζεται πλέον στο σχεδιασμό, την έρευνα, την αναζήτηση καινοτομικών στοιχείων και τον προσδιορισμό του είδους της ανάπτυξης που επιδιώκει να πετύχει η κάθε πόλη ή περιοχή.

Ο σχεδιασμός προσδιορίζεται με βάση τρεις αλληλένδετες παραμέτρους: *οργανωμένη προσπάθεια, διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων και επίτευξη συγκεκριμένων στόχων*. Αποτελεί μια διαδικασία καθορισμού μακροπρόθεσμων στόχων και επιλογής στρατηγικών και πολιτικών υλοποίησης, η οποία βασίζεται στην επιστημονική ανάλυση, τη διεθνή εμπειρία, τις συμμετοχικές διαδικασίες και τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στην οικονομία, την κοινωνία και τις υποδομές κάθε περιοχής.

Τα περισσότερα σχέδια ανάπτυξης χρησιμοποιούν την ανάλυση SWOT¹ που αφορά σε μεθοδολογία διάγνωσης του αντικειμένου εξέτασης, τόσο στο εσωτερικό (internal situation audit) όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον (external situation audit).

Η βασική αποστολή του προτεινόμενου έργου είναι να αποτελέσει ένα επιχειρησιακό εργαλείο σχεδιασμού, ανάλυσης, αξιολόγησης και υλοποίησης δράσεων και πολιτικών που να συμβάλλουν στη βιώσιμη και μακροχρόνια

¹ Ανάλυση **SWOT**: Συντομογραφία των αγγλικών λέξεων, Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats ή στα ελληνικά, ανάλυση ΑΔΕΑ: Αδυναμίες, Δυνατότητες, Ευκαιρίες, Απειλές. Αφορά την ανάλυση που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό περιβάλλον του αντικειμένου που εξετάζεται με τη διάγνωση των δυνατοτήτων και αδυναμιών, ενώ στο άμεσο εξωτερικό περιβάλλον εντοπίζεται οι ευκαιρίες και οι απειλές-κίνδυνοι. Είναι ανάλυση σε μικροοικονομικό επίπεδο

ανάπτυξη του δήμου. Ταυτόχρονα, ένα τέτοιο Σχέδιο καθίσταται αναγκαίο για την χρηματοδότηση όλων των προτεινόμενων σε Κοινοτικά Προγράμματα παρεμβάσεων για την ανάπτυξη της περιοχής, καθώς και για την προετοιμασία του Δήμου για την αναπτυξιακή του στρατηγική για τη νέα προγραμματική περίοδο του Δ' ΚΠΣ 2007-2013.

Τα τρία στρατηγικά ερωτήματα στα οποία θα πρέπει να δοθούν απαντήσεις είναι τα ακόλουθα:

- *Πρώτον: Προσδιορισμός των χαρακτηριστικών και του επιπέδου ανάπτυξης στο οποίο βρίσκεται ο Δήμος κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.*
- *Δεύτερον: Προσδιορισμός του στόχου, δηλαδή σε ποιο τύπο ή επίπεδο ανάπτυξης επιδιώκει να φτάσει.*
- *Τρίτο: Προσδιορισμός του τρόπου, δηλαδή ποια μέσα θα χρησιμοποιήσει ο Δήμος για να φτάσει στο επίπεδο ανάπτυξης που επιδιώκει.*

Ο βασικός στόχος προτεινόμενου ερευνητικού προγράμματος είναι να δώσει απαντήσεις στα τρία αυτά ερωτήματα, προκειμένου να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι κατευθύνσεις και οι αντίστοιχες δράσεις οι οποίες θα οδηγήσουν στο επιθυμητό αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Οι επιμέρους στόχοι του Επιχειρησιακού Σχεδίου – Προγράμματος αφορούν στα εξής:

- Προσανατολισμός στο τρίπτυχο 'οικονομία – κοινωνία – περιβάλλον', στο οποίο στηρίζεται η κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας του δήμου
- Προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού ρόλου του δήμου
- Αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων
- Προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων

- Περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων
- Ενίσχυση της συνεργασίας όλων των δημιουργικών δυνάμεων του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου (επιχειρήσεις – δημόσιοι τοπικοί φορείς – κάτοικοι) σε διαδικασίες σχεδιασμού και εφαρμογής δράσεων ανάπτυξης στα πλαίσια της κατεύθυνσης της αστικής ανασυγκρότησης και ανάπτυξης.

Για να ικανοποιηθούν οι ανωτέρω στόχοι, θα εφαρμοστεί μια σύγχρονη μεθοδολογική προσέγγιση η οποία προσδιορίζεται από τα ακόλουθα βασικά σημεία:

- Σαφής καταγραφή και τεκμηρίωση της πραγματικής εικόνας και/ή κατάστασης του Δήμου με έμφαση στα μείζονα θέματα ανάπτυξης αλλά και στα προβλήματα που εμποδίζουν την ανάπτυξη
- Αναγνώριση των ιδιαίτερων αναγκών για την ανάπτυξη του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη τις μέχρι τώρα δράσεις και προτείνοντας νέες με καινοτομικό χαρακτήρα
- Αξιοποίηση της διεθνούς και ελληνικής εμπειρίας
- Καταγραφή στοιχείων και συλλογή δευτερογενούς υλικού από πολεοδομικές, χωροταξικές και αναπτυξιακές μελέτες για την περιοχή
- Αξιοποίηση των υφιστάμενων ψηφιοποιημένων υποβάθρων (εάν υπάρχουν)
- Συλλογή στοιχείων για τη δημογραφική, κοινωνική, παραγωγική και οικονομική διάρθρωση του Δήμου και του νομού από δημόσιες υπηρεσίες και φορείς του δήμου και του νομού
- Συναντήσεις εργασίας με φορείς της περιοχής, με σκοπό την καταγραφή στάσεων και προτάσεων για την ανάπτυξη της περιοχής μελέτης
- Δημιουργία πρωτογενούς χαρτογραφικού υλικού
- Χρησιμοποίηση μεθόδων συλλογικής ανάλυσης, τεκμηρίωσης και επιλογής προτάσεων (team work, brainstorming), ακολουθώντας σύγχρονες πρακτικές και μεθόδους ανάλυσης.

Εκτιμάται ότι ο συνδυασμός όλων αυτών των στοιχείων προσδίδει στο Επιχειρησιακό Σχέδιο την απαραίτητη τεκμηρίωση και αποδοχή, έτσι ώστε να καταστεί ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου.

Προκειμένου όμως, το Σχέδιο να στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της περιοχής και στις πραγματικές της ανάγκες, καθώς και να λαμβάνει υπόψη του τις ιδέες, προτάσεις και τα ενδιαφέροντα των πολιτών της περιοχής η εκπόνηση του Σχεδίου μεταξύ άλλων επιτυγχάνεται μέσω συζητήσεων με κατοίκους και φορείς της περιοχής. Είναι προφανές ότι μόνο στο πλαίσιο του Δημοκρατικού Προγραμματισμού και του Σχεδιασμού εκ των κάτω προς τα άνω, είναι εφικτό να προκύψει ένα Σχέδιο που θα χαρακτηρίζεται από πληρότητα, ρεαλισμό, κοινωνική συναίνεση και αποδοχή.

Σύμφωνα, μάλιστα και με το Νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, ΦΕΚ 114^{Α'} – 8/6/2006), στα άρθρα 203 – 207, διατυπώνεται η υποχρέωση των ΟΤΑ για εκπόνηση ενός τέτοιου Επιχειρησιακού Προγράμματος, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και με απώτερο σκοπό τη δημιουργία μόνιμων δομών προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης των Δήμων.

Με βάση, λοιπόν την ανάλυση που προηγήθηκε, τη δέσμευση που θέτει ο Νέος Κώδικας, αλλά και την ανάγκη προετοιμασίας του Δήμου ενόψει του Δ' ΚΠΣ της προγραμματικής περιόδου 2012 – 2014, κρίνεται σκόπιμη η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ώστε ο Δήμος να βρεθεί προετοιμασμένος για τις εξελίξεις που προγραμματίζονται σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

B. Οι ενότητες του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΥΠ.ΕΣ.Τ.Κ.Α.

Το περιεχόμενο, η δομή και ο τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού έχει καθορίζονται με την υπουργική απόφαση ΥΑ 18183/02.04.2007 (ΦΕΚ 534/13.04.2007 τεύχος Β'). Κατά συνέπεια το Πρόγραμμα που ακολουθεί περιλαμβάνει τις εξής ενότητες και υποενότητες:

Ενότητα 1: Στρατηγικός σχεδιασμός

Κεφάλαιο 1.1: Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Περιγράφονται τα χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου Τοπείρου, τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση.

1.1.1 Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης αναφέρεται στα εξής δεδομένα και χαρακτηριστικά:

1. Βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.
2. Βασικά πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.
3. Βασικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.
4. Βασικά οικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.
5. Βασικά χωροταξικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.
6. Βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.
7. Βασικά χαρακτηριστικά των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Ο.Τ.Α. και την ευρύτερη περιοχή.
8. Έργα και οι δράσεις της περιόδου 1998-2006

9. Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.,

Επίσης, αντικείμενο ανάλυσης συνιστά και ο Δήμος ως αυτοτελής οικονομικός οργανισμός. Συνεπώς, η ενότητα «υφιστάμενη κατάσταση» αναφέρεται και σε βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Ο.Τ.Α., όπως:

1. Διοικητική διάρθρωση του Ο.Τ.Α.
2. Ανθρώπινο δυναμικό
3. Καταγραφή της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Ο.Τ.Α.
4. Έσοδα και δαπάνες του Ο.Τ.Α.

1.1.2 Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Η απλή περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης δεν αρκεί από μόνη της να συμβάλει σε έναν ασφαλή προσδιορισμό των στόχων και προτεραιοτήτων της αναπτυξιακής στρατηγικής. Για το λόγο αυτό απαιτείται η ενδεδειγμένη αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης ώστε να προσδιορισθούν με σαφήνεια:

A. Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης, τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από τον Ο.Τ.Α. κατά την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας.

B. Τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της περιοχής του Ο.Τ.Α. ως προς τα κρίσιμα ζητήματα, τις ανάγκες των πολιτών και την εκτιμώμενη ζήτηση για την παροχή δημοτικών ή κοινοτικών υπηρεσιών.

Γ. Τις δυνατότητες και τις υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, σε σχέση με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό και την υλικοτεχνική υποδομή τους, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση.

Δ. Τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις).

Κεφάλαιο 1.2: Στρατηγική του Ο.Τ.Α. και αναπτυξιακές προτεραιότητες.

1.2.1 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος

Η περιοχή αναφοράς οφείλει να προσδιορίσει το αναπτυξιακό της όραμα, προκειμένου αυτό να αποτελέσει οδοδείκτη της μελλοντικής δράσης τόσο της δημοτικής αρχής όσο και της τοπικής κοινωνίας. Και ενώ η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης απαντά στο ερώτημα «που βρίσκεται η περιοχή και ο Δήμος σήμερα», η διατύπωση του οράματος απαντά στο ερώτημα «ποια οφείλει να είναι η εικόνα και η κατάσταση της περιοχής αύριο».

Συνεπώς, το όραμα αποτελεί συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιδιώξιμης κατάστασης της περιοχής του Ο.Τ.Α. και του ίδιου του Ο.Τ.Α., ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

1.2.2 Προσδιορισμός της στρατηγικής

Ο προσδιορισμός της **στρατηγικής** του Ο.Τ.Α. αναφέρεται πρωτίστως στη διατύπωση των γενικών στρατηγικών στόχων προκειμένου να πετύχει το όραμα του. Σύμφωνα με τις τεθείσες προδιαγραφές, ενδεικτικά, οι στρατηγικοί στόχοι αφορούν:

- i. Στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της περιοχής.
- ii. Στην ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών των υπηρεσιών του.

- iii. Στην αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας του (με τη βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των οργάνων του, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής του).
- iv. Στη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

1.2.3 Προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων

Ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών **προτεραιοτήτων**, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το επιχειρησιακό πρόγραμμα, λαμβάνει υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα με τη μορφή **αξόνων**. Ενδεικτικά, οι άξονες αυτοί μπορεί να είναι:

- i. «Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές».
- ii. «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός».
- iii. «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση».
- iv. «Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς». Ο άξονας αυτός ενδεικτικά αφορά:
 - α. Στη γενική οργάνωση και λειτουργία του Ο.Τ.Α., καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής τοπικής διοίκησης.
 - β. Στις οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του.
 - γ. Στις ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για τη γενικότερη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Ο.Τ.Α.

Ενότητα 2: Επιχειρησιακός προγραμματισμός

Η δεύτερη ενότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος στοχεύει στη συγκεκριμένη πλέον διατύπωση στόχων, δράσεων και έργων για την επόμενη

τετραετία. Ειδικότερα, σύμφωνα και με τις προδιαγραφές, η ενότητα αυτή περιλαμβάνει:

Κεφάλαιο 2.1: Στόχοι και δράσεις.

2.1.1 Γενικοί και ειδικοί στόχοι

Στο πρώτο κεφάλαιο του επιχειρησιακού προγραμματισμού εξειδικεύονται οι γενικοί στρατηγικοί στόχοι σε ειδικότερους στόχους.

2.1.2 Άξονες, μέτρα, προγράμματα δράσης και έργα

Ακολούθως, κάθε **άξονας** εξειδικεύεται σε **μέτρα**, που αντιστοιχούν σε έναν ή περισσότερους **ειδικότερους στόχους**, που πρέπει να επιτευχθούν κατά προτεραιότητα από τον Ο.Τ.Α. την επόμενη τετραετία. Ενδεικτικά, τα μέτρα μπορεί να αφορούν: Ύδρευση και Αποχέτευση, Διαχείριση απορριμμάτων, Κοινωνική φροντίδα, Πολιτισμό και Αθλητισμό, Απασχόληση, Τουριστική ανάπτυξη, Οικονομικά του Ο.Τ.Α., καθώς και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του.

Για την επίτευξη των στόχων του κάθε **μέτρου** σχεδιάζεται ένα ολοκληρωμένο υποπρόγραμμα δράσεων. Οι δράσεις είναι δυνατό να είναι κατηγορίες έργων ή μεγάλα έργα (όπου ως έργα νοούνται δράσεις που εκτελούνται εφ' άπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης) ή να είναι συνεχώς επαναλαμβανόμενες λειτουργίες των υπηρεσιών και οργάνων διοίκησης.

Τα **έργα**, ενδεικτικά, είναι δυνατό να περιλαμβάνουν τεχνικά έργα, μελέτες, έρευνες, ενέργειες κατάρτισης, ενέργειες δημοσιότητας, κανονιστικές ρυθμίσεις. Οι συνεχείς λειτουργίες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν:

α. Κύριες λειτουργίες, δηλ. δραστηριότητες μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες και εκπληρώνεται ο σκοπός του Ο.Τ.Α. (όπως δραστηριότητες κοινωνικές, πολιτιστικές, αθλητισμού, προστασίας περιβάλλοντος).

β. Υποστηρικτικές ή οριζόντιες λειτουργίες, των οποίων ο ρόλος συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στις υπηρεσίες και τα όργανα διοίκησης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του (όπως διαχείριση θεμάτων προσωπικού, οικονομική διαχείριση, προμήθειες, διοικητική υποστήριξη, νομική υποστήριξη, υποστήριξη του προγραμματισμού, τεκμηρίωση πληροφοριών).

Υπεύθυνοι υλοποίησης των δράσεων μπορεί να είναι υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του. Μπορεί επίσης να είναι και σύνδεσμοι Ο.Τ.Α. στους οποίους συμμετέχει ο Ο.Τ.Α. ή οι δομές που ορίζονται ως φορείς υλοποίησης στις συμβάσεις συνεργασίας του Ο.Τ.Α. με άλλους φορείς.

Σε ειδική παράγραφο του κεφαλαίου αυτού είναι δυνατό να προσδιορίζονται:

α. Δράσεις διαδημοτικής σημασίας, εφόσον υπάρχει σχετική συμφωνία με τους γειτονικούς Ο.Τ.Α.

β. Δράσεις υπερτοπικής σημασίας, ως προτάσεις προς τα υπερκείμενα επίπεδα προγραμματισμού.

Κεφάλαιο 2.2: Τετραετής προγραμματισμός των δράσεων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο του επιχειρησιακού προγραμματισμού **ιεραρχούνται** οι δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου και προσδιορίζονται οι δράσεις πρώτης προτεραιότητας. Τουλάχιστον για τις δράσεις αυτές συμπληρώνεται **τυποποιημένο έντυπο προγραμματισμού**, στο οποίο κατ' ελάχιστον προσδιορίζονται:

α. Ο **άξονας** και το **μέτρο** του επιχειρησιακού προγράμματος, όπου εντάσσεται η δράση.

β. Οι **στόχοι** του μέτρου στην επίτευξη των οποίων θα συμβάλλουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης.

- γ. Οι **εκροές** που θα παραχθούν από την υλοποίηση της δράσης.
- δ. Οι **φάσεις υλοποίησης** της δράσης.
- ε. Η **υπηρεσία** του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της δράσης.
- στ. Η **χωροθέτηση** της δράσης.
- ζ. Το **χρονοδιάγραμμα υλοποίησης**, ανά έτος.
- η. Οι **αναγκαίοι** ανθρώπινοι και υλικοί **πόροι** και άλλες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης.
- θ. Ο **προϋπολογισμός δαπανών** και οι πηγές χρηματοδότησης.

Για τη διευκόλυνση της κατάρτισης των ετήσιων προγραμμάτων δράσης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων, το χρονοδιάγραμμα απόκτησης των απαιτούμενων πόρων και ο προϋπολογισμός δαπανών συντάσσονται για **κάθε έτος** της επόμενης τετραετίας.

Η διάρθρωση των ετήσιων προγραμμάτων δράσης του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του αντιστοιχεί στην οργανωτική δομή των υπηρεσιών τους.

Το περιεχόμενο των ετήσιων προγραμμάτων δράσης προκύπτει από την κατ' έτος εξειδίκευση του επιχειρησιακού προγράμματος, λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 4 του παρόντος. Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης προσδιορίζονται οι δράσεις ή τμήματα πολυετών δράσεων του επιχειρησιακού προγράμματος, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών του Προσώπων.

Για κάθε δράση προσδιορίζονται τουλάχιστον:

- α. Ο άξονας και το μέτρο του επιχειρησιακού προγράμματος όπου εντάσσεται η δράση.
- β. Ποσοτικά στοιχεία των εκροών που θα παραχθούν από τη δράση κατά το επόμενο έτος.

- γ. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης, ανά τρίμηνο.
- δ. Ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.
- ε. Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης.

Το ετήσιο πρόγραμμα δράσης του πρώτου έτους της δημοτικής περιόδου συντάσσεται μαζί με τον αντίστοιχο ετήσιο προϋπολογισμό και αποτελεί μαζί με το τεχνικό πρόγραμμα του ίδιου έτους, προσωρινό πρόγραμμα, που οριστικοποιείται με την ολοκλήρωση της κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος.

Τα διετή προγράμματα δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) υποκαθιστούν τα αντίστοιχα ετήσια προγράμματα δράσης τους.

Στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης μπορεί να τροποποιείται ο προγραμματισμός υλοποίησης των δράσεων που έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το ετήσιο πρόγραμμα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει νέες δράσεις, οι οποίες δεν έχουν προβλεφθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον εντάσσονται στη στρατηγική και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

Ενότητα 3: Οικονομικός προγραμματισμός και δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα εξής:

Κεφάλαιο 3.1: Οικονομικός προγραμματισμός.

Στο κεφάλαιο «Οικονομικός προγραμματισμός» περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- α. Εκτιμώνται τα έσοδα του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης για κάθε έτος της επόμενης τετραετίας.

β. Υπολογίζονται συνοπτικά οι λειτουργικές και οι επενδυτικές δαπάνες των δράσεων του προγράμματος.

γ. Καταρτίζονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες του προγράμματος ανά άξονα και μέτρο.

Κεφάλαιο 3.2: Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος.

1. Στο κεφάλαιο «Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος», καταρτίζονται δείκτες αποτελεσμάτων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των στόχων και δείκτες υλοποίησης ή εκροών για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησης των δράσεων του προγράμματος.

2. Οι προηγούμενοι δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

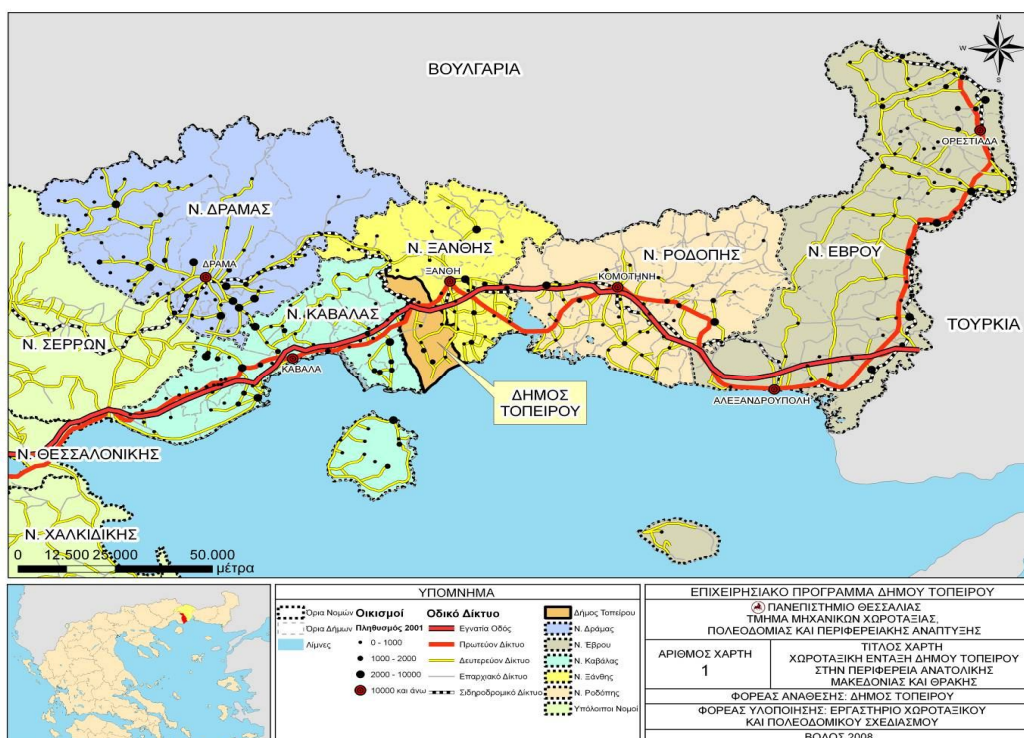
1.1 Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης

1.1.1 Τα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

ι. Τα βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Ο Δήμος Τοπείρου βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και δυτικά της Κομοτηνής, έδρα της περιφέρειας από την οποία απέχει 70 χλμ. περίπου. Βρίσκεται δε στο νοτιοδυτικό άκρο του νομού Ξάνθης αποτελώντας έτσι μαζί με το Δήμο Σταυρούπολης το δυτικότερο άκρο της Θράκης.

Χάρτης 1 Χωροταξική ένταξη του Δήμου Τοπείρου στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης

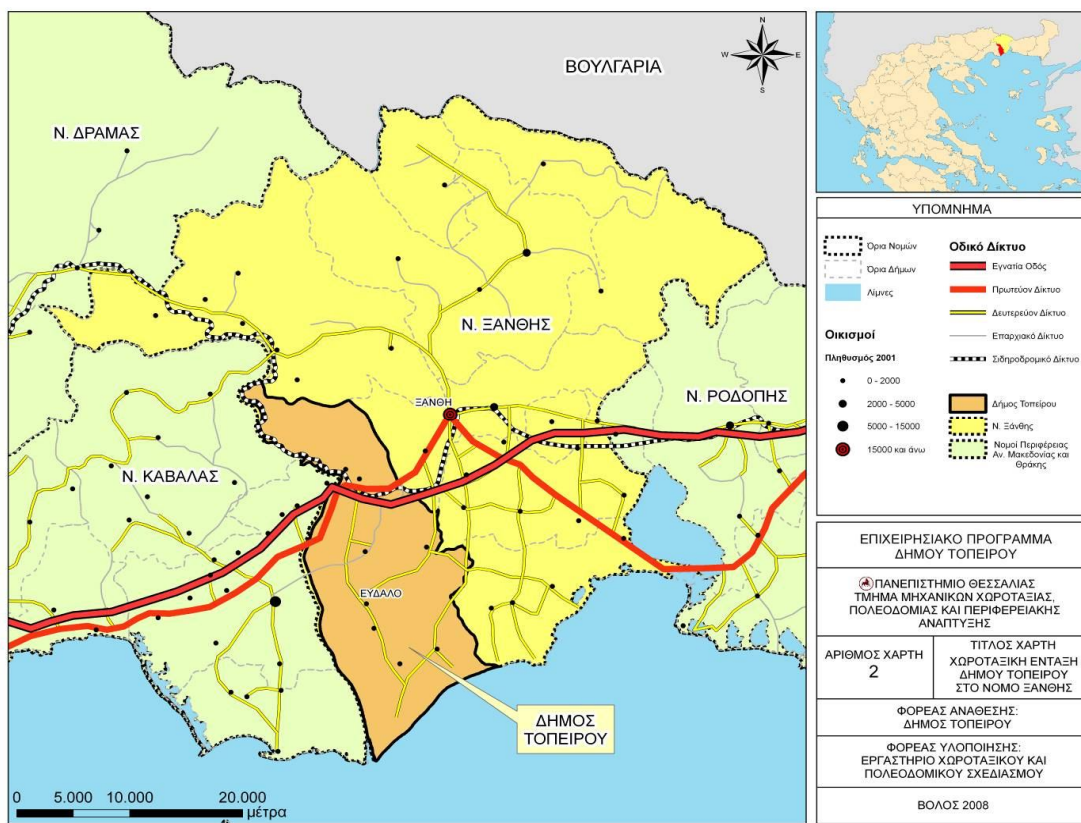
Ο Δήμος Τοπείρου συστάθηκε με τον Νόμο 2539/97 *περί Συγκρότησης της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, γνωστού και ως επιχειρησιακό σχέδιο **“Ι. Καποδίστριας”**. Ο Δήμος Τοπείρου λοιπόν, προέκυψε από τη συνένωση οκτώ πρώην Κοινοτήτων που συμβολίζονται στο έμβλημα του Δήμου Τοπείρου με οκτώ άστρα: Αβάτου, Γαλάνης, Εξοχής, Ερασμίου, Ευάλου, Μαγγάνων, Ολβίου, Τοξοτών. Η έκταση του Δήμου είναι 312.493 στρέμματα και αποτελείται από 36 οικισμούς με συνολικό πληθυσμό που ανέρχεται στους 12.500 κατοίκους περίπου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο πληθυσμός είναι μικτός, δηλαδή το 65% είναι Χριστιανοί και το 35% του πληθυσμού αποτελείται από Μουσουλμάνους. Έδρα του Δήμου είναι ο οικισμός του Ευάλου όπου και στεγάζεται το δημαρχιακό μέγαρο.

Από οικονομική και λειτουργική άποψη, ο Δήμος δεν εμφανίζει μία ομοιογενή χωρική διάρθρωση και ουσιαστικά χωρίζεται σε δύο διακριτές υποπεριοχές.

Το **βόρειο τμήμα** του Δήμου, που είναι ορεινό και αποτελεί μέρος της οροσειράς της Ροδόπης, είναι πλούσιο σε βλάστηση, με σπάνια χλωρίδα και πανίδα, και παρουσιάζει έντονη χαράδρωση, που συμπληρώνεται από το πλήθος μικρορεμάτων, τα οποία συμβάλουν στο ποταμό Νέστο. Ψηλότερη κορυφή είναι το ύψωμα "Καρπούζι" με ύψος 1.286 μέτρα. Όλη η δυτική πλευρά διασχίζεται από τον ποταμό Νέστο, ο οποίος πηγάζει από τη Βουλγαρία και η φυσική ροή του έχει δημιουργήσει μια οφιοειδή κοίτη (Μαιανδρισμούς), που περιβάλλεται από απόκρημνες περιοχές με υδροχαρή βλάστηση διαμορφώνοντας ένα χαρακτηριστικό τοπίο, γνωστό ως Στενά του Νέστου.

Το **νότιο τμήμα** του Δήμου, που είναι και το μεγαλύτερο, είναι πεδινό και καλύπτεται κυρίως με καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Υπάρχουν λίγες λοφώδεις όπως και λίγες ελώδεις εκτάσεις, κυρίως κοντά στα παράλια με το Θρακικό πέλαγος και το Δέλτα του Νέστου. Επίσης υπάρχουν μικρές αμμοθίνες κοντά στην παραλιακή γραμμή.

Χάρτης 2 Χωροταξική ένταξη του Δήμου Τοπεύρου στο νομό Ξάνθης

Σημαντικό στοιχείο του πεδινού τμήματος είναι ο ποταμός Νέστος που είναι και το δυτικό σύνορο του Δήμου, ο οποίος σε όλο το μήκος του, και ιδιαίτερα στη κατάληξη του στη θάλασσα, όπου σχηματίζει το Δέλτα, παρουσιάζει ιδιαίτερη οικολογική και αισθητική σημασία εξαιτίας του υδροχαρούς παρόχθιου δάσους σε όλο το μήκος του. Στο πεδινό τμήμα υπάρχουν πολλά ρέματα και μικροί χείμαρροι με κυριότερο το χείμαρρο Λασπία.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η πληθυσμιακή κατανομή αλλά και η έκταση του κάθε Δημοτικού Διαμερίσματος του Δήμου:

ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΟΥ	312.493 (στρ.)	11.544 (κάτοικοι)
Τ.Κ. ΑΒΑΤΟΥ	11,661	1.078
Τ.Κ. ΓΑΛΑΝΗΣ	51,777	108
Τ.Κ. ΕΞΟΧΗΣ	64,646	1.295
Τ.Κ. ΕΡΑΣΜΙΟΥ	47,093	1.268

Τ.Κ. ΕΥΛΑΛΟΥ	65,109	4.985
Τ.Κ. ΜΑΓΓΑΝΩΝ	19,734	635
Τ.Κ. ΟΛΒΙΟΥ	9,473	330
Τ.Κ. ΤΟΞΟΤΩΝ	43,000	1.845

ii. Τα βασικά πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστούν χαρακτηριστικά του Δήμου Τοπείρου, τα οποία αφορούν πληθυσμιακή εξέλιξη, ηλικιακή διάρθρωση (στο σύνολο και ανά φύλο), επίπεδο μόρφωσης των κατοίκων (στο σύνολο του πληθυσμού αλλά και ανά φύλο). Η παρουσίαση των στατιστικών δεδομένων πραγματοποιείται σε επίπεδο δήμου, αλλά και επιμέρους δημοτικών διαμερισμάτων ώστε να είναι δυνατή η συγκριτική διαχρονική εξέλιξη – παρουσίαση αλλά και η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για τις παρούσες και μελλοντικές τάσεις αλλά και ανάγκες εξυπηρέτησης του πληθυσμού.

Για το διάστημα 1981-2011, στο σύνολο του Δήμου Τοπείρου, παρατηρείται μια τάση μείωσης του πληθυσμού η οποία είναι αρκετά σημαντική (-8,84%). Με εξαίρεση τη τοπική κοινότητα της Εξοχής, του Ερασμίου και των Τοξοτών, όπου παρατηρείται μία διαρκής μείωση μεταξύ των ετών 1981-2011 όλες οι άλλες τοπικές κοινότητες παρουσιάζουν αυξομειώσεις.

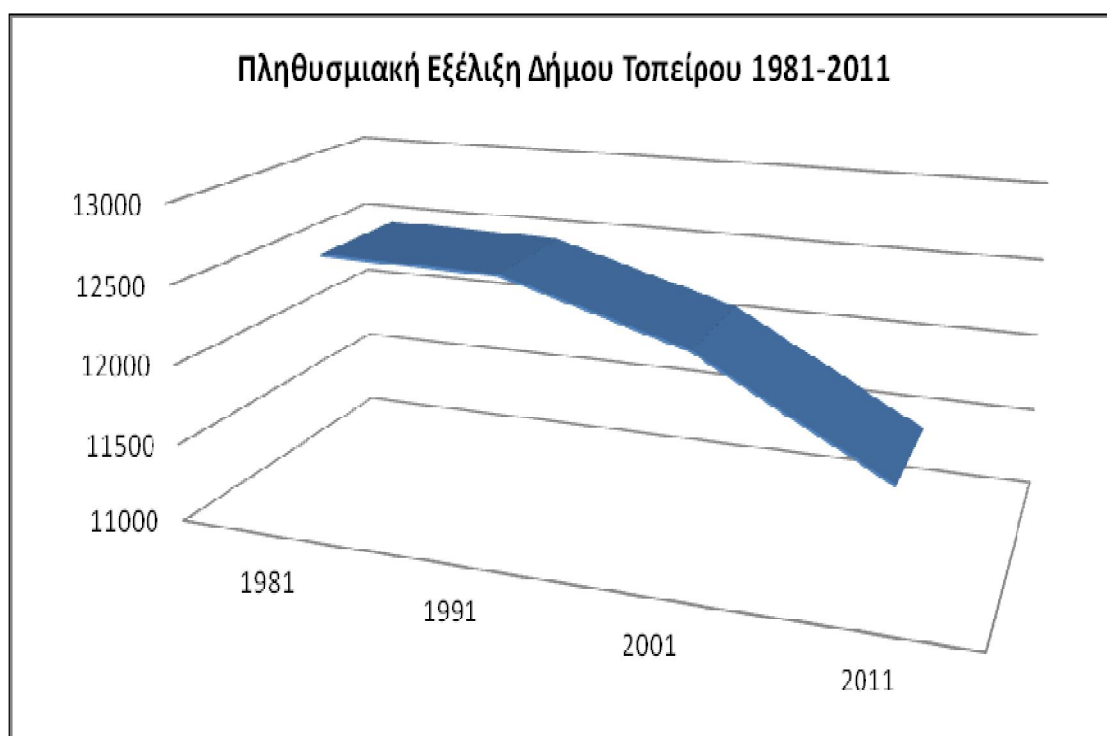
Ειδικότερα, στη δεκαετία 1981-1991, παρατηρείται μείωση σε όλες τις τοπικές κοινότητες με εξαίρεση αυτές του Ευλάλου, των Μαγγάνων και του Ολβίου όπου έχουμε αύξηση του πληθυσμού.

Την περίοδο 1991-2001 διαφαίνεται η εξής εικόνα: η τοπική κοινότητα του Ολβίου παρουσιάζει τη μεγαλύτερη μείωση (-22,2%) ενώ ακολουθεί αυτή του Ερασμίου με πληθυσμιακή μείωση της τάξης του 15,5%. Αντίθετα η τοπική

κοινότητα της Γαλάνης παρουσιάζει τώρα αύξηση (+25,5%), όπως και αυτή του Αβάτου (+19,3%).

Την περίοδο 2001-2011 παρουσιάζεται μείωση του πληθυσμού σε όλες τις τοπικές κοινότητες με μοναδική εξαίρεση αυτή του Ευλάλου η οποία παρουσιάζει αύξηση (+10,47%). Η μεγαλύτερη μείωση του πληθυσμού παρατηρείται στην τοπική κοινότητα του Ολβίου (-46,97%).

Στο παρακάτω γράφημα και στον πίνακα 1 απεικονίζεται αναλυτικά η πληθυσμιακή εξέλιξη στο Δήμο Τοπείρου.

Η πληθυσμιακή εξέλιξη αποτελεί τη συνισταμένη πολλών παραγόντων: της φυσικής αύξησης του πληθυσμού, των μετακινήσεων προς τα αστικά κέντρα, της μετανάστευσης και της παλιννόστησης κ.λ.π. Ιδιαίτερα στο Δήμο Τοπείρου, η μείωση του πληθυσμού όπου παρατηρείται, οφείλεται κατά ένα ποσοστό στην τάση για μετεγκατάσταση στην πρωτεύουσα του νομού, αλλά και στη φυσική μείωση του πληθυσμού.

Πίνακας 1: Πληθυσμιακή εξέλιξη 1981-2011 Δήμου Τοπείρου

ΔΗΜΟΤ. ΔΙΑΜΕΡ.	ΑΡΙΘ. ΟΙΚΙΣ.	Έκταση km ²	ΕΤΟΣ				ΜΕΤΑΒΟΛΗ				ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ κατ/km ²
			1981	1991	2001	2011	81-91	91-01	01-11	81-11	
Εύλαλο	8	65,109	4.442	4.598	4.463	4.985	3,51	-3	10,47	4,5	76,56
Άβατο	1	11,661	1.048	1.014	1.258	1.078	-3,24	19,3	-16,70	16	92,44
Γαλάνη	1	51,777	125	102	137	108	-18,4	25,5	-26,85	-46,7	2,09
Εξοχή	8	64,646	1.665	1.563	1.536	1.295	-6,12	-1,8	-18,61	-16	20,03
Εράσμιο	4	47,093	1.778	1.710	1.480	1.268	-3,82	-15,5	-16,72	-20,4	26,93
Μάγγανα	1	19,734	833	859	774	635	3,12	-11	-21,89	7,5	32,18
Όλβιο	1	9,473	518	593	485	330	14,47	-22,2	-46,97	-1	34,84
Τοξότες	8	43	2.198	2.125	2.066	1.845	-3,32	-2,9	-11,98	-12,4	42,91
Σύνολο Δήμου	32	312,493	12.564	12.543	12.199	11.544	-0,16	-2,8	-5,67	-8,84	36,94

Πηγή: ΕΣΥΕ, Αποτελέσματα απογραφής 1981, 1991, 2001, 2011

Ο πληθυσμός του Δήμου Τοπείρου ανά τοπική κοινότητα και οικισμό σύμφωνα με την απογραφή του 2011, αναλύεται στον παρακάτω πίνακα. Παρατηρούμε λοιπόν ότι μόλις δυο οικισμοί παρουσιάζουν πληθυσμό μεγαλύτερο των 1.000 κατοίκων: το Άβατο και το Ηλιοκέντημα.

Πίνακας 3: Πληθυσμός του Δ. Τοπείρου ανά Τοπική κοινότητα και οικισμό (Απογραφή 2011)

α/α	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
	Τ.Κ. Ευλάλου	4.985
1	Δέκαρχον,το	734
2	Εύλαλον,το	922
3	Ηλιοκέντημα,το	1.405
4	Κρεμαστή,η	382
5	Κύρνος,ο	852
6	Μικροχώριον,το	264
7	Ορφανόν,το	317
8	Παλαιόν Όλβιον,το	109
	Τ.Κ. Αβάτου	1.078
1	Άβατο	1.078
	Τ.Κ. Γαλάνης	108
1	Γαλάνη	108
	Τ.Κ. Εξοχής	1.536
1	Βανιάνον,το	166
2	Γκιζέλα,η	184
3	Δάφνη,η	43
4	Εξοχή,η	86
5	Κοσσός,ο	73
6	Κυψέλη,η	210
7	Μέλισσα,η	345
8	Νέα Αμισός,η	188

	Τ.Κ. Ερασμίου	1.480
1	Δασοχώριον,το	112
2	Νέον Εράσμιον,το	865
3	Παλαιόν Εράσμιον,το	291
4	Ραδιοσταθμός	0
	Τ.Κ. Μαγγάνων	635
1	Μάγγανα	635
	Τ.Κ. Ολβίου	330
1	Όλβιο	330
	Τ.Κ. Τοξοτών	1.845
1	Άγιος Αθανάσιος,ο	239
2	Θαλασσιά,η	304
3	Κοσμητή,η	51
4	Μέγα Τύμπανον,το	299
5	Μικρόν Τύμπανον,το	62
6	Ποίμνη,η	44
7	Σεμέλη,η	27
8	Τοξόται,οι	819
	ΣΥΝΟΛΟ	11.544

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2011 (Ιδία Επεξεργασία)

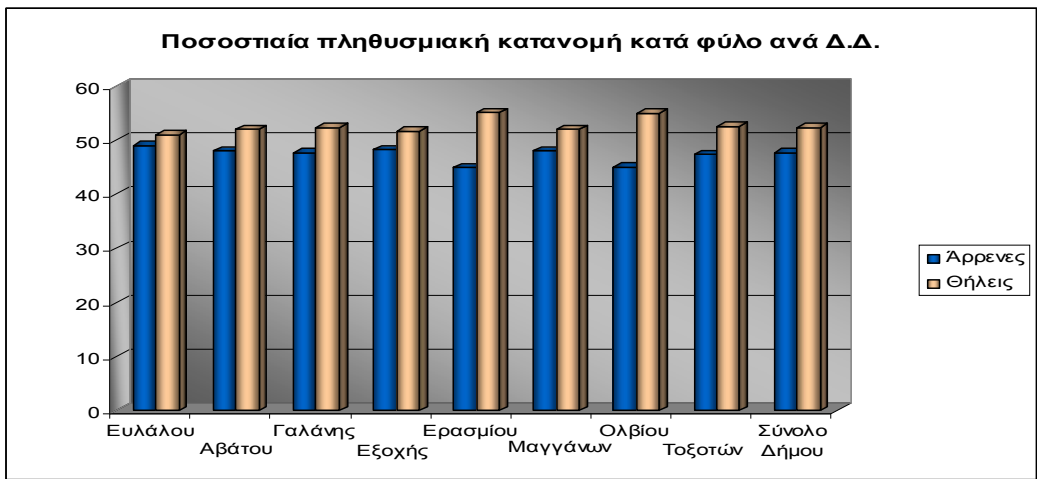
Εν συνεχεία, παρουσιάζεται η ποσοστιαία σύνθεση του πληθυσμού του Δήμου Τοπείρου κατά ηλικία και φύλο έτσι ώστε να εξαχθούν κάποια σημαντικά συμπεράσματα. Ενώ λοιπόν η πρώτη πληθυσμιακή τάξη (0-5 ετών) παρουσιάζει το ποσοστό 8,1% στο σύνολο του Δήμου Τοπείρου, εντούτοις επισημαίνονται μεγάλες ποσοστιαίες διαφορές μεταξύ των δημοτικών διαμερισμάτων. Το χαμηλότερο ποσοστό στην ηλικία αυτή (0-5) παρουσιάζεται στο τοπική κοινότητα της Γαλάνης (2,3%) και το υψηλότερο ποσοστό στο τοπική κοινότητα του Ευάλου (11,6%). Η δεύτερη πληθυσμιακή τάξη (6-14) που εκφράζει τις γεννήσεις του πρόσφατου

παρελθόντος συγκεντρώνει ένα ποσοστό γύρω στο 15% επί του συνόλου του πληθυσμού του Δήμου Τοπείρου.

Εντύπωση προκαλεί το υψηλότερο ποσοστό (20,4%) που παρατηρείται πάλι στο τοπική κοινότητα του Ευάλου σε αντίποδα με το χαμηλό ποσοστό (5,8%) του δημοτικού διαμερίσματος του Ερασμίου. Η κατηγορία των 15-65 ετών κινείται από το 44% στο τοπική κοινότητα της Εξοχής έως και 72,3% στο τοπική κοινότητα του Άβατου και όπως είναι εύλογο αποτελεί την πλειοψηφία του πληθυσμού του Δήμου. Όσο για την τέταρτη πληθυσμιακή τάξη που αποτελείται από τους 65 ετών και άνω παρουσιάζεται με υψηλό ποσοστό (17,6%) στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου. Ιδιαίτερα αυξημένο το ποσοστό των ηλικιωμένων στα τοπικές κοινότητες Εξοχής (25,6%) και Τοξοτών (25,8%) και αρκετά χαμηλό στο τοπική κοινότητα Ευάλου (11,6%).

Η ηλικιακή πυραμίδα λοιπόν του Δήμου Τοπείρου, παρουσιάζεται με ευρεία κορυφή γεγονός που χαρακτηρίζει τον πληθυσμό γηρασμένο και την πληθυσμιακή πυραμίδα «ώριμη» και που ουσιαστικά προκαλεί σημαντικά προβλήματα για την οικονομική και όχι μόνο ανάπτυξη του Δήμου. Ζητούμενο λοιπόν αποτελεί η διάγνωση των αιτιών του φαινομένου της σταδιακής ερήμωσης της εν λόγω περιοχής έτσι ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα και να προωθηθούν οι κατάλληλες δράσεις ώστε να αντιστραφεί αυτή η αρνητική κατάσταση.

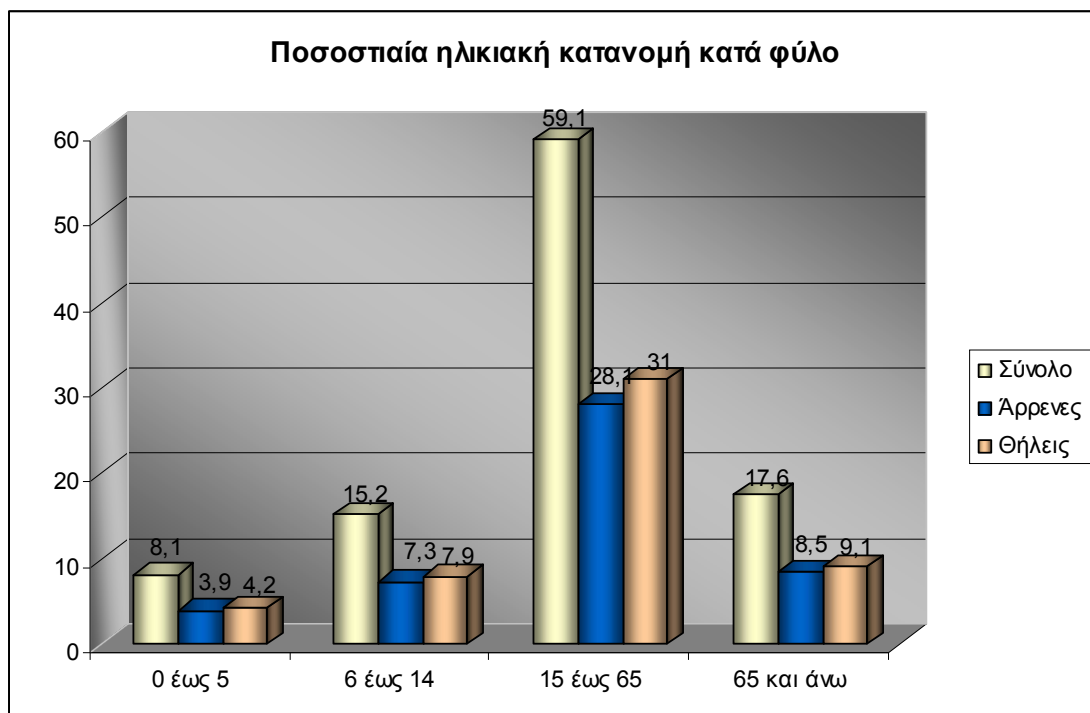
Επίσης, αναφορικά με τη διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Τοπείρου κατά φύλο, κοινό σημείο είναι ότι το ποσοστό των γυναικών παρουσιάζεται αυξημένο σε σχέση με το ποσοστό των ανδρών σε όλα τα τοπικές κοινότητες οπότε κατ' επέκταση και στο Δήμο. Ο πληθυσμός του Δήμου Τοπείρου αποτελείται κατά 52,3% από γυναίκες και κατά 47,7% από άνδρες.

Πίνακας 4: Ποσοστιαία σύνθεση πληθυσμού κατά ηλικίες και φύλο

ΔΗΜ/ΚΑ ΔΙΑΜ/ΤΑ	ΕΥΛΑΛΟ (%)		ΑΒΑΤΟ (%)		ΓΑΛΑΝΗ (%)		ΕΞΟΧΗ (%)		ΕΡΑΣΜΙΟ (%)		ΜΑΓΓΑΝΑ (%)		ΟΛΒΙΟ (%)		ΤΟΞΟΤΕΣ (%)		ΣΥΝΟΛΟ (%)	
	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ
0-5	5,6	6	3,5	3,7	0,8	1,5	5,4	5,8	1,6	1,7	4	4,5	2,6	3,4	1,5	1,9	3,9	4,2
6-14	10	10,4	3	3,5	5,4	7,7	9	10,2	2,6	3,2	8	8,5	3,4	4,6	6,5	6,9	7,3	7,9
15-65	27,8	28,6	35	37,3	33,8	30,8	21,1	22,9	32,8	38,4	30,5	32,5	30	36	25,6	31,8	28,1	31
65 και άνω	5,6	6	6,5	7,5	7,7	12,3	12,8	12,8	7,9	11,8	5,5	6,5	9	11	13,8	12	8,5	9,1
ΣΥΝΟΛΟ	49	51	48	52	47,7	52,3	48,3	51,7	44,9	55,1	48	52	45	55	47,4	52,6	47,7	52,3

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001 (Ιδία Επεξεργασία)

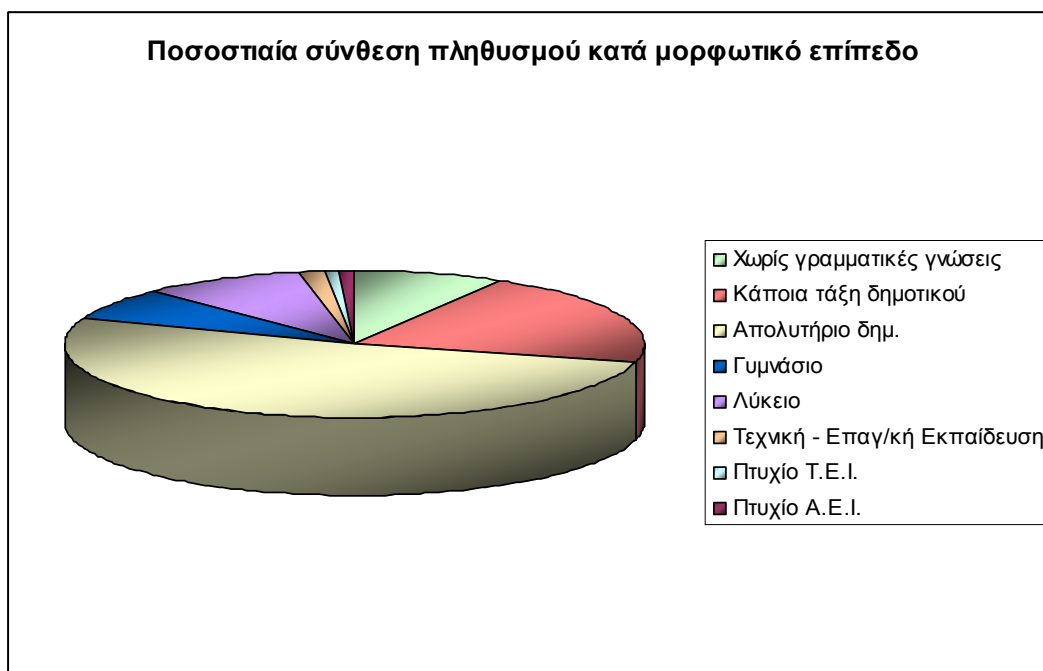
Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης του Δήμου, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ποσοστιαία σύνθεση του πληθυσμού του Δήμου Τοπείρου. Όπως είναι αναμενόμενο (λόγω της αγροτικής φυσιογνωμίας του Δήμου), το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού έχει γνώσεις δημοτικού ή έστω κάποιας τάξης της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Από τον πίνακα παρατηρούμε ότι το 72,5% των κατοίκων ανήκει στην παραπάνω κατηγορία.

Επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που έχουν απολυτήριο δημοτικού παρατηρείται στο τοπική κοινότητα του Αβάτου (70%) και το μικρότερο της ίδιας κατηγορίας στο τοπική κοινότητα του Ολβίου (36%).

Αυξημένο παρουσιάζεται το ποσοστό των ατόμων χωρίς γραμματικές γνώσεις στο σύνολο του Δήμου που κυμαίνεται γύρω στο 8,4%. Τα παραπάνω άτομα είναι στην πλειοψηφία ηλικιωμένοι, με το μεγαλύτερο ποσοστό αγραμμάτων να εμφανίζεται στο τοπική κοινότητα του Ευάλου (11,6%) και το μικρότερο στο τοπική κοινότητα της Γαλάνης (1,5%).

Περιορισμένο είναι και το ποσοστό των αποφοίτων τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης με εξαίρεση το τοπική κοινότητα της Εξοχής (6,4%). Όσο για το ποσοστό των αποφοίτων Τ.Ε.Ι., είναι αρκετά χαμηλό στο Δήμο (0,9%). Τα υψηλότερα ποσοστά στην κατηγορία αυτή εμφανίζονται στα τοπικές κοινότητες Ερασμίου, Εξοχής και Τοξοτών. Ακόμη χαμηλότερος εμφανίζεται ο μέσος όρος των αποφοίτων Α.Ε.Ι. (0,7%) με τα υψηλότερα ποσοστά να εμφανίζονται στα τοπικές κοινότητες Γαλάνης, Εξοχής και Τοξοτών.

Με βάση τα παραπάνω και σύμφωνα με το διάγραμμα που ακολουθεί και το οποίο απεικονίζει την ποσοστιαία σύνθεση του πληθυσμού όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο, είναι εμφανές το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου Τοπίου.

Πίνακας 5: Ποσοστιαία σύνθεση πληθυσμού Δήμου Τοπείρου κατά επίπεδο γραμματικών γνώσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΕΥΛΑΛΟ (%)	ΑΒΑΤΟ (%)	ΓΑΛΑΝΗ (%)	ΕΞΟΧΗ (%)	ΕΡΑΣΜΙΟ (%)	ΜΑΓΓΑΝΑ (%)	ΟΛΒΙΟ (%)	ΤΟΞΟΤΕΣ (%)	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ (%)
Χωρίς γραμματικές γνώσεις	11,6	2,5	1,5	9,6	8,5	2	--	8,8	8,4
Κάποια τάξη δημοτικού	40	24	15,3	3,2	13,1	2	20	5,6	20,4
Απολυτήριο δημ.	43,5	70	69,2	61,6	65,6	65	36	43,1	52,1
Γυμνάσιο	2,2	1,9	3,1	3,2	3,3	15	10	19,3	7
Λύκειο	2,2	1	5,5	12,8	3,3	15	33,2	19,3	9
Τεχνική - Επαγ/κή Εκπαίδευση	0,2	0,3	3,1	6,4	2,6	0,5	--	1,3	1,5
Πτυχίο Τ.Ε.Ι.	0,1	0,3	0,8	1,3	2,6	0,5	0,4	1,3	0,9
Πτυχίο Α.Ε.Ι.	0,2	--	1,5	1,9	1	--	0,4	1,3	0,7
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001 (Ίδια Επεξεργασία)

iii. Τα βασικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Ιστορικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος οφείλει την ονομασία του στη ρωμαϊκή πόλη Τόπειρο. Για την πορεία της πόλης μέσα στην ιστορία μπορούμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

Με την κατασκευή της Εγνατίας οδού (100 π.Χ.) η οποία διέσχιζε την περιοχή στον άξονα Τοξότες - Ξάνθη - Βόρειο άκρο Βιστονίδας - Ιάσμος κ.λ.π., τα Άβδηρα αρχίζουν να χάνουν την εμπορική και στρατηγική τους σημασία.

Αντίθετα, άρχισε να αναπτύσσεται από την εποχή εκείνη η πρωτεύουσα των Σαπαίων Θρακών, η Τόπειρος, η οποία κατά τις ιστορικές μαρτυρίες, πρέπει να βρίσκεται στη θέση (ή πολύ κοντά) της Ξάνθης η κατ' άλλους 12 χιλιόμετρα ανατολικά του Νέστου, η οποία αναδείχθηκε και σε πρωτεύουσα της ρωμαϊκής στρατηγίας που ονομαζόταν Σαπαϊκή.

Αργότερα, κατά το 2ο μ.Χ. αιώνα, η Τόπειρος, όπως και τα Άβδηρα κόβει δικά της νομίσματα (χάλκινα ή ορειχάλκινα) ως απόδειξη της αυτονομίας αλλά και του πλούτου της πόλης. Με τον διαχωρισμό του Ρωμαϊκού κράτους σε Ανατολικό & Δυτικό, η περιοχή της Ξάνθης, με έδρα πάντα την πόλη Τόπειρο, ανήκει στην Ανατολική Αυτοκρατορία, της οποίας μάλιστα είναι το δυτικότερο όριο.

Κατά το 549 μ.Χ. (επί της εποχής του Ιουστινιανού) εναντίον της πόλεως εξέδραμαν Σκλαβηνοί βάρβαροι, οι οποίοι όχι μόνο την κατέλαβαν και κατέσκαψαν, αλλά και τους κατοίκους της άλλους σκότωσαν και άλλους τους πήραν μαζί τους, πέρα από το Δούναβη. Ο Ιουστινιανός όμως αμέσως (551 μ.Χ.) ξανάκτισε την πόλη και την περιέβαλε με ισχυρότερα τείχη για να δίνει το παρόν της μέσα στη βυζαντινή αυτοκρατορία μέχρι το 812 μ.Χ.

Τότε δέχθηκε άλλη φοβερή επιδρομή από τον Βούλγαρο τσάρο Κρούμο, ο οποίος την ισοπέδωσε για άλλη μια φορά. Έκτοτε το όνομα της Τοπείρου παύει να αναφέρεται στις ιστορικές πηγές.

Πρέπει να επισημανθεί ότι η ονομασία φέρεται με διάφορες παραλλαγές: Τόπειρος, Τόπειρα, Τόπειρον, Τοπηρίς, Τόπιρος, Τόπυρος. Η ονομασία Τόπειρος εμφανίζεται λοιπόν περίπου 11 και πλέον αιώνες αργότερα για να χαρακτηρίσει σήμερα το δεύτερο μεγαλύτερο πληθυσμιακά Δήμο του νομού Ξάνθης. Ο Δήμος Τοπείρου αποτελείται σήμερα από ένα κράμα κατοίκων με διαφορετικές καταγωγές.

Έτσι, στην περιοχή συναντώνται Γηγενείς, Μουσουλμάνοι, Πόντιοι, Θρακιώτες, Μικρασιάτες, Σαρακατσάνοι, παλιννοστούντες ομογενείς, ΡΟΜ, κάτοικοι που προέρχονται από γειτονικές περιοχές (Καβάλα, Δράμα, Σέρρες, Κομοτηνή) ακόμη και άτομα που προέρχονται από άλλες περιοχές της χώρας (π.χ. Πελοπόννησο), οι οποίοι δημιούργησαν στην εν λόγω περιοχή τις οικογένειές τους.

Είναι προφανές ότι η σύσταση του πληθυσμού είναι εντυπωσιακή. Και δυσεύρετη συνάμα, όχι μόνο μέσα στα όρια του νομού Ξάνθης, αλλά και σε άλλους νομούς της χώρας. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ο Δήμος Τοπείρου αποτελεί το «χωνευτήρι» πολλών διαφορετικών κοινωνικών ομάδων (από την άποψη των ξεχωριστών καταγωγών) αλλά και ένα μωσαϊκό πολιτισμών.

Επίσης πρέπει να αναφερθεί και το γεγονός ότι με βάση τη θρησκεία διακρίνουμε τους κατοίκους του Δήμου Τοπείρου στους χριστιανούς ορθόδοξους και στους μουσουλμάνους Σουνίτες. Στην περιοχή λοιπόν, υπάρχουν αρκετά τζαμιά καθώς και αρκετές χριστιανικές εκκλησίες.

Επίσης, στο Δήμο Τοπείρου επικρατεί μια γλωσσική ανομοιογένεια καθώς εκτός από τα ελληνικά ομιλούνται και τουρκικά από τους μουσουλμάνους,

ιδιαίτερα μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά και ρωσικά από τους ομογενείς παλιννοστούντες που στην τέως Σοβιετική Ένωση δεν έμαθαν την ελληνική γλώσσα.

Βασικό συμπέρασμα όλων των παραπάνω είναι ότι το γεγονός της έντονης πληθυσμιακής και θρησκευτικής ανομοιογένειας και η πολυπολιτισμικότητα της περιοχής θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σαν θετικό στοιχείο ως προς την ταυτότητα και τις αναπτυξιακές δυνατότητές της και δε θα πρέπει να διολισθήσει σε φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και εσωστρέφειας.

Εκπαίδευση (Α' θμια - Β' θμια)

Νηπιαγωγεία

Στο Δήμο Τοπείρου λειτουργούν αρκετά νηπιαγωγεία και καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες.

Αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς, εκτός από το νηπιαγωγείο του Τ.Κ. Ολβίου, τα υπόλοιπα είναι ιδιόκτητα με τα περισσότερα να είναι σε καλή ή τουλάχιστον μέτρια κατάσταση.

Τα νηπιαγωγεία του Δήμου είναι μονοθέσια και ο αριθμός νηπίων ανά νηπιαγωγείο είναι ικανοποιητικός. Δεδομένου του ικανοποιητικού αριθμού νηπιαγωγείων στο δήμο, υπάρχουν ελάχιστες μετακινήσεις νηπίων από άλλους οικισμούς.

Δημοτικά σχολεία

Αναφορικά με τα δημοτικά σχολεία, η κατάσταση παρουσιάζεται εμφανώς βελτιωμένη τα τελευταία χρόνια μετά και τη συνένωση των Κοινοτήτων σε ενιαίο Δήμο. Στο δήμο λοιπόν, λειτουργούν αρκετά δημοτικά σχολεία με ικανοποιητική χωροταξική κάλυψη, καλύπτοντας στο έπακρο τις εκπαιδευτικές

ανάγκες του πληθυσμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε από μέρους της δημοτικής αρχής στα μειονοτικά σχολεία, η κατάσταση των οποίων κρινόταν ανεπαρκής, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων και την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών ικανοποιητικού επιπέδου.

Ωστόσο, το γεγονός ότι πολλά σχολεία είναι διθέσια, τριθέσια ή τετραθέσια δρα ανασταλτικά, με αποτέλεσμα, τη μείωση του επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς τους μαθητές και κατ' επέκταση τη μείωση του μορφωτικού επιπέδου του νεανικού πληθυσμού της περιοχής.

Καθίσταται προφανής λοιπόν η ανάγκη για συνένωση των δημοτικών σχολείων με σκοπό τη δημιουργία εξαθέσιων δημοτικών με περισσότερα παιδιά που θα παρέχουν τις συνθήκες για εκπαίδευση υψηλότερου επιπέδου. Μία τέτοια συνένωση θα δημιουργήσει βέβαια και αυξημένες ανάγκες μετακίνησης των μαθητών σε αντίθεση με την τωρινή κατάσταση όπου υπάρχουν ελάχιστες μετακινήσεις.

Γυμνάσια

Σε αυτή τη βαθμίδα εκπαίδευσης, η κατάσταση κρίνεται ιδιαίτερω ικανοποιητική, καθώς υπάρχουν τρία γυμνάσια τα οποία είναι ιδιόκτητα, με τις κτιριακές εγκαταστάσεις να είναι σε καλή κατάσταση. Επίσης, εντοπίζεται ικανοποιητικός αριθμός οργανικών θέσεων καθηγητών, ώστε να εξυπηρετούνται ικανοποιητικά οι ανάγκες των μαθητών.

Όπως είναι φυσικό, υπάρχουν πολλές μετακινήσεις μαθητών, που γίνονται κυρίως με λεωφορεία του ΚΤΕΛ, καθώς στην περιοχή απαντώνται 3 γυμνάσια, τα οποία αντιστοιχούν σε 8 τοπικές κοινότητες.

Πίνακας 6: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσια)

Τοπική κοινότητα	Γυμνάσιο	Ιδιοκτησιακό Καθεστώς	Κατάσταση Κτιρίου
Εράσμιο	Εράσμιο	Ιδιόκτητο	Μέτρια
Όλβιο	Όλβιο	Ιδιόκτητο	Καλή
Τοξότες	Τοξότες	Ιδιόκτητο	Καλή
Σύνολο	3		

Πηγή: Έκθεση Καταγραφής και Ανάπτυξης των χαρακτηριστικών Δήμου Τοπείρου, 1998 (Ιδία Επεξεργασία)

Λύκεια

Στην κατηγορία αυτή, εντοπίζεται το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα στον τομέα της εκπαίδευσης καθώς δεν υπάρχει λύκειο και οι 80 περίπου μαθητές που αποφοιτούν κάθε χρόνο από τα γυμνάσια του Δήμου πρέπει να πηγαίνουν σε λύκεια άλλων Δήμων και συγκεκριμένα στα λύκεια του Δήμου Ξάνθης και του Δήμου Αβδηρών.

Περιθαλψη

Οι ανάγκες των κατοίκων του Δήμου Τοπείρου για ιατρική περίθαλψη καλύπτονται από τα περιφερειακά (αγροτικά) ιατρεία που υπάρχουν σε κάθε τοπική κοινότητα. Αξίζει να τονιστεί ότι από το δήμο απουσιάζει η λειτουργία ενός Κέντρου Υγείας, τα οποία χωροθετούνται κυρίως στις έδρες των δήμων και αντιμετωπίζουν πιο απαιτητικά περιστατικά. Τα εν λόγω λοιπόν περιστατικά, εξυπηρετούνται από την Ξάνθη που απέχει από 10 έως 30 λεπτά από το σύνολο του δήμου.

Συγκεκριμένα, στο τοπική κοινότητα του Ευλάλου και των Τοξοτών υπάρχει καθημερινή παρουσία γιατρού (όχι όμως και εφημερία). Ο αριθμός όμως των οικισμών και των κατοίκων που καλούνται να εξυπηρετηθούν είναι πολύ μεγάλος, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται προβλήματα στις εξυπηρετήσεις και στις καλύψεις των εν λόγω αναγκών. Αναφορικά με τα υπόλοιπα διαμερίσματα, η παρουσία γιατρού είναι περιοδική και σίγουρα ανεπαρκής.

Επίσης, αξίζει να τονιστεί ότι στα μισά τοπικές κοινότητες δεν υπάρχει φαρμακείο. Θετικό, ωστόσο, χαρακτηρίζεται το γεγονός ότι τα περισσότερα κτίρια είναι ιδιόκτητα και σε καλή κατάσταση.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι υπάρχει αφενός αντικειμενική αδυναμία κάλυψης των αναγκών του Δήμου στον τομέα της υγείας και αφετέρου μεγάλη εξάρτηση από την Ξάνθη. Κρίνεται λοιπόν αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση των υπαρχουσών μονάδων υγείας του δήμου, με την παράλληλη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών. Προτείνεται τέλος, η δημιουργία ενός πολυδύναμου ιατρείου στην έδρα του Δήμου.

Πρόνοια

Η κατάσταση στον τομέα της πρόνοιας κρίνεται ιδιαιτέρως καλή. Σε κάθε τοπική κοινότητα με εξαίρεση αυτό της Γαλάνης λειτουργεί βρεφονηπιακός σταθμός ή κάποιο άλλο ίδρυμα που μπορεί να προσφέρει την ανάλογη υπηρεσία. Αρκετοί στεγάζονται σε ενοικιαζόμενες εγκαταστάσεις που σημαίνει εγκαταστάσεις που πιθανώς δεν είναι σωστά σχεδιασμένες για αυτή τη λειτουργία, η κατάσταση τους όμως είναι ικανοποιητική.

Ειδικότερα, στον Παιδικό Σταθμό της Εξοχής είναι εγγεγραμμένα 9 νήπια, των Μαγγάνων είναι εγγεγραμμένα 16 νήπια, του Άβατου 22 νήπια και τέλος στον Παιδικό Σταθμό των Τοξοτών είναι εγγεγραμμένα 19 νήπια.

Στους μεγάλους οικισμούς του Δήμου λειτουργούν αρκετά ΚΑΠΗ που καλύπτουν τις ανάγκες των ηλικιωμένων.

Πολιτισμός

Είναι γεγονός ότι ο Δήμος Τοπείρου παρουσιάζει μία ανομοιογένεια στον πληθυσμό του με βάση την προέλευση των κατοίκων του όπως αναφέρθηκε

προηγουμένως. Όλες οι επιμέρους κατηγορίες πληθυσμού είναι λογικό λοιπόν να έχουν ξεχωριστές παραδόσεις, ξεχωριστά ήθη και έθιμα.

Μετά τη δημιουργία του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Πολιτισμός, Παιδεία, Αθλητισμός και Περιβάλλον (Π.Π.Α.Π.) Δήμου Τοπείρου το παραπάνω νομικό πρόσωπο προγραμματίζει και υλοποιεί πολλές πολιτιστικές δραστηριότητες που στόχο έχουν την ανάδειξη και διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής που ποικίλει στον Δήμο λόγω του πολυπολιτισμικού χαρακτήρα του.

Κάποιες από τις σημαντικότερες παραδόσεις και έθιμα των κατοίκων του Δήμου, τα οποία εφαρμόζονται και στις μέρες μας, παρουσιάζονται παρακάτω:

Ως προς τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της περιοχής, παρατηρείται ότι στο πέρασμα του χρόνου, αναπτύχθηκαν πάμπολλες παραδόσεις στις τοπικές κοινωνίες της περιοχής του Δήμου. Σε πολλούς οικισμούς (Τοξότες, Εράσμιο, Όλβιο, Δέκαρχο, Μέλισσα, Μάγγανα κ.ά.), κατά τις γιορτές των πολιούχων τους, διοργανώνονται πολυήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις (3 με 5 μέρες) με θέατρο, παραδοσιακούς χορούς, παραδοσιακά έθιμα, διάφορες εκθέσεις, αθλητικούς αγώνες, κλπ. Τέλος, η γιορτή της Καθαρής Δευτέρας εορτάζεται με πολλές εκδηλώσεις σε αρκετούς οικισμούς (Τοξότες, Γαλάνη, Όλβιο, Εράσμιο, Μάγγανα, κλπ.). Στα δρώμενα μάλιστα της Καθαρής Δευτέρας δε συμμετέχουν μόνο οι κάτοικοι του Δήμου Τοπείρου αλλά και οι κάτοικοι από την πρωτεύουσα του νομού (Ξάνθη) και γειτονικούς νομούς (Καβάλα, Κομοτηνή, Δράμα).

Αναφορικά με τα έθιμα, τα τέσσερα από τα πλέον γνωστά και λαοφιλή της περιοχής είναι τα εξής: *Το έθιμο της "Μπάμπως", Το έθιμο των Αγίων Θεοδώρων, Το έθιμο των "Πεχλιβάνηδων"* και ο *Θρακιώτικος Γάμος*.

Το έθιμο της "Μπάμπως"

Το έθιμο το έφεραν οι πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη και γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 8 Ιανουαρίου. Η γιορτή αυτή γίνεται για να τιμήσει τη «μπάμπω», δηλαδή τη γυναίκα που είχε αναλάβει να ξεγεννάει τις γυναίκες της περιοχής καθώς δεν υπήρχαν παλαιότερα οι σημερινές υποδομές στην υγεία. Στο συγκεκριμένο έθιμο συμμετέχουν μόνο γυναίκες περιορίζοντας έτσι τους άνδρες εκείνη την ημέρα στο σπίτι όπου ασχολούνται με δουλειές του σπιτιού. Το έθιμο αρχίζει το μεσημέρι, ενώ το γλέντι συνεχίζεται ως αργά το βράδυ, μόνο για γυναίκες, στην αίθουσα του πνευματικού κέντρου. Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό ότι οι κάτοικοι στο τοπική κοινότητα Μαγγάνων διατηρούν την επαφή με τις ρίζες τους αναβιώνοντας ήθη και έθιμα των προγόνων τους από την Ανατολική Θράκη.

Το έθιμο των Αγίων Θεοδώρων

Στους οικισμούς Μαγγάνων, Ερασμίου, Μέλισσας, Αβάτου, διατηρείται το έθιμο όπου κατά τη γιορτή των **ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ** οι νέοι να κλέβουν κάποια αντικείμενα (λουλούδια, ρούχα, γεωργικά εργαλεία, κλπ.) από τις αυλές των ελεύθερων κοριτσιών αργά το βράδυ και τα αφήνουν στην πλατεία του οικισμού. Την επομένη το πρωί τα κορίτσια από τα σπίτια των οποίων «κλάπηκαν» τα αντικείμενα πηγαίνουν στην πλατεία προκειμένου να τα πάρουν πίσω.

Το έθιμο των "Πεχλιβάνηδων"

Το παρόν έθιμο εκτυλίσσεται στο τοπική κοινότητα Ολβίου. Ανήμερα λοιπόν του Αγ. Γεωργίου, από το μεσημέρι ομάδα παραδοσιακών οργάνων με νταούλι και ζουρνά, περιφέρονται στις γειτονιές του χωριού, όπου καλούν τους κατοίκους να παραβρεθούν στους αγώνες πάλης, όπου νεαροί παλαιστές, γνωστοί και ως «πεχλιβάνηδες» (που σημαίνει "παλαιστής" στην τουρκική γλώσσα), συγκεντρώνονται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο και αφού χωρισθούν σε ζευγάρια, παλεύουν αλειμμένοι με λάδια. Ο «Πεχλιβάνης» χάνει όταν πέσει και ακουμπήσει η πλάτη του στο έδαφος αλλά και όταν ο αντίπαλος καταφέρει να του κατεβάσει το παντελόνι. Το βραβείο του νικητή

είναι τα χρήματα «μπαξίσι» που μαζεύονται μέσα σε μια πετσέτα που την περιφέρει στο κοινό το ζευγάρι παλαιστών που αγωνίστηκε. Εικάζεται ότι το έθιμο ξεκίνησε προς τιμήν του Αγίου Γεωργίου και αναπαριστά την πάλη του με το θηρίο. Το έθιμο αυτό το έφεραν οι πρόσφυγες κάτοικοι του χωριού Ολβίου από το Φανάρι της Κωνσταντινούπολης, όπου η γιορτή του Αγ. Γεωργίου ήταν επίσημη αργία και για Χριστιανούς και για Μουσουλμάνους.

Ο Θρακιώτικος Γάμος

Στον οικισμό Αβάτου, στις 8 Σεπτεμβρίου γίνεται αναπαράσταση Θρακιώτικου Γάμου. Συμμετέχουν όλοι οι κάτοικοι του οικισμού ντυμένοι με παραδοσιακές θρακιώτικες ενδυμασίες. Οι άντρες του χωριού τραγουδώντας θρακιώτικα επιτραπέζια τραγούδια ξυρίζουν πρώτα τον γαμπρό, έπειτα, σπάνε μια κουλούρα από καλαμποκίσιο αλεύρι στο κεφάλι του και την μοιράζουν στους ελεύθερους, για να την βάλουν το βράδυ στο προσκεφάλι τους και να δουν στον ύπνο τους το ταίρι τους. Έπειτα τον πηγαίνουν στο σπίτι της νύφης, αφήνουν την προίκα και ακολουθεί παραδοσιακό γλέντι στην πλατεία.

Είναι προφανές, ότι για τη διασφάλιση όλων των παραπάνω εθίμων και εκδηλώσεων στο πέρασμα του χρόνου, αλλά και για την αναβίωση άλλων που σταδιακά εξασθένησαν, θα πρέπει όλες οι επιμέρους ομάδες πληθυσμού, φορείς κτλ, να συνεργαστούν αρμονικά ώστε να διατηρηθεί η πολιτιστική ταυτότητα και ιδιαιτερότητα του Δήμου, ο οποίος αποτελεί υποδοχέα πολλών και διαφορετικών πολιτισμών, με απώτερο στόχο τη διαφύλαξη της πολυπολιτισμικής φυσιογνωμίας του.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι στο Δήμο δραστηριοποιείται μία πληθώρα πολιτιστικών και φυσιολατρικών συλλόγων οι οποίοι παρουσιάζουν πλούσια δράση και οι οποίοι στηρίζονται και ενισχύονται ιδιαίτερα από τη Δημοτική Αρχή.

Η αναβίωση των εθίμων, η αναπαράσταση παραδοσιακών τεχνών, η παραδοσιακή κουζίνα και η οργανωμένη σε μόνιμη βάση διεξαγωγή λαογραφικών δρώμενων ή εστιών, η δημιουργία και η κινητοποίηση συλλόγων προς την προαναφερθείσα κατεύθυνση μπορούν να αποτελέσουν εφαλτήριο ανάπτυξης με αρωγό το Δήμο και «καταφύγιο» τα πολιτιστικά κέντρα του, για την αντιμετώπιση του αναπτυξιακού ζητήματος στην περιοχή.

Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να υπάρξει εξασφάλιση της συνεργασίας των πολιτιστικών συλλόγων ώστε αυτοί να αποτελέσουν τη γέφυρα που θα βοηθήσει στη δημιουργία κοινής δημοτικής συνείδησης και που θα μπορέσει να εξασφαλίσει ικανό αριθμό ατόμων για τμήματα που δε μπορεί να δημιουργήσει και να συντηρήσει ένας μικρός σύλλογος (π.χ. θεατρική ομάδα, χορωδία, φιλαρμονική).

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η περιοχή παρουσιάζει πλούσια και ενδιαφέρουσα ιστορική και πολιτισμική αξία, η οποία χρήζει αναφοράς. Όσον αφορά λοιπόν τους αρχαιολογικούς χώρους που εντοπίζονται στην επικράτεια του Δήμου Τοπείρου και οι οποίοι δύνανται να αποτελέσουν τουριστικό αλλά και αναπτυξιακό εν γένει πόλο για την περιοχή, παραθέτουμε μία λίστα με τους πιο αξιόλογους:

1. *Ύψωμα "Γαλάζια Κορυφή"*

Το ύψωμα βρίσκεται 350 μ. ΒΔ του χωριού Ν. Αμισσός. Στην περιοχή επισημάνθηκε η εγκατάσταση και μικρός οικισμός κλασικών και ελληνιστικών χρόνων.

2. *Χώρος "Μαυσωλείο"*

Ο Χώρος βρίσκεται Ν-ΝΔ του χωριού Τοξότες (δεξαμενές ύδρευσης του Δήμου) δίπλα στον ποταμό Νέστο. Εκεί, επισημάνθηκαν λείψανα Θρακικού οικισμού της πρώιμης εποχής του σιδήρου αλλά και των ιστορικών χρόνων.

3. *Χωριό Μέλισσα*

Αφορά τη θέση "πέτρες" η "βουνό" ή "τες τεπέ" ανατολικά και δίπλα στο χωριό Μέλισσα. Υπάρχει νεολιθικός οικισμός (5ης χιλιετίας π.Χ.) καθώς και μία από τις εγκαταστάσεις των Ελλήνων αποίκων στην επικράτεια των Αβδήρων (4ος αιν. π.Χ.

4. "Λασπώδες"

Αφορά τη θέση "Λασπώδες" Νότια του χωριού Μέλισσα και σε απόσταση 1-1,5 χλμ. Επισημάνθηκαν αρχαιολογικά λείψανα Ελληνιστικών χρόνων.

Συνεπώς, ο Δήμος Τοπείρου διαθέτει μία πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση, η οποία για να αξιοποιηθεί θα πρέπει να δημιουργηθούν και οι κατάλληλες πολιτιστικές υποδομές και δομές. Έτσι, ο τομέας του πολιτισμού μπορεί να χαρακτηριστεί ιδιαίτερα ικανοποιητικός καθώς σε όλο το Δήμο δραστηριοποιούνται πολλοί πολιτιστικοί σύλλογοι που έχουν να επιδείξουν ένα αρκετά μεγάλο και πλούσιο πεδίο δραστηριοτήτων. Πολύ σημαντικό είναι ότι υπάρχει μεγάλη συμμετοχή των κατοίκων σ' αυτές τις δραστηριότητες αλλά και μεγάλη προσέλευση επισκεπτών. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη ενδιαφέροντος των δημοτών για την περιοχή τους και σίγουρα είναι πολύ ενθαρρυντικό για το μέλλον του Δήμου.

Θετικό είναι επίσης ότι πολλοί σύλλογοι είναι αρκετά παλιοί που δείχνει τη συνέχεια και τη συνέπεια των κατοίκων στις πολιτιστικές παραδόσεις της περιοχής. Αλλά και οι νεότεροι σύλλογοι δείχνουν να είναι αρκετά δραστήριοι και θα πρέπει να βοηθηθούν από τον Δήμο και από τους παλαιότερους συλλόγους.

Αθλητισμός

Στο Δήμο απαντώνται αρκετές αθλητικές εγκαταστάσεις αλλά κάποιες από αυτές δε βρίσκονται στη καλύτερη δυνατή κατάσταση. Ιδιαίτερα, οι εγκαταστάσεις ποδοσφαίρου δεν προσφέρουν τίποτα άλλο παρά το γήπεδο ενώ σχεδόν στο σύνολο τους, οι εγκαταστάσεις του μπάσκετ είναι γήπεδα μέσα στα σχολεία της περιοχής.

Επιπροσθέτως, στα όρια του δήμου δραστηριοποιούνται πολλές ομάδες, γεγονός ιδιαίτερα θετικό και ευχάριστο. Ξεχωρίζει ο Αθλητικό Σύλλογος Θαλασσιάς « Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ» η οποία είναι μια ισχυρή ποδοσφαιρική ομάδα με διακρίσεις που εκπροσωπεί τον Δήμο μας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η περιοχή προσφέρεται για την προώθηση εξειδικευμένων αθλημάτων που να συνδυάζονται με τα ιδιαίτερα φυσικά πλεονεκτήματα και ιδιαιτερότητες της περιοχής, με απώτερο στόχο τη διαφοροποίηση, τον εμπλουτισμό και την ποιοτική αναβάθμιση του αθλητισμού στο Δήμο.

iv. Τα βασικά οικονομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Ο Δήμος Τοπείρου είναι ένας τυπικός αγροτικός Δήμος και το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του απασχολείται στον πρωτογενή τομέα. Μικρό ποσοστό του πληθυσμού απασχολείται στις μεγάλες βιομηχανικές μονάδες που λειτουργούν εντός των διοικητικών ορίων του και ένα πολύ μικρό ποσοστό με τις υπηρεσίες και το εμπόριο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού του Δήμου Τοπείρου έχει ως κύρια ασχολία τη γεωργία με κάποια παράλληλη απασχόληση για τη συμπλήρωση του ετήσιου εισοδήματός τους. Οι περισσότεροι γεωργοί είναι συγχρόνως και κτηνοτρόφοι και εντοπίζεται σημαντικό πρόβλημα στην κτηνοτροφία λόγω διασποράς των κτηνοτροφικών μονάδων σε όλη την έκταση του Δήμου αλλά και σημαντικής έλλειψης υποδομής αυτών. Συνεπώς, όπως θα αναλυθεί και παρακάτω, στην Ενότητα των προτάσεων, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη εκσυγχρονισμού και επέκτασης των μεθόδων παραγωγής και διαχείρισης του πρωτογενούς τομέα.

Πρωτογενής Τομέας

Στο Δήμο Τοπείρου, από τον πρωτογενή τομέα, η γεωργία είναι η κύρια πηγή εισοδήματος των κατοίκων, ενώ οι γεωργικές εκτάσεις στα τοπικές κοινότητες κατανέμονται ως εξής:

Πίνακας 7: Χρήση των γεωργικών εκτάσεων

Τοπική κοινότητα	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Εύλαλο	Π	65100	50000	47000	94	3600	-	4100	6400	1000
Άβατο	Π	11700	10820	10820	100	-	-	100	700	80
Γαλάνη	Ο	51800	157	119	76	12000	10000	2000	300	27343
Εξοχή	Π	64600	48300	19200	40	-	500	2700	1700	11400
Εράσμιο	Π	47100	20000	18800	94	3000	8700	1200	3500	10700
Μάγγανα	Π	19700	13400	10700	54	-	-	800	600	4900
Όλβιο	Π	9500	8300	5180	62	-	-	-	200	1000
Τοξότες	Π	43000	30000	16300	54	-	400	1200	4000	7400

Πηγή: Έκθεση Καταγραφής και Ανάπτυξης των χαρακτηριστικών Δήμου Τοπείρου, 1998 (Ιδία Επεξεργασία)

Επεξηγήσεις:

1. Μορφολογία του εδάφους Π (πεδινό), Ο (ορεινό)
2. Συνολική έκταση (στρέμματα)
3. Γεωργική έκταση (στρέμματα)
4. Αρδευόμενη γεωργική γη (στρέμματα)
5. Ποσοστό γης που αρδεύεται (%)
6. Έκταση οργανωμένων βοσκότοπων (στρέμματα)
7. Δάση (στρέμματα)
8. Εκτάσεις καλυπτόμενες από νερά (στρέμματα)
9. Εκτάσεις οικισμών (στρέμματα)
10. Άλλες εκτάσεις (στρέμματα)

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι μεγάλο ποσοστό του κάμπου αρδεύεται είτε από γεωτρήσεις είτε από αρδευτικά κανάλια του Νέστου με ακραίες περιπτώσεις τα τοπικές κοινότητες του Εράσμιου, του Ευλάλου και του Άβατου όπου το ποσοστό των αρδευόμενων εκτάσεων αγγίζει σχεδόν το 100%.

Κύριο χαρακτηριστικό δε της δυτικής περιοχής του κάμπου είναι η ύπαρξη του αρδευτικού δικτύου της περιοχής Θαλασσιάς-Κρεμαστής που τροφοδοτείται από τα νερά του ποταμού Νέστου. Το δίκτυο αποτελείται κυρίως από δυο πρωτεύοντες άξονες τραπεζοειδούς διατομής οι οποίοι έχουν συνολικό μήκος περίπου 29 χιλιόμετρα και μεταφέρουν τον κύριο όγκο του νερού όπου και τον διαμοιράζουν ανάλογα με τις ανάγκες σε δευτερεύοντα τραπεζοειδή κανάλια και τριτεύοντα καναλέτα. Μάλιστα, μετά την κατασκευή των φραγμάτων του Νέστου στο Θησαυρό, στη Πλατανόβρυση αλλά κυρίως στο Τέμενος που κατασκευάστηκε για άρδευση των πεδιάδων της Δράμας της Καβάλας και της Ξάνθης.

Το μέσο μέγεθος μιας γεωργικής εκμετάλλευσης στο Δήμο φαίνεται αρκετά υψηλότερο από το μέσο όρο της χώρας (36 στρέμματα) με ακραίο παράδειγμα την Εξοχή.

Εξαιτίας της επί σειράς ετών καλλιέργειας μίας ομάδας φυτικών ειδών όπως το καλαμπόκι, το βαμβάκι, τα τεύτλα, η τομάτα, η πιπεριά, τα σιτηρά, τα σπαράγγια κ.ά. και χωρίς την εφαρμογή αμειψισποράς, έχει σαν αποτέλεσμα οι αγρότες της περιοχής να αντιμετωπίζουν συνεχώς αυξανόμενα προβλήματα όπως:

1. Εξασθένιση των χωραφιών εξαιτίας της μονοκαλλιέργειας επί χρόνια, η οποία οδηγεί σε αύξηση ασθενειών και μείωση των αποδόσεων.

2. Μείωση των επιδοτήσεων γι' αυτές τις καλλιέργειες τα τελευταία χρόνια.
3. Μη κάλυψη των αναγκών τους σε νερό λόγω της μείωσης των υπόγειων νερών αλλά και του ότι αυτές οι καλλιέργειες είναι ιδιαίτερα υδροβόρες.

Μάλιστα, σε αρκετά αγροκτήματα εκκρεμεί η διαδικασία εφαρμογής αναδασμών αφού το συγκεκριμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς που υφίσταται σε συνδυασμό με τα συμφέροντα που έχουν δημιουργηθεί από τις πολλές καταπατημένες εκτάσεις, εκτός από προβλήματα που δημιουργούν αναφορικά με την ολοκληρωμένη εφαρμογή του, επηρεάζουν αρνητικά και έναν γενικότερο σχεδιασμό στοχευμένης ανάπτυξης.

Οι δενδρώδεις καλλιέργειες στο Δήμο είναι περιορισμένες και εστιάζονται σε λευκάνες, στη περιοχή του Δέλτα του Νέστου και στις παραποτάμιες περιοχές, ελαιώνες καθώς και κερασεώνες στο τοπική κοινότητα της Γαλάνης. Η ορεινή περιοχή του Δήμου από την άλλη, έχει μικρή παραγωγή ξυλείας από υλοτομία κυρίως πεύκου και βελανιδιάς.

Ένα μικρό ποσοστό των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων αυτοκαταναλώνονται μέσα στα τοπικές κοινότητες αλλά κυρίως πηγαίνουν εκτός των δημοτικών διαμερισμάτων και του Δήμου προς χώρους συγκέντρωσης και εμπορίας στα γειτονικά χωριά ή στη Ξάνθη.

Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι στο Δήμο το 88% των ιδιοκτητών των αγροτικών εκμεταλλεύσεων είναι ηλικίας 50-65 ετών, γεγονός που δείχνει την φθίνουσα πορεία των γεωργικών επιχειρήσεων της περιοχής. Αιτία είναι η μη συστηματικοποιημένη μορφή της γεωργίας χωρίς οικονομικοτεχνικές μελέτες στη χρήση της γης και των γεωργικών μηχανημάτων και χωρίς μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό σχεδιασμό.

Ακόμη, στις εν λόγω ηλικιακές ομάδες δεν είναι εφικτή η συστηματική ενημέρωση σε συνδυασμό με γεωτεχνική υποστήριξη για σύγχρονη τεχνογνωσία, για νέες τάσεις για αξιοποίηση Κοινοτικών προγραμμάτων ώστε να αμβλυθούν τα προαναφερόμενα προβλήματα, να καταστούν βιώσιμες και ανταγωνιστικές οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις και να ασχοληθούν ενεργά περισσότεροι νέοι αγρότες, παρά τις προσπάθειες εκ μέρους του Δήμου. Προτείνεται δηλαδή η δημιουργία ενός γραφείου ενημέρωσης αγροτών σε συνεργασία με το γεωπόνο του Δήμου, η οργανική θέση του οποίου παραμένει κενή προς το παρόν, με στόχο την ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών. Μάλιστα, κατά τη χρονική περίοδο 1999-2001 όταν και λειτούργησε αντίστοιχο Γραφείο Ενημέρωσης και Υποστήριξης Αγροτών με πρωτοβουλία του Δήμου, τα αποτελέσματα ήταν ιδιαίτερα σημαντικά και θετικά πρωτίστως για τους αγρότες αλλά και δευτερευόντως για την τοπική οικονομία εν γένει.

Όσον αφορά την κτηνοτροφία, στο Δήμο Τοπείρου εκτρέφεται σημαντικός αριθμός αγροτικών ζώων, κυρίως βοοειδή και αιγοπρόβατα, των οποίων τα σιτηρέσια στηρίζονται βασικά σε προσφερόμενες χονδροειδείς και συμπυκνωμένες ζωτροφές, αλλά και σε ελεύθερη βόσκηση με την αιγοπροβατοτροφία να ασκεί τη μεγαλύτερη πίεση στους βοσκότοπους.

Οι χαμηλές αποδόσεις που επιτυγχάνουν τα εκτρεφόμενα ζώα, οι μικρές τιμές που απολαμβάνουν τα κτηνοτροφικά προϊόντα, το αυξημένο κόστος παραγωγής, η δυσκολία διάθεσής τους καθώς και ειδικοί περιορισμοί που υπάρχουν, κρατούν την κτηνοτροφία σε επίπεδα μη ανταγωνιστικά ενώ υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης.

Επίσης, λίγα χωριά στο Δήμο διαθέτουν οργανωμένους βοσκότοπους κάτι που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η βόσκηση γίνεται σε μη οριοθετημένες περιοχές και χωρίς έλεγχο, με διαρκή μείωση της βοσκοϊκανότητας και ποιοτικής

υποβάθμισης. Απαιτείται λοιπόν ένα πρόγραμμα διαχείρισης των βοσκοτόπων που συνδυάζεται με τα απαραίτητα έργα υποδομής.

Αναφορικά με τα παραγόμενα κτηνοτροφικά προϊόντα του Δήμου, τα κυριότερα είναι το γάλα, το κρέας, το μαλλί και το τυρί, ενώ η κτηνοτροφία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι κάτι ανάμεσα στην οικόσιτη εσταυλισμένη και την ποιμενική.

Τέλος, σε κάποιους οικισμούς, όπως για παράδειγμα στην Ηλιόπετρα, στην Κρεμαστή, στο Ορφανό, στον Κύρνο κτλ., παρατηρείται μεν μία σημαντική συγκέντρωση κτηνοτροφικής δραστηριότητας, όμως κρίνεται απαραίτητη η απομάκρυνση των κτηνοτροφικών μονάδων μέσα από τους οικισμούς και η μετεγκατάσταση τους σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, οι οποίοι θα προκύψουν μετά από την αντίστοιχη μελέτη.

Δευτερογενής Τομέας

Ο Δήμος Τοπείρου, λόγω και της ποικιλομορφίας του εδάφους του, των φυσικών πόρων και των κλιματολογικών συνθηκών ευνοεί την ανάπτυξη τόσο του πρωτογενή όσο και του δευτερογενή αλλά και τριτογενή τομέα. Στην περιοχή λοιπόν απαντάται ένας αρκετά σημαντικός αριθμός βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων, που αριθμούν τις 30 περίπου.

Η χωρική οργάνωση της βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας του δήμου ωστόσο, χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία της διάσπαρτης σημειακής χωροθέτησης τόσο στον αστικό όσο και στον εξωαστικό χώρο, φαινόμενο που χαρακτηρίζει τους περισσότερους δήμους ανάλογου πληθυσμιακού μεγέθους, και όχι από τη χωροθέτησή τους σε οργανωμένους υποδοχείς. Στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι στα όρια του δήμου απαντάται ένας χώρος εγκατάστασης επιχειρήσεων (ένα είδος Βιοτεχνικού Πάρκου στο Τ.Κ. Εξοχής), εξαιτίας όμως του ελλιπούς πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού της

περιοχής, στερείται θεσμοθέτησης και ολοκληρωμένου πλαισίου λειτουργίας. Το γεγονός αυτό μακροχρόνια, επιφέρει πολλαπλές περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις, προβλήματα πολεοδομικού και κυκλοφοριακού χαρακτήρα, αλλά και αναπτυξιακά κωλύματα.

Να τονίσουμε επίσης ότι για την περιοχή του ΒΙΟΠΑ έχουν δρομολογηθεί ήδη 10 παραχωρήσεις και υπάρχουν ήδη 2 εγκατεστημένες βιοτεχνίες. Έτσι, εφόσον δεν κρίνεται βιώσιμη η λειτουργία ενός ΒΙΟΠΑ στα όρια του Δήμου, προτείνεται η λειτουργία ενός Επιχειρηματικού Πάρκου εκεί, εκμεταλλευόμενο και τη γεωγραφική του θέση και εγγύτητα στους μεγάλους οδικούς άξονες της χώρας (Εγνατία Οδός), ενισχύοντας την προσβασιμότητα σε αυτό και μειώνοντας τα μεταφορικά κόστη.

Επίσης, στην περιοχή μελέτης, εκτός από τις παραδοσιακές μονάδες που χωροθετούνται σε περιοχές ανάλογου πληθυσμιακού μεγέθους και ανθρώπινου δυναμικού, δραστηριοποιούνται και αρκετές μεγάλες μονάδες, οι οποίες εντοπίζονται κοντά σε βασικούς οδικούς άξονες, λόγω της εξάρτησής τους από τις υποδομές μεταφορών (φορτία μεγάλου όγκου και βάρους). Οι βιομηχανικές αυτές μονάδες, συνεισφέρουν τα μέγιστα τόσο στην άνοδο του τοπικού εισοδήματος και στη διατήρηση των ποσοστών ανεργίας του Δήμου σε χαμηλά επίπεδα όσο και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων εν γένει. Εκτός των προφανών επιπτώσεών τους όμως, οι οποίες αναφέρθηκαν παραπάνω, οι μονάδες αυτές επιφέρουν και μία σειρά από πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην ευρύτερη αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής. Βασικό στόχο λοιπόν αποτελεί η διάχυση αυτής της αναπτυξιακής δυναμικής σε όλη την έκταση του δήμου, με στόχο την ισόρροπη και πολύπλευρη ανάπτυξη του δήμου, πλήρως συμβατή με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται κάποια από τα κυριότερα παραγόμενα προϊόντα των μονάδων της περιοχής.

Πίνακας 8: Βιομηχανικά-βιοτεχνικά προϊόντα Δήμου Τοπείρου

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
Εύλαλο	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κονσερβοποιημένα Οπωροκηπευτικά 2. Αγροτικά προϊόντα, δημητριακά 3. Αλουμίνιο 4. Κρέατα, Αλλαντικά 5. Έπιπλα 6. Ενδύματα- φασόν
Άβατο	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δημητριακά 2. Ζωοτροφές 3. Κηπευτικά 4. Γαλακτοκομικά προϊόντα 5. Ενδύματα- φασόν 6. Είδη χαρτοποιίας
Γαλάνη	-----
Εξοχή	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κρέατα -Αλλαντικά
Εράσμιο	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κονσερβοποιημένες Πιπεριές 2. Σπαράγγια 3. Ξυλεία- έπιπλα 4. Αγροτοβιομηχανικά- θερμοκηπιακά- ιχθυοκομικά προϊόντα
Όλβιο	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μπαταρίες 2. Ενδύματα - φασόν
Τοξότες	<ol style="list-style-type: none"> 1. Έπιπλα 2. Αποξηραμένο καπνό 3. Ενδύματα- Υφαντά 4. Ασφαλτοσκυρόδεμα

Πηγή: Επιμελητήριο Ξάνθης, Ίδια Επεξεργασία

Τριτογενής Τομέας Παραγωγής

Ο τριτογενής τομέας παραγωγής περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες και άλλες ενέργειες που χρειάζονται, για να φτάσουν τα προϊόντα του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα, στον τελικό καταναλωτή. Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών που συνδέονται με τη μεταφορά και την εμπορία των αγαθών, όπως οι μεταφορές το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι

τράπεζες, τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος (δημόσιες υπηρεσίες), όπως υγεία, δικαιοσύνη, ασφάλεια κ.τ.λ και τις προσωπικές υπηρεσίες των επαγγελματιών, όπως γιατροί, δικηγόροι, κουρείς, φαρμακοποιοί κ.τ.λ. Στον τριτογενή τομέα παραγωγής ανήκουν επίσης οι συνεταιρισμοί και ο τομέας του τουρισμού.

Η ύπαρξη εύφορων πεδιάδων και βοσκοτόπων στην επικράτεια του δήμου, αλλά και η ενασχόληση σημαντικού αριθμού των κατοίκων στον πρωτογενή τομέα δεν αποτελεί de facto περιοριστικό παράγοντα της ανάπτυξης του τριτογενούς τομέα στο δήμο. Η ύπαρξη μάλιστα αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων στο δήμο, αναμένεται να ενισχύσει ακόμα περισσότερο τον εν λόγω τομέα μελλοντικά και δη τον τουριστικό κλάδο.

Έτσι, ο Δήμος είναι εξοπλισμένος εν μέρει με τις απαραίτητες υπηρεσίες που του εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία του αλλά και την καθημερινή εξυπηρέτηση των κατοίκων του, ωστόσο εμφανίζεται να εξαρτάται πλήρως από άλλους μεγάλους οικισμούς. Συνεπώς, η άμεση γειτνίασή του με την πόλη της Ξάνθης, επιτρέπει στους κατοίκους να προμηθεύονται εύκολα και γρήγορα ό,τι επιπλέον χρειάζονται και δεν υπάρχει στην περιοχή, ιδιαίτερα στους τομείς εκπαίδευσης, περίθαλψης και ψυχαγωγίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων ανά τομέα δραστηριότητας και το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο των επιχειρήσεων.

Πίνακας 9: Κατανομή επιχειρήσεων του Δήμου Τοπείρου ανά τομέα δραστηριότητας

		Αριθμός επιχειρήσεων ανά τομέα	Ποσοστό %
ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ	1 Παραγωγή πρωτογενών προϊόντων	22	5,9
	2 Χωματουργικές/οικοδομικές εργασίες	1	0,3
	3 Μεταποίηση	23	6,1
	4 Πρατήρια Καυσίμων	11	3

	5 Κατασκευές	27	7,2
	6 Κτηνοτροφικές Μονάδες	6	1,6
	7 Μεταφορές	4	1
	8 Εμπόριο	123	32,9
	9 Αναψυχή (εστιατόρια, καφετέριες κλπ.)	79	21,1
	10 Λοιπές υπηρεσίες (συνεργεία, κομμωτήρια κλπ.)	78	20,9
	Σύνολο	374	100

Πηγή: Επιμελητήριο Ξάνθης 2015, ίδια επεξεργασία

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η εξυπηρέτηση των κατοίκων των δημοτικών διαμερισμάτων από τα εμπορικά καταστήματα είναι μέτρια, κατά κοινή αποδοχή των κατοίκων του Δήμου Τοπείρου, διότι υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις τροφοδότησης των καταστημάτων με εμπορεύματα. Σε τοπικές κοινότητες όπως το Εύλαλο, τους Τοξότες, το Εράσμιο, τα Μάγγανα, τα εμπορικά καταστήματα έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν κατοίκους γειτονικών διαμερισμάτων αλλά και παραθεριστές, τουρίστες και εποχιακούς κατοίκους λόγω απασχόλησης.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση, γίνεται αντιληπτό ότι ο τριτογενής τομέας παραγωγής στο Δήμο Τοπείρου δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη, ούτε εξυπηρετεί και ικανοποιεί στο έπακρο τις ανάγκες των κατοίκων, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι των δημοτικών διαμερισμάτων να στρέφονται στην αγορά του Εύλαλου, της Ξάνθης και της Καβάλας, για οτιδήποτε αφορά το εμπόριο (χονδρικό-λιανικό), την τεχνική στήριξη οχημάτων- μηχανημάτων και την επεξεργασία προϊόντων. Ωστόσο, η εξάρτηση των απασχολούμενων από το Δημόσιο είναι μικρή καθώς ένας μικρός αριθμός αυτών απασχολείται στις Δημόσιες Υπηρεσίες της περιοχής.

Τουρισμός

Η περιοχή του Δήμου Τοπείρου παρουσιάζει πληθώρα φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Μάλιστα, η βιομηχανική υστέρηση της περιοχής κατά τα προηγούμενα έτη, βοήθησε στη διατήρηση σε καλή κατάσταση δύο περιοχών

που μπορούν να χαρακτηριστούν «μνημεία της φύσης». Πρώτον, είναι το Δέλτα το Νέστου που περιλαμβάνει και το δάσος Κοτζά Ορμάν και τις παράκτιες περιοχές που προστατεύονται πλέον από τη Σύμβαση Ramsar και πρόκειται για μια περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως ένας από τους 10 σημαντικότερους βιότοπους της Ευρώπης και έχει ευτυχήσει μέχρι σήμερα να μην υποβαθμιστεί από έντονη τουριστική δραστηριότητα ή περιβαλλοντική μόλυνση. Και δεύτερον, μία εξίσου σημαντική περιοχή φυσικού κάλλους για το Δήμο είναι τα Στενά του Νέστου «τα Τέμπη της Θράκης».

Ως προς τους πολιτιστικούς πόρους του Δήμου, η αρχαία ρωμαϊκή πόλη Τόπειρος, από όπου πήρε ο Δήμος το όνομά του, παρουσιάζει σημαντική δυναμική αξιοποίησης και κατ' επέκταση προσέλκυσης τουρισμού. Θα πρέπει λοιπόν να υπάρξει η αντίστοιχη πίεση και όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βοήθεια προς την αρχαιολογική υπηρεσία ώστε να εντοπιστεί και αναδειχθεί αυτή η πόλη.

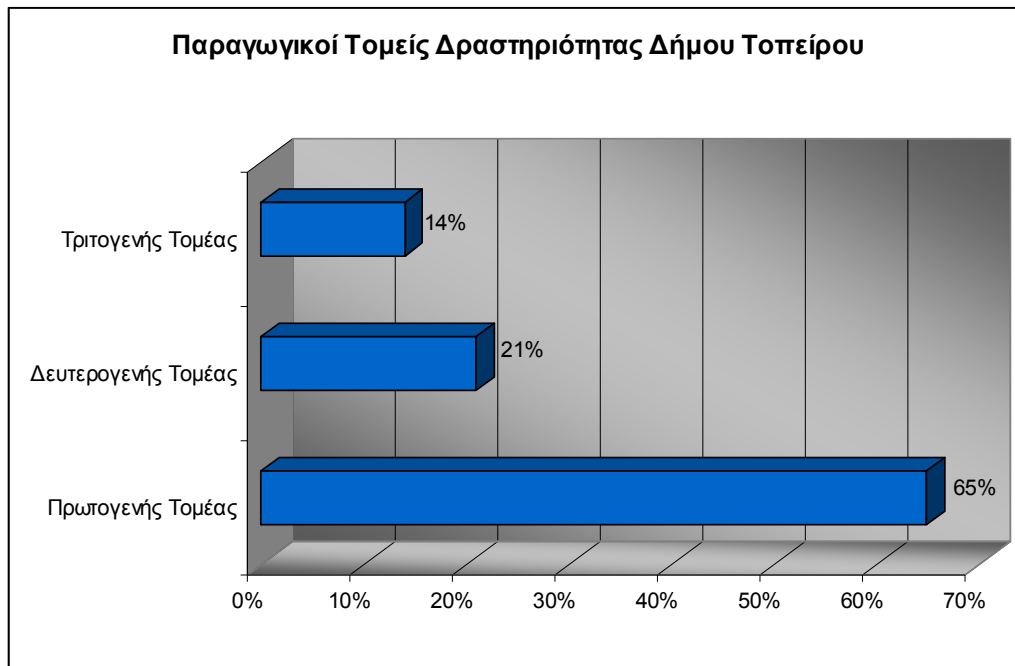
Τέλος, σημαντικό τουριστικό πόλο ανάπτυξης της περιοχής αποτελούν και οι παραλίες του Δήμου, ιδιαίτερα δε οι παραλίες των Μαγγάνων και του Ερασμίου, οι οποίες προσφέρονται για ημερίσιο, θαλάσσιο και αθλητικό τουρισμό.

Συμπερασματικά, ο τουρισμός που αναπτύσσεται στο Δήμο Τοπείρου, θα λέγαμε ότι είναι ήπιας μορφής, πλήρως συμβατός και σε απόλυτη αρμονία και ισορροπία με το περιβάλλον. Συνεπώς, αφενός προσφέρεται η ευρύτερη περιοχή για προώθηση εναλλακτικών και ποιοτικών μορφών τουρισμού και αφετέρου η περιοχή παρουσιάζει σημαντικές ακόμα δυνατότητες ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων και προσέλκυσης επενδύσεων καθώς παρουσιάζει πολλά περιθώρια ανάπτυξης ακόμα και δεν έχει κορεστεί τουριστικά. Προτείνεται λοιπόν η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών υποδοχής, εξυπηρέτησης, ανάδειξης και αξιοποίησης στον τουριστικό τομέα στην επικράτεια του Δήμου.

Απασχόληση - Ανεργία

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός (15-65 ετών) του Δήμου Τοπείρου υπολογίζεται περίπου στους 7.500 κατοίκους από τους οποίους 3.000 είναι άνεργοι ή υποαπασχολούνται. Οι άνεργοι δηλαδή, καταλαμβάνουν το 25% περίπου του πληθυσμού του Δήμου Τοπείρου και το 40% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Ο αριθμός απασχολούμενων (15-65 ετών) που έχουν ως μόνιμη κατοικία τους το Δήμο Τοπείρου ανέρχονται στο 35% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου και 59% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα αποτελούν το 65% των απασχολούμενων, με κύρια παραγόμενα προϊόντα τη βιομηχανική ντομάτα, το καλαμπόκι, το βαμβάκι και τα κτηνοτροφικά προϊόντα.

Στο δευτερογενή τομέα απασχολείται περίπου το 21% του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού από τους οποίους, οι περισσότεροι εργάζονται σε βιομηχανίες - βιοτεχνίες που είναι εγκαταστημένες στα όρια του Δήμου Τοπείρου. Τέλος, στον τριτογενή τομέα απασχολείται περίπου το 14% των απασχολούμενων, οι οποίοι, στην πλειοψηφία τους είναι μόνιμοι κάτοικοι Δήμου Τοπείρου.

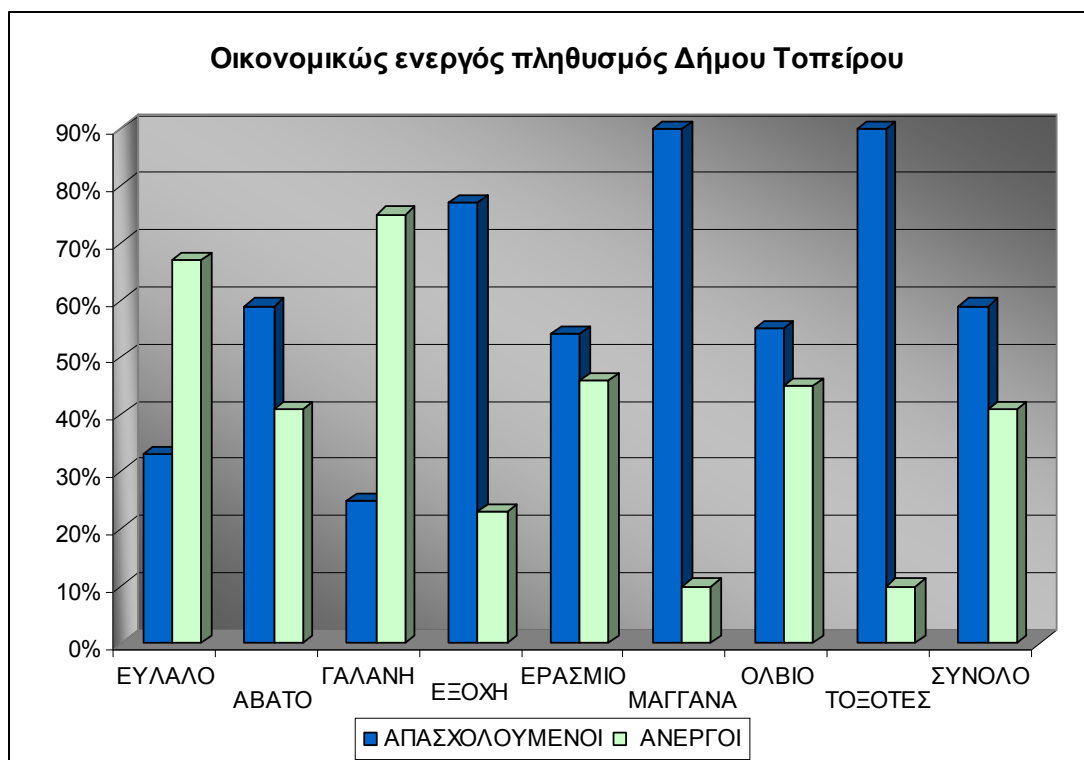

Χαρακτηριστικό είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού ασχολείται με τη γεωργία ως κύρια δραστηριότητα και συγχρόνως συνδυάζει τη γεωργία και με κάποια άλλη απασχόληση είτε για να συμπληρώσει το ετήσιο εισόδημα του, είτε ως ευχάριστη ενασχόληση-χόμπι. Οι πιο συχνοί συνδυασμοί απασχόλησης είναι: γεωργία -κτηνοτροφία, γεωργία-αλιεία, γεωργία-αναψυχή, γεωργία-μισθωτή εργασία. Όσο αναφορά το συνδυασμό γεωργίας και κτηνοτροφίας, παρατηρήθηκε ότι οι περισσότεροι γεωργοί είναι συγχρόνως και κτηνοτρόφοι.

Οι πληροφορίες για τους απασχολούμενους στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα εμφανίζονται συγκεχυμένες προφανώς γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις ο απασχολούμενος διατηρεί σχέσεις απασχόλησης και με τον πρωτογενή τομέα και δεν είναι και λίγες οι περιπτώσεις μισθωτών που εργάζονται σε κτηνοτροφικές μονάδες.

Στο πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται ο αριθμός απασχολούμενων στους τρεις τομείς παραγωγής αναλυτικά κατά τοπική κοινότητα και συνολικά

στο Δήμο καθώς και απασχολούμενοι που έχουν ως μόνιμοι κατοικία τους τα τοπικές κοινότητες του Δήμου Τοπείρου.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (%)					ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (%)			ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ (%)							ΣΥΝΟΛΟ (%)	ΟΙΚΟΝΟΜ. ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	
	Γεωργία	Κτηνοτροφ.	Αλιεία	Δάση	Σ	Μεταλλ. απ.	Κατασκευ.	Σ	Διοικ.Υπηρ.	Τράπεζες	Τουρισμός	Εμπόριο	Αναψυχή	Λοιπές	Σ			ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΕΥΛΑΛΟ	86	86			86	4	1	5				7	2		9	33	67	100%
ΑΒΑΤΟ	85	14			85	5	1	6	1			7,50	0,50		9	59	41	100%
ΓΑΛΑΝΗ	24	14			38	38		38	14				10		24	25	75	100%
ΕΞΟΧΗ	53	53			53	12	10	22	12	2		8	3		25	77	23	100%
ΕΡΑΣΜΙΟ	75	29	3	2	75	10	1	11	0,70	0,30		7	2	4	14	54	46	100%
ΜΑΓΓΑΝΑ	52	52			52	37	1	38	0,70		3	4	2		10	90	10	100%
ΟΛΒΙΟ	66				66	22		22	0,50			8	3,50		12	55	45	100%
ΤΟΞΟΤΕΣ	46	6			52	33	1	34	2,50			4	4	3,5	14	90	10	100%
ΣΥΝΟΛΟ	64%	36%	0,50%	0,20%	65%	19%	2%	21%	2%	2%	0,5%	6%	3%	0,5%	14%	59%	41%	100%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή 2001 (Ίδια Επεξεργασία)

ν. Τα βασικά χωροταξικά – πολεοδομικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Ο Δήμος Τοπείρου, όπως φαίνεται και από τους χάρτες που παραθέσαμε παραπάνω, είναι κυρίως πεδινός δήμος με εξαίρεση το τοπική κοινότητα της Γαλάνης που είναι ορεινό.

Η κύρια χρήση γης σε ποσοστό που πλησιάζει το 60% είναι γεωργική και καλύπτει το σύνολο του Δήμου με εξαίρεση την περιοχή της Γαλάνης και της παράλιας ζώνης στο νότιο τμήμα του Δήμου, που ξεκινά από το δέλτα του Νέστου και επεκτείνεται ως την παράλια ζώνη του Δήμου Αβδήρων. Αυτή η γεωργική γη αρδεύεται από γεωτρήσεις και σε ένα τμήμα κοντά στο Νέστο και από αρδευτικό δίκτυο. Ένα σημαντικό τμήμα αυτής κοντά στη παράλια ζώνη και κυρίως στα Μάγγανα, έχει καταστεί χέρσα ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης άρδευσής της με υφάλμυρα νερά γεωτρήσεων. Ένα άλλο μεγάλο ποσοστό της τάξης του 25% είναι βοσκότοποι, κυρίως δημοτικοί και μάλιστα η μισή έκταση αυτών βρίσκεται στη Γαλάνη.

Κατά μήκος του Νέστου υπάρχουν καλλιέργειες λευκών, στο δέλτα του Νέστου υπάρχει το δάσος του Κοτζά Ορμάν και στο ορεινό όγκο της Γαλάνης υπάρχει επίσης μεγάλη δασική έκταση. Οι ακτές είναι αμμώδεις και η θάλασσα αβαθής και έχουν αναπτυχθεί οργανωμένες εγκαταστάσεις ημερήσιου τουρισμού.

Τέλος υπάρχουν αρκετές τοπικές χρήσεις που περιλαμβάνουν μονάδες του δευτερογενούς τομέα (κυρίως βιομηχανίες και μονάδες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων) και κτηνοτροφικές μονάδες.

Πίνακας 10: Χρήσεις εδάφους

Τοπική κοινότητα	Μορφολογί α Εδάφους	Σύνολο Εκτάσεω ν	Καλλιεργούμενες και Αγροναψύσεις		Βοσκότοποι Δημοτικοί		Βοσκότοποι Ιδιωτικοί		Δάση		Καλυπτόμενες από Νερά		Οικισμοί Δρόμοι		Άλλες	
			Χ10 ³ στρ.	Χ10 ³ στρ.	%	Χ10 ³ στρ.	%	Χ10 ³ στρ.	%	Χ10 ³ στρ.	%	Χ10 ³ στρ.	%	Χ10 ³ στρ.	%	Χ10 ³ στ ρ.
Εύλαλο	Πεδινό	65,1	51,0	78,3	1,8	2,8	1,8	2,8	0,0	0,0	4,1	6,3	6,4	9,8	0,0	0,0
Άβατο	Πεδινό	11,7	10,5	89,7	0,5	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,9	0,7	6,0	0,0	0,0
Γαλάνη	Ορεινό	51,8	0,3	0,6	38,8	74,9	0,3	0,6	10,0	19,3	2,0	3,9	0,3	0,6	0,2	0,4
Εξοχή	Πεδινό	64,6	48,3	74,8	11,8	18,3	0,1	0,2	0,0	0,0	2,7	4,2	1,7	2,6	0,0	0,0
Εράσμιο	Πεδινό	47,1	20,0	42,5	7,7	16,3	6,0	12,7	8,7	18,5	1,2	2,5	3,5	7,4	0,0	0,0
Μάγγανα	Πεδινό	19,7	13,4	68,0	4,6	23,3	0,1	0,5	0,0	0,0	0,8	4,1	0,6	3,0	0,2	1,0
Όλβιο	Πεδινό	9,5	8,3	87,4	0,5	5,3	0,3	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	2,1	0,0	0,0
Τοξότες	Πεδινό	43,0	30,0	69,8	7,0	16,3	0,0	0,0	0,4	0,9	1,2	2,8	4,0	9,3	0,4	0,9
Σύνολο		312,5	181,8		72,7		8,6		19,1		12,1		17,4		0,8	
Ποσοστό επί συνόλου			58,2%		23,3%		2,7%		6,1%		3,9%		5,6%		0,3%	

Πηγή: Έκθεση Καταγραφής και Ανάπτυξης των χαρακτηριστικών Δήμου Τοπείρου, 1998

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στο δέλτα του Νέστου και στις παραλίες και στην οριοθέτηση και ζωνοποίηση που έχει γίνει βάση της Σύμβασης Ραμσάρ και της Κοινής Υπουργικής Απόφασης αριθ. 5796/96 ΦΕΚ 854/Β/96. Οι ζώνες Α και Β εκτείνονται σε όλο το μήκος και σε σημαντικό πλάτος των παραλίων, της κοίτης και του δέλτα του Νέστου, με εξαίρεση ένα μικρό τμήμα της παραλίας των Μαγγάνων. Αυτή η οριοθέτηση ήδη δημιουργεί συγκρούσεις χρήσεων και ίσως να δημιουργήσει περισσότερες σε περίπτωση τουριστικής εκμετάλλευσης της περιοχής αλλά τουλάχιστον θα διαφυλάξει την ακεραιότητα του υγροβιότοπου που σε τελική ανάλυση θα είναι ο μοχλός για κάποια τέτοια ανάπτυξη.

Σύμφωνα λοιπόν με την Κοινή Υπουργική Απόφαση αριθ. 5796/96 ΦΕΚ 854/Β/96 που είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Σύμβασης Ραμσάρ (1971), της Διεθνούς Σύμβασης της Βέρνης (1985) και τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης της Βαρκελώνης, η περιοχή του Δήμου χωρίζεται σε τρεις ζώνες, όπου ισχύουν:

Ζώνη Α

Είναι οι άμεσα προστατευόμενες περιοχές και περιλαμβάνουν το ποταμό Νέστο και τις παρόχθιες εκτάσεις όπως και τη περιοχή του Δέλτα νότια του Παλιού Εράσμιου και νότια του Δασοχωρίου μέχρι το Θρακικό πέλαγος. Επίσης περιλαμβάνεται και η περιοχή δυτικά των χωριών Κύρνος, Κεντητή, Ηλιόπετρα έως το ποταμό Νέστο.

Ζώνη Β

Γενικά οριοθετείται αναλυτικότερα της ζώνης Α από τα χωριά (από βορρά προς νότο) Θαλασσιά, Κοσμητή, Κρεμαστή, Ορφανό, Μικροχώριο και Νέο Εράσμιο. Επίσης τμήμα της ζώνης Β είναι οι παραλιακές περιοχές νοτιοανατολικά του Νέου Εράσμιου και των Μαγγάνων.

Ζώνη Γ

Η ζώνη Γ οριοθετείται ανατολικότερα της ζώνης Β έως τα χωριά (από βορρά προς νότο) Άγιο Αθανάσιο, Παλιό Όλβιο, βόρεια του Δεκάρχου, της Δάφνης και των Μαγγάνων.

Συμπερασματικά, προτείνεται για την περιοχή η εφαρμογή χωροταξικού σχεδιασμού, ο οποίος θα οριοθετεί και θα καθορίζει τις χρήσεις γης στον εξωαστικό χώρο, στις περιοχές όπου δεν ορίζονται από τις ζώνες της Συνθήκης Ramsar, όπως για παράδειγμα η οριοθέτηση βοσκοτόπων, καθορισμός κτηνοτροφικών ζωνών, Επιχειρηματικού Πάρκο κτλ.

Εκτεταμένο είναι όμως και το δίκτυο των οικισμών. Οι περισσότεροι από αυτούς είναι κλασσικοί ελληνικοί αγροτικοί οικισμοί και έχουν στο μεγαλύτερο τους ποσοστό εκτεταμένο και ικανοποιητικής κατάστασης εσωτερικό οδικό δίκτυο.

Πιο συγκεκριμένα, η διάρθρωση του οικιστικού δικτύου είναι η τυπική ελληνική διάρθρωση μιας αγροτικής περιοχής που γειπνιάζει με ένα ισχυρό αστικό κέντρο, την Ξάνθη, που συγκεντρώνει το σύνολο σχεδόν των υπηρεσιών, δημόσιων και ιδιωτικών. Αυτό γίνεται πιο εύκολο για την περιοχή του Δήμου Τοπείρου, και κατ' επέκταση και όλη την πεδινή περιοχή, λόγω του πλούσιου οδικού δικτύου που προσφέρει εύκολη και σχετικά γρήγορη πρόσβαση στο κέντρο αυτό. Τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να παρατηρείται συγκέντρωση και του πληθυσμού στην πόλη της Ξάνθης.

Μια μικρογραφία αυτού του συστήματος παρατηρείται και στο επίπεδο των δημοτικών διαμερισμάτων όπου ο οικισμός που φιλοξενεί το κοινοτικό κατάστημα συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος των υπηρεσιών και των εξυπηρετήσεων σε τοπικό επίπεδο. Υπάρχει επίσης και η περίπτωση της Γαλάνης που παρατηρείται η πλήρης εξάρτηση της από τους Τοξότες. Οι υπόλοιποι οικισμοί παρουσιάζονται σχεδόν όμοιοι προσφέροντας περίπου τις ίδιες συνθήκες διαβίωσης και τις ίδιες εξυπηρετήσεις.

Ως προς την οικιστική οργάνωση, παρατηρείται οικιστική συμφόρηση ορισμένων οικισμών, η οποία γίνεται άμεσα αντιληπτή και σε πολλές περιπτώσεις δυσχεραίνει τη μετάβαση ακόμα και μέσα στους ίδιους τους οικισμούς.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει επίσης να γίνει στην απουσία οριοθέτησης των μειονοτικών οικισμών του ορεινού τμήματος του Δήμου, οι οποίοι δεν έχουν οριοθετηθεί με τις Αποφάσεις Νομάρχη, που ισχύουν για τους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου. Για τους

οικισμούς αυτούς είναι απαραίτητος ο πολεοδομικός σχεδιασμός. Συνολικά, πάντως, για όλους τους οικισμούς του δήμου και ιδιαίτερα για τους δυναμικούς, θα πρέπει να γίνουν πολεοδομήσεις και επεκτάσεις όπου παρουσιάζεται αυξημένη δυναμική και έντονη οικιστική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια.

Για την χωρική οργάνωση του δήμου, τόσο στον εξωαστικό όσο και στον αστικό χώρο, απαραίτητη είναι η εκπόνηση ΣΧΟΟΑΠ που θα συνδέσει τις χωροταξικές και πολεοδομικές επιλογές με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις του δήμου.

Συμπερασματικά λοιπόν, καταλήγουμε ότι η περιοχή χρήζει πολεοδομικού σχεδιασμού και ρυμοτομήσεων έτσι ώστε να εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι αλλά και να εφαρμοστεί η πρότερη πολεοδομική διάταξη ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό βιοτικό επίπεδο για τους κατοίκους του δήμου, τόσο στον αισθητικό όσο και στο λειτουργικό τομέα. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της πλειοψηφίας των οικισμών αποτελεί η υποτυπώδης οικιστική οργάνωση, η οποία βασίστηκε στην προσωρινή κάλυψη των αναγκών και η άναρχη, μη σχεδιασμένη και χωρίς ρυμοτομία πολλές φορές οικιστική ανάπτυξη. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να σημειωθεί ότι έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες, αν και αποσπασματικά, για την εξασφάλιση των βασικών τεχνικών και περιβαλλοντικών υποδομών με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων και την επίλυση των κυριότερων προβλημάτων του Δήμου, μετά από τη συνένωση των 8 υπαρχουσών Κοινοτήτων στα πλαίσια του προγράμματος «Ι.Καπποδίστριας».

Οδικό δίκτυο

Ο Δήμος Τοπείρου διασχίζεται από τμήμα του Εθνικού δικτύου, με κατεύθυνση Ανατολή – Δύση. Το Επαρχιακό δίκτυο είναι το βασικό συγκοινωνιακό δίκτυο του Δήμου και αποτελείται από τέσσερις άξονες (No 5, No 7, No 3 και No 9) εκ των οποίων οι δύο (No 7: Τοξότες – Θαλασσιά – Εύλαλο – Άβατο – Εράσμιο και No 9: Εξοχή – Δέκαρχο – Εύλαλο) είναι οι κύριοι άξονες του συστήματος και κατά κύριο λόγο συνδέουν τους οικισμούς του Δήμου).

Το υπάρχον οδικό δίκτυο του Δήμου βρίσκεται γενικά σε καλή κατάσταση όσον αφορά την πυκνότητά του, και την δυνατότητα σύνδεσης των οικισμών, χρειάζεται όμως κάποιες βελτιώσεις όσον αφορά την ποιότητα του οδοστρώματος, το πλάτος των δικτύων και τη σήμανση των οδών.

Πιο συγκεκριμένα, στο δήμο εντοπίζεται ένα εκτεταμένο οδικό δίκτυο που περιλαμβάνει εθνικούς, επαρχιακούς, δημοτικούς, αγροτικούς και δασικούς δρόμους. Σχεδόν στο σύνολο τους οι εθνικοί, επαρχιακοί και κοινοτικοί δρόμοι είναι ασφαλοστρωμένοι, ενώ το αγροτικό και δασικό δίκτυο αποτελείται κυρίως από χωματόδρομους.

Τέλος, πρέπει να τονίσουμε ότι στο Δήμο και συγκεκριμένα στην περιοχή του Βανιάνου, λειτουργεί ο ένας εκ των δύο κόμβων εισόδου-εξόδου της Εγνατίας Οδού στον Νομό. Ο άλλος κόμβος λειτουργεί στην περιοχή των Βαφέικων του Δήμου Αβδήρων. Αντίστοιχα, μία ιδιαίτερα σημαντική οδική υποδομή στα όρια του Δήμου, είναι η έξοδος της Εγνατίας Οδού στο Νέστου.

Σε επίπεδο λοιπόν γενικού σχεδιασμού του Εθνικού και του Επαρχιακού δικτύου, μία πρώτη παρατήρηση είναι ότι παρουσιάζει ικανοποιητική πυκνότητα και κάλυψη των οικισμών, κυρίως στο κεντρικό και νότιο μέρος του δήμου, όπου και ευρίσκονται οι περισσότεροι οικισμοί. Η Εθνική Οδός αποτελεί διαχωριστική γραμμή του βόρειου τμήματος του Δήμου από το υπόλοιπο και εξυπηρετεί κυρίως διερχόμενη κυκλοφορία, εφόσον, στο μικρό μήκος της δεν εξυπηρετεί κύριους οικισμούς του Δήμου. Το βόρειο τμήμα (Στενά Νέστου και παρακείμενος ορεινός όγκος) είναι σχεδόν παρθένο από συγκοινωνιακή υποδομή, αλλά ούτως ή άλλως δεν εντοπίζονται και οικισμοί στο τμήμα αυτό.

Δίκτυο Συγκοινωνιών

Τα μέσα μαζικών μεταφορών στον Δήμο, δε μπορούν να χαρακτηρισθούν επαρκή. Υπάρχουν συνολικά 6 άδειες αγοραίων με έδρα αντίστοιχα τις περιοχές, Ευλάλου, Αβάτου, Εξοχής, Ερασμίου, Μαγγάνων και Τοξοτών. Όσον αφορά τα δρομολόγια των

ΚΤΕΛ, πρέπει να τονισθεί ότι δεν υπάρχει απευθείας επικοινωνία των δημοτικών διαμερισμάτων Γαλάνης, Τοξοτών, Ολβίου και Μαγγάνων, με την έδρα του Δήμου.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία του Υπεραστικού ΚΤΕΛ Ξάνθης, τα δρομολόγια προς το Δήμο Τοπείρου έχουν ως εξής: από Δευτέρα έως και Παρασκευή υπάρχουν 5 δρομολόγια (στις 6.00, 9.30, 13.05, 15.05 και στις 16.45), ενώ το Σάββατο τα δρομολόγια είναι 4 και είναι στις 7.40, 9.30, 13.05 και 15.05. Τις Κυριακές δεν εκτελούνται δρομολόγια. Τέλος, τα εν λόγω δρομολόγια φτάνουν μέχρι και τους οικισμούς Αβάτου, Ερασμίου και Μαγγάνων.

Αναφορικά με τον αριθμό των Ι.Χ. αυτοκινήτων που κατέχουν οι κάτοικοι του Δήμου, ανέρχεται σε περίπου 2.850 οχήματα, ισομερώς γεωγραφικά κατανεμημένα ανάλογα του πληθυσμού κάθε Δημοτικού Διαμερίσματος.

Συμπερασματικά λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι ο Δήμος Τοπείρου αντιμετωπίζει πρόβλημα εξυπηρέτησης αρκετών οικισμών, που σήμερα δεν τους καλύπτουν τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ. Ο δήμος είναι μονοσήμαντα εξαρτημένος συγκοινωνιακά από την Ξάνθη και το γενικό επίπεδο συγκοινωνιακών υποδομών και μεταφορικών μέσων χρειάζεται εκσυγχρονισμό.

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι δεν απαντώνται καθόλου θαλάσσιες μεταφορές στην περιοχή, παρόλο που ο Δήμος παρουσιάζει ένα σημαντικό θαλάσσιο μέτωπο.

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Το βόρειο τμήμα του Δήμου, διασχίζεται από την σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης, με σταθμό στην περιοχή Τοξοτών, ο οποίος καλύπτει ανάγκες κυρίως εμπορικές αλλά και επιβατικού κοινού.

Τα τελευταία χρόνια, αναπτύσσεται παραποτάμιος τουρισμός και οργανώνονται πολλές εκδρομές στα Τέμπη του Νέστου, χρησιμοποιώντας το σιδηρόδρομο με διαδρομή Τοξότες – Δράμα ή Ξάνθη – Σταυρούπολη. Γενικά μπορούμε να πούμε ότι στο Νομό Ξάνθης δεν

παρατηρούνται ιδιαίτερες επιβατικές μετακινήσεις με τρένο. Λόγω της συνεχούς αύξησης της ποιότητας των οδικών δικτύων, όλο και λιγότερο επιβατικό κοινό προτιμάει το τρένο ως μέσο μεταφοράς.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι ως προς το μέσο αυτό θα πρέπει να δοθεί βάρος στις εμπορικές μετακινήσεις. Για τον σκοπό αυτό μελετάται η κατασκευή διπλής γραμμής Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης καθώς και η πρόταση για τη σύνδεση του λιμένα Νέας Καρβάλης και της ΒΙ.ΠΕ. Καβάλας με το σταθμό των Τοξοτών.

Δίκτυα Ύδρευσης - Άρδευσης

Όσον αφορά τις υποδομές ύδρευσης, παρατηρείται ότι αν και ο Δήμος αντιμετώπιζε σοβαρό πρόβλημα τόσο από άποψη επάρκειας όσο και από άποψη ποιότητας πόσιμου νερού, να τονιστεί βέβαια ότι η ανεπαρκής ποιότητα του πόσιμου νερού δεν οφειλόταν στην πηγή του αλλά στο πεπαλαιωμένο δίκτυο, εντούτοις, με μία σειρά από μεγάλα και δαπανηρά έργα, διασφάλισε την ποιότητα του πόσιμου νερού σε όλη την έκταση του Δήμου. Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο, οι οικισμοί να επεκτείνουν τα εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυά τους. Επίσης, αναγκαία κρίνεται και η κατασκευή δεξαμενών και αντλιοστασίων σε κάποιους οικισμούς.

Η όλη κατάσταση δύναται να βελτιωθεί περαιτέρω αν η Υπηρεσία Άρδευσης του Δήμου φθάσει σε επίπεδο πλήρους λειτουργίας στην κατεύθυνση της εξασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας του πόσιμου νερού, της επάρκειας των δικτύων και της κάλυψης των καθημερινών αναγκών των κατοίκων του Δήμου, με απώτερο στόχο την αειφορική και βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου.

Καταλήγουμε λοιπόν ότι κάποιες επεμβάσεις στο εσωτερικό του δικτύου με στόχο την βελτίωση της ποιότητάς του κρίνονται αναγκαίες, όπως για παράδειγμα η αντικατάσταση των αμιαντοσωλήνων. Ωστόσο, το βάρος πρέπει να δοθεί στην επέκταση των δικτύων.

Τέλος, ως προς τα αρδευτικά δίκτυα παρατηρούμε ότι υπάρχει πληθώρα στην περιοχή μελέτης και κρίνονται επαρκή. Μάλιστα, τα εν λόγω δίκτυα δύνανται να αποτελέσουν

πηγή παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, εκμεταλλευόμενοι τις υψομετρικές διαφορές όπου αυτές υπάρχουν.

Δίκτυο Αποχέτευσης Όμβριων - Ακαθάρτων

Η υπάρχουσα κατάσταση στον τομέα της αποχέτευσης είναι ότι κανένας οικισμός της περιοχής, πλην ενός, δε διαθέτει δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων, ενώ το δίκτυο όμβριων είναι υποτυπώδες.

Οι περισσότεροι οικισμοί διαθέτουν βόθρους που σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι στεγανοί με ακόμα πιο συχνό το φαινόμενο της παράνομης σύνδεσής τους με το δίκτυο όμβριων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία οξυμένων και σοβαρών προβλημάτων ρύπανσης λόγω των αστικών λυμάτων στα σημεία που αποτελούν τους αποδέκτες των δικτύων όμβριων, δηλαδή στα χωράφια και στους χείμαρρους της περιοχής.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού απαιτείται πρώτα η χωροθέτηση και το είδος των πιθανών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων σε όλη την έκταση του δήμου. Στη συνέχεια θα απαιτηθεί η έγκριση της χωροθέτησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ή της Περιφέρειας. Μετά την ολοκλήρωση αυτού του σταδίου και την οριστικοποίηση των θέσεων κατασκευής των μονάδων θα πρέπει να ξεκινήσει η κατασκευή των μονάδων επεξεργασίας παράλληλα βέβαια με την κατασκευή των δικτύων αποχέτευσης έτσι ώστε με την ολοκλήρωση των έργων να τίθεται σε λειτουργία το σύστημα αποχέτευσης των λυμάτων.

Διαχείριση απορριμμάτων

Στοιχεία που επηρεάζουν τη διαχείριση των απορριμμάτων είναι τα ακόλουθα:

- Τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά (σύνθεση, προέλευση, επισκέπτες, τουρίστες, κτλ.) του κάθε Δήμου.
- Η πληθυσμιακή κατανομή στην έκταση του Δήμου.
- Οι παραγωγικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται στα όρια του Δήμου.
- Η κατανομή των παραγωγικών δραστηριοτήτων στην έκταση του Δήμου.

- Οι περιοχές με ιδιαίτερες ιδιομορφίες όπως βιομηχανικές περιοχές, τουριστικές, περιοχές ιδιαίτερου κάλους - προστατευόμενες, κτλ.
- Η υπάρχουσα κατάσταση στην διαχείριση των απορριμμάτων.

Τα παραπάνω στοιχεία λαμβάνονται υπόψη για τον εντοπισμό και την καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει κάθε Δήμος στη διαχείριση των απορριμμάτων.

Ο Δήμος Τοπείρου είναι μέλος και εξυπηρετείται από τον Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων Νομού Ξάνθης (Σ.Δ.Α.Ν.Ξ.). Επίσης στα γεωγραφικά όρια του Δήμου είναι χωροθετημένος και ο ΧΥΤΑ του Ν. Ξάνθης.

Τέλος, σημαντικό πρόβλημα για τον Δήμο αποτελούν οι ανεξέλεγκτοι χώροι απόθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ), διάσπαρτοι μέσα στον Δήμο, παρά το γεγονός ότι ο Δήμος έχει εκτελέσει έργα αποκατάστασής τους στην κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος και στη διαφύλαξη του φυσικού του τοπίου. Η αποκατάστασή τους, είναι αναγκαία προϋπόθεση όχι μόνο για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και για την αισθητική αναβάθμιση της εικόνας του Δήμου. Το πρόβλημα εντείνεται σε μεγαλύτερο βαθμό με την ανεξέλεγκτη απόρριψη μπαζών αλλά και αγροτικών και κτηνοτροφικών απορριμμάτων και υπολειμμάτων.

Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών

Η τηλεφωνοδότηση όλων των οικισμών των δήμων γίνεται με υπόγεια καλώδια χαλκού, υπόγεια καλώδια οπτικών ινών, με ασύρματα δίκτυα και σε ελάχιστες περιπτώσεις με εναέριες μεταλλικές γραμμές και συστήματα πολυπλεξίας αναλογικής τεχνικής.

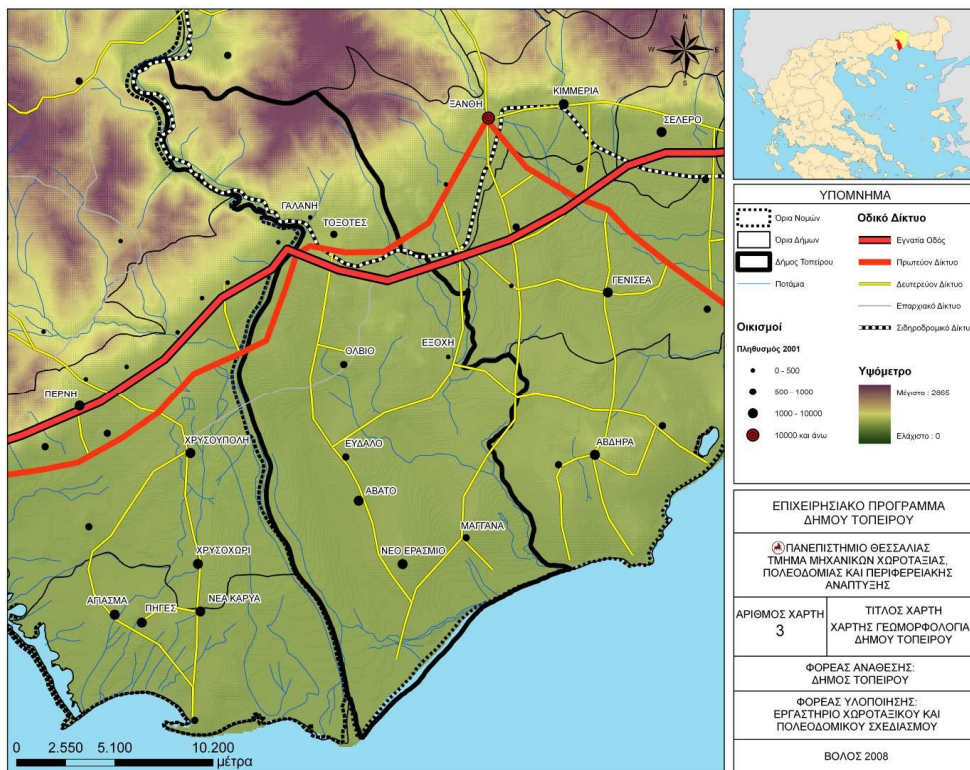
Τα δημοτικά καταστήματα και οι υπηρεσίες των δήμων εξυπηρετούνται με συμβατικές τηλεφωνικές υπηρεσίες (τηλεφωνικές συνδέσεις, fax κτλ).

Τέλος, η κάλυψη των κεραιών της κινητής τηλεφωνίας αλλά και των αναμεταδοτών των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών κρίνεται ικανοποιητική για τα πλαίσια του Δήμου.

vi. Τα βασικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Η ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζει μεγάλη οικολογική και αισθητική αξία. Αυτό οφείλεται στην ύπαρξη του ποταμού Νέστου και Λασπία, στους ορεινούς όγκους στα βόρεια του Δήμου τους οποίους διασχίζει ο ποταμός Νέστος, στο Δέλτα του Νέστου, στην παράκτια ζώνη και στη παρουσία πεδινών εύφορων εκτάσεων.

Χάρτης 3 Χάρτης γεωμορφολογίας Δήμου Τοπείρου

Επίσης, ο υγρότοπος του Νέστου αποτελεί τον συνδετικό κρίκο στο σύστημα των υγροτόπων της Θράκης και της Ανατολικής Μακεδονίας. Είναι άμεσα συνδεδεμένος με τις λιμνοθάλασσες της Βιστωνίδας και Μητρικού. Ο καθένας από τους παραπάνω υγροβιότοπους έχει τα δικά του οικολογικά χαρακτηριστικά, αλλά και επηρεάζει ο ένας τον άλλον και κύρια σε ότι αφορά στην ορνιθοπανίδα, στο υδρολογικό σύστημα αλλά και άλλες δραστηριότητες. Συμπερασματικά λοιπόν, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στη σημερινή του κατάσταση το υδάτινο σύμπλεγμα του ποταμού Νέστου έχει μεγάλη οικολογική αξία για την Ελλάδα και την Ευρώπη.

Στο Νομό Ξάνθης μάλιστα, βρίσκεται τμήμα του Εθνικού Πάρκου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΦΕΚ 854/16-9-96 αρ. αποφ. 5796), το οποίο καλύπτει την περιοχή του Δέλτα του ποταμού Νέστου, τη λίμνη Βιστωνίδα, τη Λίμνη Ισμαρίδα και την ευρύτερη περιοχή των λιμνοθαλασσών. Πρόκειται για υγροτόπους διεθνούς σημασίας με πλούσια χλωρίδα και πανίδα. Περισσότερα από 400 είδη πουλιών έχουν καταμετρηθεί. Από αυτά άλλα είναι μόνιμοι κάτοικοι, άλλα ξεχειμωνιάζουν, ενώ υπάρχουν και πολλά που μόνο αναπαύονται εδώ κατά τα κοπιαστικό ταξίδι της μετανάστευσης. Παράλληλα, μεγάλη ποικιλία παρουσιάζουν τα ψάρια. Μόνο στην περιοχή των Λιμνοθαλασσών του Πόρτο Λάγος έχουν παρατηρηθεί 34 είδη, κυρίως θαλασσινά. Υπάρχουν βέβαια και είδη του γλυκού νερού.

Παρόλο όμως της αναμφισβήτητα μεγάλης οικολογικής και αισθητικής αξίας της ευρύτερης περιοχής, στην επικράτεια του Δήμου απαντώνται πολλά και σημαντικά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος και του φυσικού τοπίου, τα κυριότερα εκ των οποίων είναι τα παρακάτω:

- I. Η μόλυνση του εδάφους και υπεδάφους από τις γεωργικές δραστηριότητες (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, κ.α.) αλλά και των επιφανειακών νερών από άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες καθώς επίσης και η καταστροφή πολλών χιλιάδων στρεμμάτων καλλιεργήσιμης γης λόγω της υφαλμύρινσης των υπογείων υδάτων. Το πρόβλημα αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στο Τοπική κοινότητα των Μαγγάνων όπου πλέον το επιφανειακό στρώμα εδάφους σε έκταση χιλιάδων στρεμμάτων έχει αποκτήσει τέτοια περιεκτικότητα σε αλάτι που έχει καταστεί χέρσο.
- II. Η ύπαρξη αρκετών μικρών σκουπιδότοπων που υπάρχουν ακόμη σε μερικά τοπικές κοινότητες.

Γεωλογικά, υδρογεωλογικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά

Η αρχική κοίτη του Νέστου βρισκόταν δυτικότερα από ότι είναι σήμερα ενώ το ανατολικό τμήμα, το σημερινό τμήμα του Δήμου, διασχιζόταν από μικρές εξασθενημένες κοίτες με μικτή παροχετευτική και μεταφορική ικανότητα. Η τροφοδοσία των υδροφόρων στρωμάτων των αποθέσεων αυτών εξασφαλίζεται είτε από άμεσες διηθήσεις των νερών

της βροχής είτε από πλευρικές τροφοδοσίες στα ανάντη τμήματα από τα νερά του Νέστου ή του Λασπία ή κάποιων μικρορευμάτων. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι και οι πολλές νησίδες με λεπτόκοκκα υλικά που παρατηρούνται στο υπέδαφος.

Πρόβλημα της περιοχής αποτελεί η μεγάλη επιβάρυνση των νερών από άλατα που τα κάνουν τις περισσότερες φορές ακατάλληλα για αρδευτική χρήση (τιμή ηλεκτραγωγιμότητας του νερού που φτάνει τα 5000μmhos/cm). Η επιβάρυνση αυτή δεν εντοπίζεται σε συγκεκριμένα βάθη ή σε συγκεκριμένες ζώνες.

Από εδαφολογικής άποψης όσο πλησιάζουμε από ανατολικά το ποταμό Νέστο τα εδάφη γίνονται πιο ελαφριά και αμμώδη. Αντιθέτως, απομακρυνόμενοι από το ποτάμι προς το εσωτερικό της πεδινής περιοχής τα εδάφη γίνονται από πηλοαμμώδη ως πηλώδη και αργιλώδη κάτι που οφείλεται στην ιλύ που μεταφέρθηκε σε παλαιότερες εποχές όταν πλημμύριζε ο Νέστος (κάτι που βοήθησε και στην αυξημένη γονιμότητα τους).

Το τμήμα γύρω από το Δέλτα του ποταμού Νέστου βρίσκεται γεωλογικά σε ένα σύνολο ιζημάτων δελταϊκού περιβάλλοντος τα οποία οφείλουν τη προέλευση τους στα μεταφερόμενα υλικά από την ανάντη ορεινή ζώνη, από τους χειμάρρους και ποταμούς της περιοχής και ιδιαίτερα το ποταμό Νέστο και το χείμαρο Λασπία. Τα υλικά αυτά αποτελούνται από εναλλαγές στρώσεων άμμου, χαλίκων, αργίλων και ιλύος, με περιορισμένη όμως ανάπτυξη, λόγω ακριβώς της απόθεσης τους σε δελταϊκό περιβάλλον.

Χαρακτηριστικό του τμήματος αυτού είναι επίσης η διαμόρφωση αβαθών τμημάτων, που δημιουργούν κατά καιρούς λιμνάζουσες επιφάνειες. Το χαρακτηριστικό αυτό και γενικά τα έλη ήταν πιο έντονο σε παλαιότερες εποχές και κατά κύριο λόγο οφείλονταν στις απολήξεις των ρεμάτων της ορεινής ζώνης. Σήμερα σε μεγάλο βαθμό οι λιμνάζουσες επιφάνειες έχουν απαλειφθεί εξαιτίας των αποστραγγιστικών δικτύων που έχουν κατασκευαστεί στην περιοχή και των διευθετήσεων των αξόνων επιφανειακής απορροής. Επίσης σε αυτό έχει συμβάλει και η πτώση της στάθμης που προκλήθηκε με τα αποστραγγιστικά κανάλια.

Η μορφή της δελταϊκής προεξοχής αντιστοιχεί σε ένα Δέλτα του οποίου ο σχηματισμός επηρεάστηκε κυρίως από τη δράση του ποταμού και του κυματισμού της θάλασσας. Αυτό έχει ευνοήσει τη διαμόρφωση συνθηκών για τη δημιουργία υπόγειων υδροφόρων οριζόντων.

Στις λοφώδεις περιοχές του Δήμου, δηλαδή στις περιοχές της Σεμέλης-Κοσσού-Ολβίου-Κυψέλης-Μέλισσας, παρατηρείται ότι στο μεγαλύτερο μέρος αποτελούνται από παλαιογενή ιζήματα (εναλλαγές ψαμμιτών, αργιλικών σχιστόλιθων, μικροκροκαλοπαγών, κ.α.). Ένα μέρος καταλαμβάνουν και τα μεταμορφωμένα πετρώματα του υπόβαθρου. Τα εδάφη της περιοχής είναι κυρίως πηλοαμμώδη.² Στις ίδιες περιοχές, τόσο τα παλαιογενή όσο και τα μεταμορφωμένα πετρώματα εμφανίζονται αρκετά εξασθενημένα με αποτέλεσμα να μην είναι ικανά να φιλοξενήσουν σημαντικούς υδροφόρους ορίζοντες.

Στις ορεινές περιοχές του Δήμου, επικρατούν τα πετρώματα ανήκουν στη κατηγορία των ιζηματογενών μεταμορφωμένων πετρωμάτων και είναι κατά πρώτο λόγο μάρμαρα, γνεύσιοι, γνευσιακοί σχιστόλιθοι και κατά δεύτερο λόγο και κυρίως σε κηλίδες, μαρμαρυγιοκοί σχιστόλιθοι και ποτάμιες αποθέσεις από άργιλο, άμμο, χαλίκια, ψαμμίτες και μάργες.

Τα ορυκτά που συναντώνται είναι ο χαλαζίας, ο βιοτίτης, η κεροστίλβη, ο γρανίτης και τα πλαγιόκλαστα.

Στην ύπαρξη των μαρμάρων οφείλεται και η μειωμένη ύπαρξη διαβρωτικών φαινομένων στην περιοχή εξαιτίας της σκληρότητας τους και της αντίστασης τους στην αποσάθρωση.

Φυσικοί Πόροι

Ένας σημαντικός φυσικός πόρος της ευρύτερης περιοχής είναι η ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου σε αυτή. Πιο συγκεκριμένα, ένα σημαντικό γεωθερμικό πεδίο έχει εντοπισθεί στο Δέλτα του Νέστου στη περιοχή Ν. Εράσμιου -Μαγγάνων. Πρόκειται για ένα εκτεταμένο γεωθερμικό πεδίο, η έκταση του οποίου ξεπερνά τα 20Km². Το βάθος των θερμών

² (Δελτίο Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρίας)

υδροφόρων που αναπτύσσονται σε νεογενή ψαμμικά, ιζήματα εντοπίζονται στα 200-400μ. με θερμοκρασία που φθάνει τους 70 βαθμούς Κελσίου. Από τις πρώτες εκτιμήσεις φαίνεται ότι το πεδίο αυτό μπορεί να παράγει, τουλάχιστον 500 m³/h. Να σημειωθεί ότι η γεωθερμία μπορεί να δώσει ώθηση σε νέες δραστηριότητες στη γεωργία (θερμοκήπια, πρωίμιση σπαραγγιών), στην ιχθυοκαλλιέργεια, στην αγροτοβιομηχανία, τον τουρισμό και την παραγωγή άλατος.

Τα προβλήματα όμως που ενδέχεται να προκύψουν από την εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου μπορούν να ενταχθούν σε δύο κατηγορίες. Στην πρώτη εντάσσεται ο φορέας διαχείρισης και ο τρόπος αξιοποίησης της γεωθερμικής ενέργειας και στη δεύτερη, εντάσσεται η δυνατότητα ένταξης του γεωθερμικού πεδίου στη Ζώνη Γ της Σύμβασης Ramsar, ώστε να είναι δυνατή η ανεμπόδιση εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου. Για την εκμετάλλευση λοιπόν του εν λόγω πεδίου, προτείνεται η σύσταση και λειτουργία ενός φορέα διαχείρισης.

Ωστόσο, ένας από τους πλουσιότερους ίσως φυσικούς πόρους του Δήμου, το γεωθερμικό πεδίο, παραμένει ανεκμετάλλευτος καθώς το καθεστώς που υπάρχει σήμερα για τη διαχείριση του δεν είναι ιδιαίτερα ευέλικτο.

Επιπροσθέτως, ένας εξίσου σημαντικός φυσικός πόρος της περιοχής είναι το Δέλτα και τα Στενά του Νέστου. Το Δέλτα του Νέστου έχει χαρακτηριστεί ως ένας από τους 10 σημαντικότερους βιότοπους της Ευρώπης. Από επιστημονική και οικολογική άποψη προσφέρει μια εξαιρετικά πλούσια ποικιλία πανίδας και χλωρίδας που αναλύεται περισσότερο σε επόμενο κεφάλαιο. Από αισθητική άποψη προσφέρουν και το Δέλτα και τα Στενά του Νέστου περιοχές μοναδικής ομορφιάς. Τέλος τα ίδια τα νερά του Νέστου αποτελούν ένα σημαντικό για την γεωργία πόρο.

Ένας φυσικός πόρος επίσης που όμως απειλείται άμεσα με καταστροφή είναι αυτός των υπογείων υδάτων. Ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Δήμος είναι η πτώση της στάθμης των υπογείων υδάτων που αναγκάζει τους αγρότες στην κατασκευή όλο και βαθύτερων άρα και ακριβότερων γεωτρήσεων. Ταυτόχρονα με την πάροδο του χρόνου

το χαμηλό δυναμικό των υπόγειων υδροφορέων επιτρέπει την είσοδο θαλασσινού νερού. Αποτέλεσμα αυτού είναι η καταστροφή μεγάλων εκτάσεων καλλιεργήσιμων εδαφών, όπως συνέβη ήδη στο Τοπική κοινότητα των Μαγγάνων.

Πηγή:

www.topeiros.gr

Κλείνοντας, κρίνουμε σκόπιμο να αναφερθούμε στις πολλές και σημαντικές δασικές εκτάσεις του Δήμου. Είναι γνωστό ότι η ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη των ορεινών όγκων αλλά και των υπόλοιπων χερσαίων φυσικών οικοσυστημάτων, αποτελεί μία από τις κύριες επιδιώξεις των πολιτικών ανάπτυξης διεθνώς. Στους χώρους αυτούς, οι οποίοι ιδιοκτησιακά ανήκουν, ως επί το πλείστον, στο δημόσιο, φιλοξενούνται πολλοί φυσικοί πόροι που θα μπορούσαν να αποτελέσουν μοχλούς ανάπτυξης για όλη την ευρύτερη περιοχή. Οι εκτάσεις των δασών λοιπόν του Δήμου, δεν είναι μόνο ξυλοπαραγωγικές με σπουδαία συμβολή στην οικονομία της περιοχής αλλά συμβάλλουν στην κτηνοτροφία και τη μελισσοτροφία με την προσφορά βοσκήσιμης ύλης στα κτηνοτροφικά ζώα και τις μέλισσες, στην παραγωγή νερού στις πηγές και τα υπόγεια

ύδατα. Επιπροσθέτως, τα φυσικά χερσαία οικοσυστήματα συμβάλλουν στη δημιουργία ευκαιριών υπαίθριας αναψυχής και τουρισμού, στην περιβαλλοντική εκπαίδευση κ.ά. και έτσι λειτουργούν ως σημαντικοί πόροι οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας.

Χλωρίδα και πανίδα

Η χλωρίδα αλλά και η πανίδα της περιοχής μελέτης χωρίζεται σε τρεις ζώνες:

- i. Η ζώνη των υγροβιότοπων που περιλαμβάνει τον ποταμό Νέστο και τις κατά μήκος αυτού παρόχθιες εκτάσεις, τη διευρυμένη περιοχή του δέλτα του ποταμού όπως και τις παραλιακές εκτάσεις στο νότο όπου καταλήγουν στο Θρακικό πέλαγος και περιλαμβάνουν και ελώδεις εκτάσεις και περιοχές αμμοθινών³.
- ii. Η ζώνη του ορεινού όγκου στα βόρεια του Δήμου με ψηλότερη κορυφή τα Ίμερα (1286 μ.). Ο ορεινός όγκος διασχίζεται από το ποταμό Νέστο.
- iii. Η ζώνη των καλλιεργούμενων εκτάσεων που είναι όλες οι υπόλοιπες εκτάσεις, περιοχή που με τα πολυάριθμα κανάλια, αρδευτικά και αποστραγγιστικά, εντάσσεται λειτουργικά στο όλο φυσικό οικοσύστημα.

Σύμφωνα με τη χαρτογράφηση της βλάστησης της Ελλάδας και της Ν.Α. Ευρώπης η περιοχή του Δέλτα του Νέστου ανήκει στη Μεσογειακή ζώνη (*Quersion illicis*), ενώ η ευρύτερη περιοχή στην Παραμεσόγειο ζώνη βλάστησης (*Ostrya carpinion*).

Η κύρια βλάστηση του Δέλτα περιλαμβάνει αμμόφιλες φυτοκοινωνίες, αλοφυτικές φυτοκοινωνίες, θαμνώνες με *Tamarix* και καλαμώνες. Οι αμμόφιλες φυτοκοινωνίες της περιοχής ανήκουν στην κλάση *Cakiletea maritimae* και πρόκειται για νιτρόφιλες φυτοκοινωνίες. Οι φυτοκοινωνίες αυτές χαρακτηρίζονται νιτρόφιλες επειδή οι θέσεις που αναπτύσσονται είναι πλούσιες σε αζωτούχες ουσίες που προέρχονται από φυτικά υπολείματα θαλάσσιων φανερόγαμων, όπως τα *Zosera marina*, *Posidonia Oseanica* και *ulva lactra*.

Μια άλλη φυτοκοινωνία που συναντιέται, η *Agropyretum mediteraneum*, είναι χαρακτηριστική της αμμοθινικής βλάστησης. Στην περιοχή του Δασοχωρίου, πίσω από τους αμμόλοφους της ακτής, επικρατεί η φυτοκοινωνία των *Juncus acutus* και *Juncus*

³ (ΤΑΠ παραλιακών κοινοτήτων νομού Ξάνθης)

maritimus. Αρκετές περιοχές που καλύπτονταν από τη βλάστηση αυτή εκχερσώθηκαν και αποδόθηκαν στην καλλιέργεια. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τη βοσκή των ζώων, δημιουργεί μια ασυνέχεια στη διαδοχή της βλάστησης, με αποτέλεσμα η κατάσταση από φυτοκοινωνιολογική άποψη να παρουσιάζεται στο πεδίο λιγότερο σαφής.

Δεξιά και αριστερά από τις όχθες του Νέστου και από τους Τοξότες μέχρι τη θάλασσα σε μήκος 27 km και πλάτος 3 -7 km περίπου, αναπτυσσόταν ένα από τα ωραιότερα υδροχαρή δάση της Ευρώπης, το δάσος του Κοτζά - Ορμάν (Μεγάλο Δάσος) του Νέστου ποταμού. Τα είδη των δένδρων που υπήρχαν ήταν η άσπρη και η μαύρη λεύκη, η οξύκαρπος και η αδρότριχος μελιά, η πεδινή πελέα, η δρυς η ποδισκοφόρος, ο πεδινός και ο ταταρικός σφένδαμος, το σκλήθρο κλπ. Ακόμα υπήρχε πλούσια θαμνώδης, ποώδης και αναρριχόμενη βλάστηση.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό όμως κρίνεται το γεγονός ότι από τα συνολικά 72.000 στρέμματα Δάσους που υπήρχαν τη δεκαετία 1940-50, σήμερα έχει απομείνει ένας πυρήνας μόνο 1.500 στρεμμάτων και διάσπαρτες νησίδες και συστάδες.

Η χλωρίδα της ορεινής περιοχής του Δήμου αποτελείται κυρίως από κοινά πεύκα (*Pinus halepensis*), αγριόκεδρα (*Juniperus oxycedrus*), αγριοκορομηλιές (*Prunus Pseudarmeniaca*), αγριοτριανταφυλλιές (*Rosa sempervirens*), πουρνάρια (*Ilex aquifolium*), πυξάρια (*Buxus sempervirens*), ρείκια (*Erica arborea*), σφενδάμια, δρυς, οστρυές, γαύρους, κ.ά. Όλα τα παραπάνω είδη ενδημούν σε άγονα και πετρώδη εδάφη, όπως είναι ο ορεινός όγκος στο βόρειο τμήμα του Δήμου.

Γενικά ο ορεινός όγκος καλύπτεται από θαμνότοπους, φυλλοβόλα πλατύφυλλα και σε περιορισμένη κλίμακα από αείφυλλα πλατύφυλλα. Η κατάσταση στην οποία βρίσκεται αυτή η φυτοκοινωνία από απόψεως ξυλώδους κεφαλαίου, ξυλοβρίθειας και υγιεινής είναι μέτρια έως κακή, κάτι που οφείλεται στην μακροχρόνια λαθρούλοτομία, αιγοβοσκή και καυσοξύλευση, με αποτέλεσμα η ευρύτερη περιοχή να καλύπτεται από θαμνώνες και γυμνά τα οποία και εκμεταλλεύονται σαν ορεινός βοσκότοπος.

Οι παραποτάμιες εκτάσεις τέλος, στα στενά του Νέστου καλύπτονται με υδροχαρή φυτά παρόμοια μ' αυτά που συναντούμε στο υπόλοιπο τμήμα του ποταμού.

Αναφορικά με τα είδη πανίδας που απαντώνται στην περιοχή, παρατηρούμε ότι η πλούσια σε ποικιλία πανίδα της περιοχής εντοπίζεται, όπως είναι φυσικό, κυρίως στη ζώνη των υγροβιότοπων, περιλαμβάνοντας ιχθυοπανίδα, αμφίβια, ερπετά, θηλαστικά και ορνιθοπανίδα, που με πυρήνα τους υγροβιότοπους απαντάται και στην ευρύτερη περιοχή.

Η ιχθυοπανίδα της περιοχής διακρίνεται σε είδη που ζουν στα γλυκά νερά του δέλτα του Νέστου.

Η αμφιβιοπανίδα και ερπετοπανίδα της περιοχής που συναντάται κυρίως στο δέλτα, τις ελώδεις περιοχές και του αμμόλοφους είναι ποιοτικά και ποσοτικά πλούσια με φυσικό δυναμικό και με κέντρο αξίας το υδροχαρές δάσος.

Η ορνιθοπανίδα φιλοξενείται κύρια στο δέλτα του Νέστου. Τόσο τα πουλιά που φωλιάζουν, όσο και τα μεταναστευτικά και εκείνα που διαχειμάζουν, παρουσιάζονται με σημαντικούς αριθμούς ειδών και σε μεγάλες συγκεντρώσεις ατόμων, που καθιστούν τον υγροβιότοπο σημαντικό για τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.

Η ευρύτερη περιοχή διακρίνεται από πλευράς ορνιθοπανίδας:

- i. Στην περιοχή των αμμοθινών, των λιμνοθαλασσών και των βοσκότοπων στο νότιο τμήμα του δέλτα.
- ii. Στην περιοχή του ποταμού από τις εκβολές μέχρι τους Τοξότες με το παραποτάμιο δάσος και τις λευκοκαλλιέργειες.
- iii. Στην περιοχή των πεδινών καλλιεργήσιμων εκτάσεων ανατολικά του ποταμού.

Ωστόσο, ιδιαίτερα αξιόλογη κρίνεται και η πανίδα των Στενών του Νέστου αλλά και της ευρύτερης ορεινής περιοχής. Υπάρχουν αρπακτικά όπως αετοί, όρνια, ασπροπάρηδες, γεράκια κ.ά., υδρόβια και παρυδάτια πουλιά όπως κορμοράνοι, τσικνιάδες, ποταμοσφυρίχτες, κ.ά., αλλά και άλλα ζώα μέσα στα δάση όπως νυφίτσες, κουνάβια, σκίουροι, αγριογούρουνα κ.ά.

Κλιματολογικές συνθήκες

Το κλίμα θεωρείται υγρό ηπειρωτικό (μεσογειακό) με δριμείς χειμώνες, μεγάλης διάρκειας και πολύ θερμό καλοκαίρι. Να τονιστεί πάντως ότι όλες οι εποχές του έτους είναι υγρές.

vii. Τα βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Ο.Τ.Α.

Προκειμένου ο Δήμος Τοπείρου να μπορέσει να ανταποκριθεί στην τρέχουσα συγκυρία, που χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα αξιοποίησης των νέων προγραμματικών συνθηκών και των σημαντικών ευκαιριών και δυνατοτήτων σε επίπεδο χρηματοδότησης έργων και δράσεων για την ανάδειξή του σε δυναμικό πόλο ανάπτυξης, είναι αναγκαία η οργάνωση και η αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών του πόρων, του ανθρώπινου δυναμικού, των υπάρχουσων υποδομών αλλά και των σημαντικών ακινήτων που διαθέτει. Οι σημαντικοί πόροι που διαθέτει ο δήμος μπορούν να ισχυροποιήσουν σε μεγάλο βαθμό την οικονομική ανάπτυξή του. Η οικονομία του, χαρακτηρίζεται από πρωτογενή προσανατολισμό, άλλοτε αποκλειστικό και άλλοτε συνδυασμένο με σχετικά χαμηλά όμως γεωργικά εισοδήματα. Στα πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη του τομέα αναφέρονται ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες και οι εκτεταμένες πεδινές εκτάσεις, ενώ στα μειονεκτήματα συγκαταλέγονται η έλλειψη οργάνωσης της κτηνοτροφίας, η μη οριοθέτηση ζωνών χρήσεων (π.χ. βοσκότοποι) το κόστος ίδρυσης και λειτουργίας νέων εκμεταλλεύσεων, η έλλειψη καλής οργάνωσης και εμπορίας των προϊόντων.

Ο δευτερογενής τομέας, παρουσιάζεται ιδιαίτερα δυναμικός στην περιοχή, ενώ λιγότερο ανεπτυγμένος και με λειτουργικά και διαχειριστικά προβλήματα εμφανίζεται ο τριτογενής τομέας στο Δήμο.

Γίνεται αντιληπτό πως η φυσική ομορφιά της περιοχής σε συνδυασμό με την πολιτιστική της κληρονομιά παρέχουν τα εχέγγυα ώστε με την δημιουργία των κατάλληλων υποδομών, να εισέλθει δυναμικά στην Ελληνική Τουριστική αγορά. Παράλληλα με την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως, Θαλάσσιος, φυσιολατρικός, αγροτουρισμός, αθλητικός κ.ά., είναι δυνατή η προσέλκυση επιπλέον επισκεπτών.

Βελτιώνοντας επίσης το επίπεδο παροχής υπηρεσιών παρέχονται κίνητρα σε εταιρείες ή ανεξάρτητους επιχειρηματίες να μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους στο Δήμο, ώστε με χαμηλό κόστος να απολαμβάνουν ποιοτική διαβίωση έχοντας όλες τις απαιτούμενες υποδομές ώστε να συνεχίσουν το έργο τους.

Ωστόσο, η γειτνίαση με σημαντικά οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα όπως η Εγνατία Οδός αλλά και η εγγύτητά του με το αεροδρόμιο «Μέγας Αλέξανδρος» δρα αναμφισβήτητα θετικά για την ανάπτυξη της περιοχής. Αξίζει μάλιστα να τονιστεί και η επικείμενη σιδηροδρομική σύνδεση των Τοξοτών με το Νέο Λιμένα της Καβάλας (σύμφωνα με το σχεδιασμό του ΟΣΕ), η λειτουργία του οποίου αναβαθμίζεται και κρίνεται ιδιαίτερα δυναμική σύμφωνα με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Η ύπαρξη λοιπόν όλων των προαναφερόμενων υποδομών στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου προσδίδει στο Δήμο Τοπείρου εξαιρετική προοπτική ανάπτυξης.

Τέλος, όσον αφορά το επίπεδο του εισοδήματος των κατοίκων του Δήμου Τοπείρου, σύμφωνα με το ΚΕΠΥΟ και με στοιχεία του οικονομικού έτους 2003, το μέσο φορολογούμενο εισόδημα βάσει του δείκτη φορολογούμενο εισόδημα ανά φορολογική δήλωση στο Δήμο ανέρχεται στα 6.790 €, τιμή χαμηλότερη της αντίστοιχης του συνόλου του Νομού Ξάνθης, η οποία ανέρχεται στα 10.732 €, αλλά και της χώρας, η οποία είναι 12.944 €. Επίσης, χρησιμοποιώντας το δείκτη φορολογούμενο εισόδημα ανά φορολογούμενο βλέπουμε ότι η τιμή του για τον Δήμο Τοπείρου είναι 4.001 €, ενώ για το Νομό Ξάνθης και την χώρα είναι 6.603 € και 8.591 € αντίστοιχα. Δηλαδή και σε αυτή την περίπτωση, το μέσο φορολογούμενο εισόδημα του Δήμου εμφανίζεται μικρότερο σε σχέση με το νομαρχιακό και το εθνικό επίπεδο. Το γεγονός αυτό δικαιολογείται αν αναλογιστούμε ότι στο Δήμο δεν συναντούμε σημαντικά αστικά κέντρα του μεγέθους της Ξάνθης αλλά και των δυναμικών αναπτυξιακών κέντρων εν γένει (ακόμα και στον τουριστικό τομέα) στα οποία συγκεντρώνεται έντονη παραγωγική δραστηριότητα, έτσι ώστε να έχουμε συνολικά αυξημένα εισοδήματα. Ωστόσο, η μικρή απόσταση του Δήμου από την πόλη της Ξάνθης σίγουρα βοηθάει προς την βελτίωση των σημερινών δεδομένων. Στον πίνακα που ακολουθεί, εκτός από τα προηγούμενα, βλέπουμε ότι σε σχέση με τους υπόλοιπους δήμους του Νομού, ο Δήμος Τοπείρου καταλαμβάνει μόλις την προτελευταία θέση όσον αφορά το μέσο φορολογούμενο εισόδημά του και βάσει και των

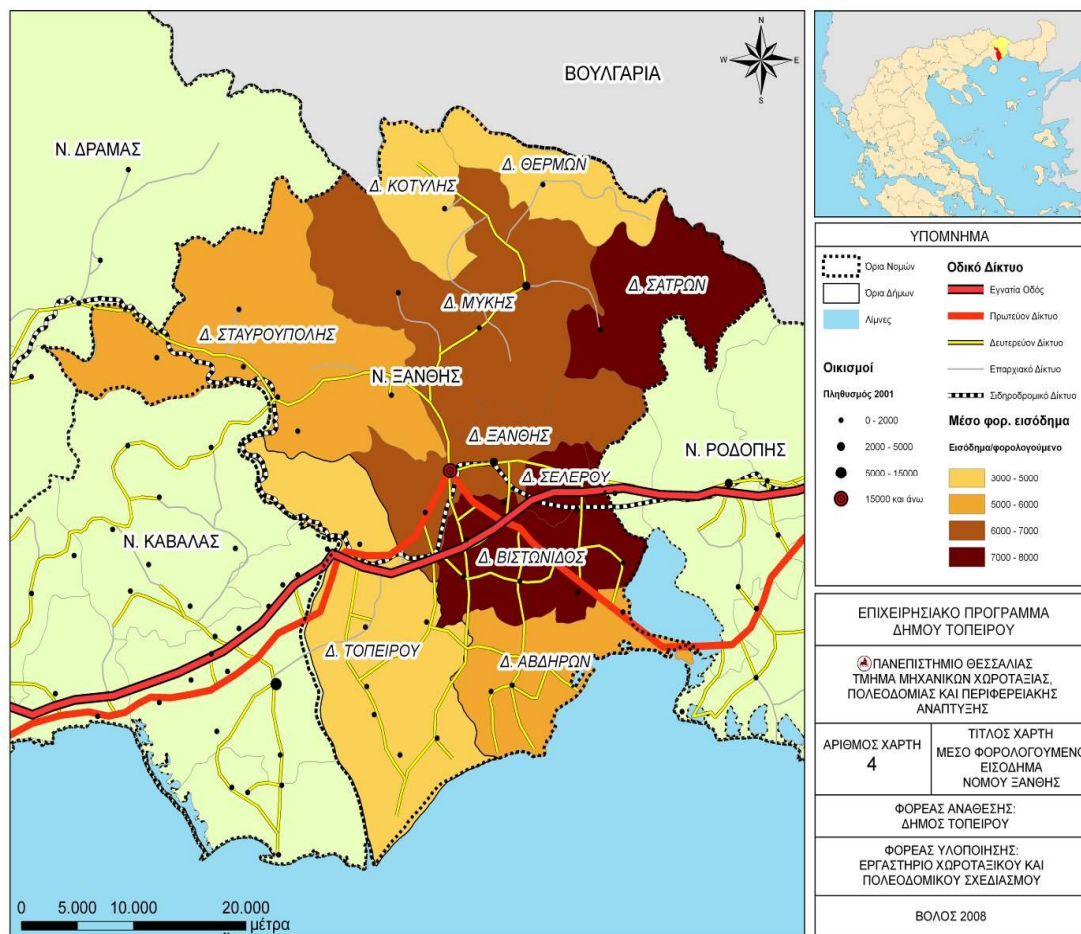
δύο εξεταζόμενων δεικτών, πάντα σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΕΠΥΟ που μας επιτρέπουν να κατηγοριοποιήσουμε τους δήμους βάσει του ταχυδρομικού τους κώδικα.

Πίνακας 11: Μέσο φορολογούμενο εισόδημα για το σύνολο των δήμων του Νομού Ξάνθης

	Εισόδημα/ φορολογική δήλωση	Ποσοστά		Εισόδημα/ φορολογούμενο	Ποσοστά	
		% στον Νομό Ξάνθης	Ποσοστά % στη χώρα		% στον Νομό Ξάνθης	Ποσοστά % στη χώρα
Δήμος Ξάνθης	11.180	104,2%	86,4%	6.883	104,2%	80,1%
Δήμος Αβδήρων	7.676	71,5%	59,3%	5.017	76,0%	58,4%
Δήμος Βιστωνίδος	11.682	108,9%	90,3%	7.257	109,9%	84,5%
Δήμος Μύκης	11.308	105,4%	87,4%	6.943	105,1%	80,8%
Δήμος Σταυρούπολης	8.035	74,9%	62,1%	5.286	80,0%	61,5%
Δήμος Τοπείρου	6.790	63,3%	52,5%	4.001	60,6%	46,6%
Κοινότητα Θερμών						
Κοινότητα Κοτύλης	6.684	62,3%	51,6%	3.810	57,7%	44,3%
Κοινότητα Σατρών						
Δήμος Σελέρου	11.842	110,3%	91,5%	7.336	111,1%	85,4%
Νομός Ξάνθης	10.732	100,0%	82,9%	6.603	100,0%	76,9%
Ελλάδα	12.944	120,6%	100,0%	8.591	130,1%	100,0%

Πηγή: ΚΕΠΥΟ 2003, ίδια επεξεργασία

Χάρτης 4 Θεματικός Χάρτης Μέσου φορολογούμενου εισοδήματος

viii. Τα βασικά χαρακτηριστικά των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Ο.Τ.Α. και την ευρύτερη περιοχή.

Τα διοικητικά όρια του Δήμου Τοπείρου καθορίζονται από εκείνα των οχτώ Κοινοτήτων που συνενώθηκαν προκειμένου να συστήσουν τον καινούριο Δήμο. Ο Δήμος Τοπείρου καλύπτει συνολικά 312.493 στρέμματα και αντιστοιχεί στην έκταση που προκύπτει εάν αθροιστούν οι επιμέρους εκτάσεις των Δημοτικών Διαμερισμάτων Μαγγάνων, Ευλάου, Ερασμίου, Εξοχής, Γαλάνης, Αβάτου, Τοξοτών και Ολβίου.

Γεωγραφικά τοποθετείται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νομού Ξάνθης, τμήμα που χαρακτηρίζεται από το πλούσιο υδάτινο δυναμικό του, τις εναλλαγές στο ανάγλυφό του και την πλούσια βλάστηση. Ειδικότερα, ο Δήμος Τοπείρου συνορεύει βόρεια με το Δήμο

Ξάνθης, ανατολικά με τους Δήμους της Ξάνθης και των Αβδήρων και δυτικά με το νομό Καβάλας.

Ως προς την εξάρτηση από την οικονομική ζωή άλλων οικισμών της ευρύτερης περιοχής παρατηρούμε ότι είναι σχετικά μικρή (εκτός από την πόλη της Ξάνθης), με εξαίρεση κάποια μορφή εμπορικών επαφών μεταξύ βουνού και πεδιάδας. Ιδιαίτερη έξαρση παρατηρείται κατά τη διάρκεια ετήσιων γιορτών και πανηγυριών.

Πολλοί όμως από τους κατοίκους της περιοχής αναγκάζονται να μετακινούνται και να μεταναστεύουν σε αστικά κέντρα για ανεύρεση εργασίας που θα καλυτερέψει τις συνθήκες διαβίωσής τους καθώς αναζητούν συμπληρωματικά εισοδήματα που αυξάνουν τον οικογενειακό προϋπολογισμό.

Έτσι, ένας μεγάλος αριθμός ατόμων των παραγωγικών ηλικιών μετακινείται προς την πρωτεύουσα του νομού, την Ξάνθη, είτε για λόγους εργασίας είτε για λόγους εκπαίδευσης σπανιότερα. Στον παρακάτω πίνακα, αποτυπώνεται η εν λόγω τάση μετεγκατάστασης των κατοίκων του δήμου προς την έδρα του νομού.

Πίνακας 12: Ροές και μετακινήσεις Δήμου Τοπείρου προς όμορες περιοχές

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΡΓΑΣΙΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΑΝΑΨΥΧΗ
Εύλαλο	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ
Άβατο	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ
Γαλάνη	-	-	-
Εξοχή	ΞΑΝΘΗ	-	-
Εράσμιο	ΞΑΝΘΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	-	ΞΑΝΘΗ ΚΑΒΑΛΑ
Μάγγανα	-	-	ΞΑΝΘΗ
Όλβιο	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ
Τοξότες	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ	ΞΑΝΘΗ ΚΑΒΑΛΑ

Σύμφωνα λοιπόν με τον παραπάνω πίνακα, η τάση αυτή εντοπίζεται σε όλα τα τοπικές κοινότητες του Δήμου με εξαίρεση αυτά της Γαλάνης και των Μαγγάνων και έχει σαν αιτίες κυρίως την εργασία, τη ψυχαγωγία, αλλά και την εκπαίδευση. Επίσης, δεν υπάρχει σαφής τάση των κατοίκων του Δήμου για μετανάστευση στο εξωτερικό και στα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

Η μετεγκατάσταση στην πρωτεύουσα του νομού μπορεί να εξηγηθεί λόγω της έλξης που ασκεί η Ξάνθη σε νέα άτομα καθώς προσφέρει μια σειρά πλεονεκτημάτων, σε σχέση με τα τοπικές κοινότητες του Δήμου, στους τομείς απασχόλησης, εκπαίδευσης, αναψυχής κ.λ.π.

Τέλος, η Ξάνθη αποτελεί και το βασικό προορισμό των μετακινήσεων για περίθαλψη, καθώς ο Δήμος υστερεί στις εν λόγω υποδομές. Επίσης η αγορά προϊόντων και το εμπόριο έχουν σαν κύρια έδρα την Ξάνθη.

Αναφορικά με τις έλξεις πληθυσμού προς το Δήμο Τοπείρου, στην περιοχή παρατηρούνται μετακινήσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τους θερινούς μήνες για παραθερισμό στον τόπο καταγωγής όπου κατά κανόνα βρίσκεται και το πατρικό ή συγγενικό σπίτι. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, να παρατηρείται εποχιακή αύξηση του πληθυσμού του Δήμου κατά 700 άτομα περίπου στο παραπάνω διάστημα.

Συμπερασματικά, καταλήγουμε ότι ο Δήμος Τοπείρου εμφανίζει σημαντική οικονομική ολοκλήρωση με το Δήμο της Ξάνθης. Ειδικότερα, σημαντικός αριθμός δημοτών του εργάζεται σε οργανισμούς και επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο ευρύτερο πολεοδομικό συγκρότημα της Ξάνθης. Επίσης, σημαντικό μέρος των εισοδημάτων των πολιτών δαπανώνται για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών από επιχειρήσεις και καταστήματα της πόλης της Ξάνθης.

Ωστόσο, μικρότερο βαθμό οικονομικής αλληλεξάρτησης εμφανίζει ο Δήμος Τοπείρου και με τους υπόλοιπους όμορους δήμους της περιοχής, όπως με το Δήμο Σταυρούπολης, Δήμο Βιστωνίδας και Δήμο Αβδήρων. Αντίθετα, σημαντικές αλληλεξαρτήσεις παρουσιάζει ο δήμος σε περιβαλλοντικά θέματα και σε θέματα διαχείρισης φυσικών πόρων με τους

όμορους δήμους και πιο συγκεκριμένα σε θέματα προστασίας του ποταμού Νέστου (π.χ. με τους Δήμους Σταυρούπολης της Ξάνθης και Δήμου Χρυσούπολης της Καβάλας).

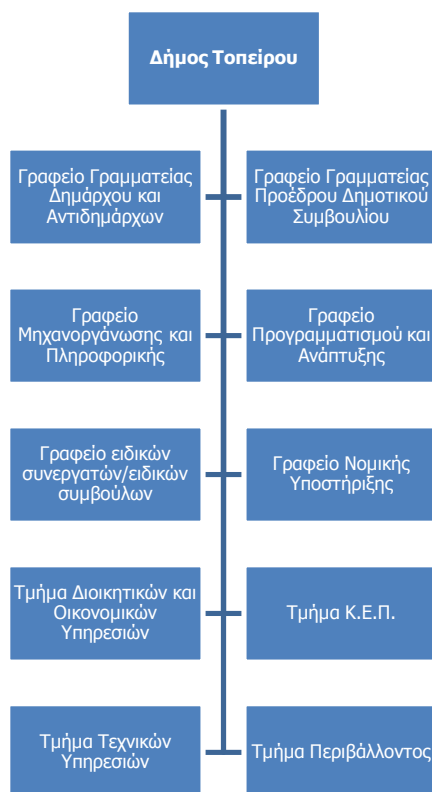
Κλείνοντας την παράγραφο αυτή θα πρέπει να τονίσουμε την αναγκαιότητα αλλά και τη σπουδαιότητα των διαδημοτικών σχέσεων και συνεργασιών είτε για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς και ιστορικούς είτε και για λόγους καθαρά λειτουργικούς. Αποτελεί ζητούμενο λοιπόν η ανάπτυξη τέτοιων σχέσεων από τις βαθμίδες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και μάλιστα από Δήμους του μεγέθους και της κλίμακας του Δήμου Τοπείρου.

1.1.2 Τα βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Ο.Τ.Α.

Διάρθρωση υπηρεσιών και προσωπικό

Ο Δήμος Τοπείρου είναι «Καλλικρατικός Δήμος». Έχει συσταθεί με το Ν. 2539/97 (ΦΕΚ 244/τΑ/4-12-97) και προήλθε από τη συνένωση 8 Κοινοτήτων, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω: Τοξοτών, Ολβίου, Μαγγάνων, Ερασμίου, Εξοχής, Γαλάνης, Αβάτου και Ευάλου. Με την αριθμ. 1348/20-4-1999 (ΦΕΚ 654/τΒ/17-5-1999) απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ΑΜ-Θ, εγκρίθηκε ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του νέου Δήμου, ο οποίος τροποποιήθηκε με την αριθμ. 7304/10-12-2004 (ΦΕΚ 1913/τΒ/24-12-2004) ενώ η τελευταία τροποποίησή του έγινε πρόσφατα (ΦΕΚ 692/τΒ/09-03-2012) βάση του Ν.3852/2010 «Καλλικράτης».

Η διάρθρωση λοιπόν των υπηρεσιών του Δήμου έχει ως εξής:

Πηγή: ΦΕΚ ΟΕΥ Δήμου Τοπείρου

Στο Δήμο Τοπείρου υπηρετούν, σήμερα, σαράντα οκτώ (48) υπάλληλοι, εκ των οποίων είκοσι δύο (22) σε οργανικές θέσεις δημοσίου δικαίου και οι είκοσι έξι (26) σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις ΙΔΑΧ. Αναλυτικότερα, και κατά βαθμίδα εκπαίδευσης, η στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου είναι η εξής:

Πίνακας 13: Προσωπικό με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου (2016)

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Υπηρετούντες	ΙΔΑΧ
Κατηγορία Π.Ε.		
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1	
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1	1
ΠΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	3	
ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	1	
ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1	
Κατηγορία Τ.Ε.		
ΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	1	
ΤΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	2	

Κατηγορία Δ.Ε.		
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	5	4
ΔΕ ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ	1	
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ	1	1
ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ	1	3
ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	1	1
ΔΕ ΒΟΗΘΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ		1
ΔΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ		1
Κατηγορία Υ.Ε.		
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ	1	
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ		8
ΥΕ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ		2
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ		3
ΥΕ ΚΛΗΤΗΡΩΝ- ΘΥΡΩΡΩΝ- ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	1	1

Στην ίδια κατηγορία εργασιακής σχέσης, δηλαδή ιδιωτικού δικαίου, στον Ο.Ε.Υ. προβλέπονται 2 θέσεις ειδικών συνεργατών ή ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών συνεργατών (άρθρο 67 του Ν. 1416/86). Προβλέπεται ακόμη και θέση Δικηγόρου με πάγια αντιμισθία, στην οποία και υπηρετεί 1 δικηγόρος.

Συμπερασματικά λοιπόν, το μόνιμο προσωπικό του Δήμου χρειάζεται περαιτέρω στελέχωση για να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις ανάγκες των υπηρεσιών του. Η πλήρης στελέχωση της Τεχνικής Υπηρεσίας θεωρείται απαραίτητη σε προσωπικό των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ, ενώ η συνεχής επιμόρφωση θα μπορούσε να αναβαθμίσει το επίπεδο υπηρεσιών που παρέχεται από το προσωπικό της κατηγορίας ΔΕ. Ειδικότερα, η επιμόρφωση θα μπορούσε να βοηθήσει τους γραμματείς των πρώην Κοινοτήτων να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στα πλέον εξειδικευμένα και με μεγαλύτερες απαιτήσεις καθήκοντα των νέων ρόλων τους στον νέο δήμο.

Ακόμη, υπάρχει σημαντική απώλεια εργατοωρών σε βάρος των υπηρεσιών του Δήμου από τους ανταποκριτές του ΟΓΑ και του ΕΛΓΑ.

Τέλος, είναι σημαντική η κατά περιόδους αξιολόγηση του Ο.Ε.Υ. του Δήμου, σε σχέση με την ανταπόκριση και προσαρμογή του στις μεταβαλλόμενες ανάγκες του δήμου. Για παράδειγμα, στην παρούσα φάση, στον ισχύοντα Οργανισμό υπάρχουν ειδικότητες, οι οποίες δεν κρίνονται απαραίτητες (βλέπε ΔΕ-23) ενώ αντιθέτως, λείπουν άλλες περισσότερο χρήσιμες και επιβεβλημένες (βλέπε ΠΕ1 και ΔΕ1).

Περιουσιακή κατάσταση του Δήμου – Πάγια

Η περιουσιακή κατάσταση του Δήμου Τοπείρου, όπως προκύπτει από το μητρώο παγίων οικονομικού έτους 2009, χαρακτηρίζεται ως σημαντική.

Ειδικότερα, ο Δήμος έχει στην κατοχή του οικόπεδα στους οικισμούς Εράσμιο, Δέκαρχο, Εύλαλο, Κρεμαστή, Θαλασσιά, Όλβιο, Άβατο και Τοξότες. Επίσης, ο Δήμος έχει στην κατοχή του μεγάλο αριθμό αγρών σε διάφορους οικισμούς και ένα σημαντικό αριθμό βοσκοτόπων και βοσκήσιμων εκτάσεων.

Η εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου δεν του επιφέρει τα αντίστοιχα έσοδα, αφενός γιατί τα μισθώματα είναι συγκριτικά σε χαμηλά επίπεδα (κυρίως μισθώματα αγροτεμαχίων) και αφετέρου επειδή καθυστερούν ή και δεν αποδίδονται από τους υπόχρεους στο Δήμο.

Πέρα από τις κατηγορίες των ακινήτων του Δήμου στα πάγια του περιλαμβάνονται και μία σειρά κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων που αφορούν τεχνικά έργα, εγκαταστάσεις εκπαιδευτηρίων, εγκαταστάσεις ύδρευσης-άρδευσης, οδούς, πλατείες, κοινόχρηστους χώρους καθώς και ένας σημαντικός αριθμός εξοπλισμού όπως μηχανήματα, έπιπλα, οχήματα κτλ. Η συγκεκριμένη κατηγορία των παγίων αν και κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική και απαραίτητη για τη λειτουργία του Δήμου και την εξυπηρέτηση των πολιτών, δε μας απασχολεί στην παρούσα φάση διότι δεν αποτελεί πηγή αύξησης των εισροών του Δήμου.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζεται η ακίνητη περιουσία του Δήμου ανά οικισμό, εστιάζοντας στην παράμετρο του μεγέθους της.

Πίνακας 14: Ακίνητη περιουσία (Κτίρια) του Δήμου

α/α	Οικισμός	Κτίριο	Έκταση (m ²)
1	Εύλαλο	Δημαρχείο	300
2	Εύλαλο	Ύδρευση-Ιατρείο	180
3	Εύλαλο	ΚΕΠ	180
4	Άβατο	Κοινοτικό Κατάστημα	100
5	Άβατο	Λαογραφικό Μουσείο	140
6	Γαλάνη	Κοινοτικό Κατάστημα	100
7	Εξοχή	Κοινοτικό Κατάστημα	100
8	Εράσμιο	Κοινοτικό Κατάστημα	150
9	Εράσμιο	Κοινοτικό Κατάστημα	60
10	Εράσμιο	ΚΑΠΗ	388
11	Εράσμιο	Πνευματικό Κέντρο	150
12	Εράσμιο	Ιατρείο	60
13	Εράσμιο	Ιατρείο	30
14	Μέλισσα	Πνευματικό Κέντρο	250
15	Μάγγανα	Κοινοτικό Κατάστημα	80
16	Μάγγανα	ΚΑΠΗ	80
17	Νέο Όλβιο	Κοινοτικό Κατάστημα	80
18	Τοξότες	Κοινοτικό Κατάστημα	300
19	Κύρνος	Πολιτιστικό Κέντρο	240
Σύνολο			2968

Στον παρακάτω πίνακα συγκεντρώνονται οι σχολικές εγκαταστάσεις (κτίρια) που έχει υπό την κατοχή του ο Δήμος, ανά οικισμό, έκταση και την προσεγγιστική αξία τους. Ο αριθμός των ακινήτων της εν λόγω κατηγορίας είναι αρκετά μεγάλος, ωστόσο η κτιριακή κατάσταση των ακινήτων δεν κρίνεται σε όλες τις περιπτώσεις ικανοποιητική.

Πίνακας 15: Ακίνητη περιουσία (Σχολεία) του Δήμου

α/α	Οικισμός	Κτίριο	Έκταση (m ²)
1	Ηλιόπετρα	Σχολείο	150
2	Κύρνος	Σχολείο	90
3	Κρεμαστή	Σχολείο	90
4	Παλιό Όλβιο	Σχολείο	90
5	Άβατο	Σχολείο	220
6	Άβατο	Σχολείο	90
7	Άβατο	Σχολείο	247
8	Γαλάνη	Σχολείο	60
9	Εξοχή	Σχολείο	120
10	Εξοχή	Σχολείο	120
11	Μέλισσα	Σχολείο	120
12	Εξοχή	Σχολείο	150
13	Εξοχή	Σχολείο	250
14	Εράσμιο	Σχολείο	100
15	Εράσμιο	Σχολείο	100
16	Εράσμιο	Σχολείο	100
17	Δασοχώρι	Σχολείο	120
18	Μάγγανα	Σχολείο	140
19	Νέο Όλβιο	Σχολείο	180
20	Νέο Όλβιο	Σχολείο	800
21	Άγ.Αθανάσιος	Σχολείο	200
22	Κοσμητή	Σχολείο	150
23	Θαλασσιά	Σχολείο	300
24	Τύμπανο	Σχολείο	250
25	Τοξότες	Σχολείο	350
26	Τοξότες	Σχολείο	800
27	Τοξότες	Σχολείο	300
Σύνολο			5687

Στη συνέχεια, παραθέτουμε τους αντίστοιχους πίνακες για τις αθλητικές εγκαταστάσεις και τα ακίνητα της κατηγορίας της επαγγελματικής στέγης, που τελούν υπό την ιδιοκτησία του Δήμου Τοπείρου. Στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι η συνολική έκταση των οικοπέδων του Δήμου ανέρχεται στα 116,67231 στρέμματα.

Πίνακας 16: Ακίνητη περιουσία (Αθλητικές εγκαταστάσεις) του Δήμου

α/α	Οικισμός	Κτίριο	Έκταση (m ²)
1	Άβατο	Αποδυτήρια	80
2	Εράσμιο	Αποδυτήρια	80
3	Ηλιόπετρα	Αποδυτήρια	50
4	Νέο Όλβιο	Αποδυτήρια	60
Σύνολο			270

Πίνακας 17: Ακίνητη περιουσία (Επαγγελματική Στέγη) του Δήμου

α/α	Οικισμός	Κτίριο	Έκταση (m ²)
1	Εύλαλο	Επαγγελματική Στέγη	70
2	Εύλαλο	Επαγγελματική Στέγη	180
3	Παλιό Εράσμιο	Επαγγελματική Στέγη	40
4	Εράσμιο	Αποθήκη	100
5	Μάγγανα	Επαγγελματική Στέγη	140
6	Νέο Όλβιο	Επαγγελματική Στέγη	300
7	Νέο Όλβιο	Επαγγελματική Στέγη	10
8	Τοξότες	Επαγγελματική Στέγη	100
9	Τοξότες	Αποθήκη	150
10	Μάγγανα	Επαγγελματική Στέγη	250
Σύνολο			1340

Κλείνοντας την ενότητα των παγίων του Δήμου, θα πρέπει να επισημάνουμε τις σημαντικές εκτάσεις βοσκοτόπων και αγροτεμαχίων που έχει υπό την ιδιοκτησία του ο Δήμος. Τα αγροτεμάχια, ειδικότερα, τα εκμισθώνει και έτσι, αυτά μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης για το Δήμο, ιδιαίτερα εάν εκπονηθεί μία μελέτη αξιοποίησης τους δεδομένης αφενός της μεγάλης έκτασής τους και αφετέρου του παραγωγικού προτύπου του Δήμου, ο οποίος αποτελεί μία γεωργική περιοχή ως επί το πλείστον.

Πίνακας 18: Ακίνητη περιουσία (Βοσκότοποι) του Δήμου

α/α	Οικισμός	Βοσκότοποι	Έκταση (στρέμματα)
1	Δέκαρχο	Βοσκότοποι	3155,600
2	Εράσμιο	Βοσκότοποι	5636,800
3	Άβατο	Βοσκότοποι	3312,900
4	Εξοχή	Βοσκότοποι	5752,122
5	Βανιάνο	Βοσκότοποι	1638,344
6	Κρωμνικό	Βοσκότοποι	174,600
7	Μ.Τύμπανο	Βοσκότοποι	150,000
Σύνολο			19820,37

Πίνακας 19: Ακίνητη περιουσία (Αγροτεμάχια) του Δήμου

α/α	Οικισμός	Αγροτεμάχια	Έκταση (στρέμματα)
1	Δέκαρχο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	237,424
2	Εύλαλο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	334,404
3	Κρεμαστή	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	189,977
4	Ορφανό	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	215,000
5	Κύρνος	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	69,080
6	Ηλιόπετρα	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	1066,010
7	Εξοχή	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	297,533
8	Βανιάνο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	74,772

9	Παλιό Όλβιο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	47,280
10	Όλβιο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	35,000
11	Εράσμιο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	89,801
12	Άβατο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	29,000
13	Κρωμνικό	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	1,000
14	Μ.Τύμπανο	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	1,535
15	Τοξότες	Αγροτεμάχια (εκμίσθωση)	70,233
Σύνολο			2758,049

Τέλος, σύμφωνα με το ισοζύγιο μητρώου παγίων (χρήση 2003), η αξία των παγίων ανέρχεται:

	Αξία Κτήσης (€)	Τελική Αξία (€)
Σύνολο Α'βάθμιου Γ.Π. 10	2.406.401,81	2.406.401,81
Σύνολο Α'βάθμιου Γ.Π. 11	3.640.389,76	3.704.085,72
Σύνολο Α'βάθμιου Γ.Π. 12	70.043,44	70.043,44
Σύνολο Α'βάθμιου Γ.Π. 13	443.361,64	443.361,64
Σύνολο Α'βάθμιου Γ.Π. 14	358.952,64	361.603,41
Σύνολο Α'βάθμιου Γ.Π. 17	1.912.025,81	1.984.023,26

Υφιστάμενη Οικονομική κατάσταση του Δήμου Τοπείρου

Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων υποχρεώνει τους δήμους να εφαρμόζουν το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα. Ωστόσο, πολλοί μικροί δήμοι, και μεταξύ αυτών και ο Δήμος Τοπείρου, δεν το έχουν εφαρμόσει ακόμη λόγω εγγενών δυσκολιών. Η εφαρμογή του συστήματος αυτού θα πρέπει να επισπευθεί, διότι είναι απαραίτητο για την σύνταξη των ισολογισμών.

Τα οικονομικά στοιχεία που παρατίθενται παρακάτω, προέρχονται από τους απολογισμούς των οικονομικών ετών 2010 και 2011.

Ακολουθεί ο πίνακας με τα έξοδα του Δήμου κατά το οικονομικό έτος 2010.

Πίνακας 21: Απολογιστικός Πίνακας εξόδων οικονομικού έτους 2010

ΤΙΤΛΟΣ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2010		
	ΤΕΛΙΚΑ ΔΙΑΜ.	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	4.246.212,73	3.199.539,43	3.199.539,43
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.085.101,56	587.818,77	587.818,77
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	45.000,00	0,00	0,00
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	315.629,19	104.867,89	104.867,89
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	1.781.493,85	392.368,34	392.368,34
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	488.811,00	260.580,83	260.580,83
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	70.000,00	60.146,34	60.146,34
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	109.861,90	19.769,42	19.769,42
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	4.216.604,87	407.598,17	407.598,17
Π.Ο.Ε	1.432.064,94	979.823,14	979.823,14
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	135.133,08	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	13.925.913,12	6.012.512,33	6.012.512,33

Ακολουθεί η ίδια ανάλυση και για το οικονομικό έτος 2011.

Πίνακας 22: Απολογιστικός πίνακας εσόδων οικονομικού έτους 2007

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2011		
		ΤΕΛΙΚΑ		
		ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΕΝΤΑ	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	175.000,00	68.488,97	63.498,97
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	1.000,00	579,58	579,58
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	840.000,00	713.658,15	565.805,95
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	184.000,00	91.564,75	91.564,75
5	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	40.000,00	17.313,97	17.313,97
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	3.120.000,00	2.541.102,36	2.541.102,36
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	49.000,00	8.780,00	8.780,00

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	11.500,00	415,00	415,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	20.600,00	20.563,10	20.563,10
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.732.520,72	459.279,79	459.279,79
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	89.000,00	43.192,52	43.192,52
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.000,00	0,00	0,00
ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ				
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	79.000,00	78.314,63	78.314,63
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.				
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	430.683,66	429.603,66	135.862,17
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ				
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	809.000,00	502.133,02	502.133,02
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	13.000,00	2.560,14	2.560,14
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ				
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	398.341,95	144.936,85	144.936,85
		7.993.646,33	5.122.486,49	4.530.965,95

Πίνακας 23: Απολογιστικός Πίνακας εξόδων οικονομικού έτους 2011

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2011

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΤΙΤΛΟΣ	ΤΕΛΙΚΑ ΔΙΑΜ.	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.835.123,42	1.441.865,49	1.441.865,49
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	959.874,22	658.960,51	658.960,51
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	47.660,00	38.507,72	38.507,72
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	537.200,00	193.594,20	193.594,20
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	989.004,63	554.624,58	554.624,58
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	247.280,00	137.155,30	137.155,30
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	25.000,00	10.479,59	10.479,59
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	91.563,00	0,00	0,00
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	627.515,72	89.057,30	89.057,30
Π.Ο.Ε	2.621.286,14	1.399.175,65	1.399.175,65
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	12.139,20	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	7.993.646,33	4.523.420,34	4.523.420,34

Ο προϋπολογισμός του τρέχοντος έτους 2012, παρουσιάζεται ως εξής:

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 2012

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2012	
		Διαμορφωθέντα μέχρι 31/12/2011	Βεβαιωθέντα μέχρι 31/12/2011	Ψηφισθέντα από το Συμβούλιο	Εγκριθέντα από το Αποκεντρ.Διοίκηση
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ (I) ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥΣ(II)					
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (I)					
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	4.409.000,00	3.439.862,78	3.967.000,00	3.967.000,00
01	ΠΡΟΣΩΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	175.000,00	67.198,97	130.000,00	130.000,00
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	1.000,00	579,58	1.000,00	1.000,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	840.000,00	713.508,15	905.000,00	905.000,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙ	184.000,00	91.564,75	144.000,00	144.000,00
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΣΦΟΡΕΣ	40.000,00	17.313,97	20.000,00	20.000,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	3.120.000,00	2.541.102,36	2.747.000,00	2.747.000,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	49.000,00	8.595,00	20.000,00	20.000,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.854.620,72	523.285,64	1.369.008,48	1.369.008,48
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	11.500,00	415,00	11.500,00	11.500,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠ	20.600,00	20.563,10	30.000,00	30.000,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.732.520,72	459.279,79	1.200.508,48	1.200.508,48
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	89.000,00	43.027,75	126.000,00	126.000,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.000,00	0,00	1.000,00	1.000,00
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕ	79.000,00	78.314,63	87.000,00	87.000,00
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	79.000,00	78.314,63	87.000,00	87.000,00
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	430.683,66	429.603,66	482.426,08	482.426,08
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ	430.683,66	429.603,66	482.426,08	482.426,08
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡ	822.000,00	501.126,03	880.000,00	880.000,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	809.000,00	499.985,19	850.000,00	850.000,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	13.000,00	1.140,84	30.000,00	30.000,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	398.341,95	144.936,85	524.505,86	524.505,86
511	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από τακτικά έσοδα	329.921,28	77.236,18	204.202,97	204.202,97
512	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από έκτακτα έσοδα	68.420,67	67.700,67	320.302,89	320.302,89
ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗΣ:		7.993.646,33	5.117.129,59	7.309.940,42	7.309.940,42

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2012

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2012	
		Διαμορφωθείσες μέχρι 31/12/2011	Ενταλθείσες μέχρι 31/12/2011	Ψηφισθείσες από το Συμβούλιο	Εγκριθείσες από Αποκεντρ.Διοίκηση
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ					
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.842.100,01	1.282.967,06	1.781.810,19	1.781.810,19
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	950.300,00	585.677,60	932.300,00	932.300,00
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	46.620,00	35.003,06	40.620,00	40.620,00
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	537.200,00	163.811,71	499.400,00	499.400,00
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	979.102,26	450.120,30	851.585,26	851.585,26
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	245.280,00	137.617,32	208.400,00	208.400,00
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	25.000,00	0,00	17.000,00	17.000,00
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	91.563,00	0,00	15.233,00	15.233,00
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	624.550,72	19.627,39	440.660,00	440.660,00
	ΣΥΝΟΛΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:	5.341.715,99	2.674.824,44	4.787.008,45	4.787.008,45
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	2.560.286,14	1.393.187,65	2.322.931,97	2.322.931,97
9	Αποθεματικό	32.644,20	0,00	200.000,00	200.000,00
	ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ:	7.934.646,33	4.068.012,09	7.309.940,42	7.309.940,42

Ο προϋπολογισμός του 2012, όπως και των προηγούμενων ετών, εμφανίζει κατηγορίες εσόδων και εξόδων που αφορούν εισπράξεις και οφειλές προηγούμενων ετών, που αποτελούν κυρίως ενέργειες λογιστικής τακτοποίησης.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2013

	ΕΣΟΔΑ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ 2013	ΠΟΣΟ
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.888.500,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	4.586.964,92
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.)	172.113,69
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	640.424,52

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

	ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	635.700,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	411.098,38
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	9.334.801,51

	ΕΞΟΔΑ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ 2013	ΠΟΣΟ
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.447.519,01
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.057.600,00
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	382.556,00
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	319.180,00
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	2.786.200,00
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	252.100,00
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	11.000,00
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	31.800,00
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	941.116,47
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	1.955.730,03
9	Αποθεματικό	150.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	9.334.801,51

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2013

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ (1/1/2013-31/12/2013)

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ Υπόλοιπα	Τελικά Προϋπ/σθέντα με Αναμ/σεις	Τελικά Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέα	
I. ΕΣΟΔΑ					
Τακτικά (Κ.Α. 0 +Κ.Α. 21)	3.216.668,46	2.845.792,57	2.487.441,19	358.351,38	
Εκτακτα (Κ.Α. 1 +Κ.Α. 22)	5.123.169,16	1.596.932,00	1.596.932,00	0,0	
Εισπράξεις από ΔΑΝΕΙΑ+ΠΟΕ	640.674,52	639.555,48	91.694,29	547.861,1	
Εισπράξεις ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ και Τρίτων	749.636,84	618.845,09	573.424,18	45.420,9	
Χρηματικό Υπόλοιπο	411.098,38	411.098,38	411.098,38	0,0	
Σύνολο Εσόδων	10.141.247,36	6.112.223,52	5.160.590,04	951.633,4	
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ Υπερβάσεις	Προϋπ/σθέντα με Αναμ.	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα μέχρι	Υπόλοιπα Πληρωτέα	Αδιάθετες Πιστώσεις
II. ΕΞΟΔΑ					
Σύνολο Εξόδων	10.090.221,07	4.469.082,01	4.469.082,01	0,00	5.621.139,06
Αποθεματικό	51.026,29	0,00	0,00	0,00	51.026,29
Σύνολο Εξόδων	10.141.247,36	4.469.082,01	4.469.082,01	0,00	5.672.165,35

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2014

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 2014

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2014
		Διαμορφωθέντα μέχρι 31/7/2013	Βεβαιωθέντα μέχρι 31/7/2013	Ψηφισθέντα από το Συμβούλιο
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ (I) ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥΣ(II)				
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (I)				
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.982.500,00	1.086.317,25	3.151.000,71
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	147.500,00	82.408,06	98.552,91
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	2.500,00	2.098,33	3.260,81
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	978.000,00	151.431,80	918.659,95
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙ	74.000,00	60.798,40	62.671,20
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	13.000,00	12.864,00	12.864,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.758.500,00	775.393,81	2.050.063,99
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	9.000,00	1.322,85	4.927,85
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	5.103.022,47	542.349,35	2.928.330,05
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.000,00	0,00	415,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠ	776.170,00	16.500,00	16.500,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	4.296.852,47	506.983,19	2.878.439,73
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	29.000,00	18.866,16	32.975,32
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕ	174.113,69	170.027,66	283.673,96
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	174.113,69	170.027,66	230.932,76
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	52.741,20
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	640.674,52	640.099,52	591.949,94
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ	640.674,52	640.099,52	591.949,94
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡ	643.200,00	266.627,93	670.946,59
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	625.200,00	259.394,56	644.000,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	18.000,00	7.233,37	26.946,59
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	411.098,38	411.098,38	447.011,76
511	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από τακτικά έσοδα	25.857,10	25.857,10	147.011,76
512	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από έκτακτα έσοδα	385.241,28	385.241,28	300.000,00
ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗΣ:		9.954.609,06	3.116.520,09	8.072.913,01

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2014

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2014
		Διαμορφωθείσες μέχρι 31/7/2013	Ενταλθείσες μέχρι 31/7/2013	Ψηφισθείσες από το Συμβούλιο
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ				
ΠΙΝΑΚΑΣ 1				
6	Έξοδα	3.966.705,75	1.253.749,24	3.048.537,75
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.243.188,80	567.319,12	1.082.008,80
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	171.200,00	51.243,78	167.700,00
62	Παροχές τρίτων	562.500,00	104.232,68	502.450,00
63	Φόροι τέλη	256.456,72	105.742,08	252.956,72
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	14.100,00	4.514,31	12.600,00
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστωσης	39.221,03	21.578,75	39.221,03
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	889.700,00	45.572,95	428.400,00
67	Πληρωμές Μεταβιβάσεις σε τρίτους	774.339,20	344.164,98	561.201,20
68	Λοιπά έξοδα	16.000,00	9.380,59	2.000,00
7	Επενδύσεις	3.896.788,62	97.213,31	2.947.399,18
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	1.000.148,62	93.193,31	455.626,45
73	Έργα	2.756.720,00	0,00	2.366.252,73
74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	79.920,00	4.020,00	65.520,00
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	60.000,00	0,00	60.000,00
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	1.958.168,07	836.911,14	1.976.976,08
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	574.389,58	326.528,84	250.000,00
82	Αποδόσεις	891.938,04	253.824,55	953.000,00
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε	491.840,45	256.557,75	263.829,55
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	0,00	0,00	510.146,53
9	Αποθεματικό	132.946,62	0,00	100.000,00
	ΣΥΝΟΛΑ:	9.954.609,06	2.187.873,69	8.072.913,01

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2014

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2014
		Διαμορφωθείσες μέχρι 31/7/2013	Ενταλθείσες μέχρι 31/7/2013	Ψηφισθείσες από το Συμβούλιο
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ				
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.438.825,75	631.677,43	1.191.187,75
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.088.400,00	321.278,71	912.550,00
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	432.856,00	15.310,73	441.056,00
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	769.180,00	80.799,48	309.200,00
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	2.828.920,00	168.934,80	2.345.054,65
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	248.100,00	54.018,21	235.700,00
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	13.000,00	0,00	6.170,45
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	31.800,00	0,00	31.800,00
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0,00	0,00	0,00
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.012.412,62	78.943,19	523.218,08
	ΣΥΝΟΛΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:	7.863.494,37	1.350.962,55	5.995.936,93
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	1.958.168,07	836.911,14	1.976.976,08
9	Αποθεματικό	132.946,62	0,00	100.000,00
	ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ:	9.954.609,06	2.187.873,69	8.072.913,01

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2014

ΑΝΑΚΕΦ/ΣΗ ΑΠΟΛΟΓ. ΠΙΝΑΚΑ ΕΣΟΔΩΝ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2014

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ...01/01/2014 - 31/12/2014

Κ.Α. ΠΡΟΥΠ.	ΤΙΤΛΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΑΡΧΙΚΑ ΠΡΟΫΠ/ΣΘΕΝΤΑ	ΑΝΑΜΟΡ-ΦΩΣΕΙΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΝΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	
ΘΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ							
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		98.552,91	-5.051,50	93.501,41	55.996,95	0,00
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		3.260,81	5.051,50	8.312,31	8.312,31	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ		918.659,95	7.000,00	925.659,95	856.170,66	780,50
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		62.671,20	21.114,00	83.785,20	70.818,30	0,00
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ		12.864,00	-8.274,00	4.590,00	4.590,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		2.050.063,99	-171.547,41	1.878.516,58	1.846.012,08	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		4.927,85	0,00	4.927,85	2.740,00	0,00
	<i>ΣΥΝΟΛΑ Κ.Α. : 0</i>	3.151.000,71	-151.707,41	2.999.293,30	2.844.640,30	780,50	2.843.859,80
1ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ							
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		415,00	0,00	415,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ		16.500,00	313.383,88	329.883,88	301.527,19	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ		2.878.439,73	243.751,00	3.122.190,73	1.558.229,15	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ		32.975,32	7.879,57	40.854,89	36.231,15	0,00
	<i>ΣΥΝΟΛΑ Κ.Α. : 1</i>		2.928.330,05	565.014,45	3.493.344,50	1.895.987,49	0,00
2ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ							
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ		230.932,76	-151.314,04	79.618,72	79.618,72	0,00

Πίνακας: Απολογιστικός πίνακας εσόδων οικονομικού έτους 2014

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ 2015

Κ.Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΕΝΤΑ 2014	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2014	ΠΡΟΤΑΘΕΝΤΑ 2015
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.899.170,72	1.100.500,34	2.793.060,81
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	98.552,91	41.552,35	78.365,70
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	3.260,81	0,00	7.146,77
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	925.659,95	113.766,43	649.924,83
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙ	67.671,20	14.516,73	95.225,05
5	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	12.864,00	0,00	20.164,00
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.786.234,00	928.739,83	1.939.232,46
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	4.927,85	1.925,00	3.002,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	3.206.713,93	1.339.488,58	764.655,28
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	415,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠ	289.883,88	105.911,45	16.500,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.878.439,73	1.212.203,15	709.076,00
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	37.975,32	21.373,98	39.079,28
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕ	300.552,25	131.648,72	164.599,79
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	247.811,05	79.618,72	134.599,79
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	52.741,20	52.030,00	30.000,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	971.633,48	950.846,87	808.074,25
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ	971.633,48	950.846,87	808.074,25
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡ	725.946,59	280.344,65	723.000,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	699.000,00	276.107,19	711.000,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	26.946,59	4.237,46	12.000,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	691.508,03	691.508,03	782.000,00
511	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από τακτικά έσοδα	72.462,91	72.462,91	82.000,00
512	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από έκτακτα έσοδα	619.045,12	619.045,12	700.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	8.795.525,00	4.494.337,19	6.035.390,13

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 2015

Κ.Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΑΜΟΡΦ. ΜΕΧΡΙ 31/7/2014	ΕΝΤΑΛΘ. ΜΕΧΡΙ 31/7/2014	ΠΡΟΤΑΘΕΝΤΑ 2015
6	Έξοδα	3.064.578,03	1.174.129,41	3.077.244,69
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.192.066,14	571.890,00	1.089.808,80
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	157.500,00	48.892,50	142.500,00
62	Παροχές τρίτων	503.950,00	3.934,81	606.000,00
63	Φόροι τέλη	255.956,72	139.483,08	251.956,72
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	24.600,00	2.518,98	39.456,94
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστωσης	46.978,97	24.515,37	39.221,03
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	283.325,00	37.891,85	317.100,00
67	Πληρωμές Μεταβιβάσεις σε τρίτους	565.201,20	316.507,84	561.201,20
68	Λοιπά έξοδα	35.000,00	28.494,98	30.000,00
7	Επενδύσεις	3.009.277,48	823.579,26	595.856,00
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	475.126,45	23.721,15	448.756,00
73	Έργα	2.404.131,03	799.858,11	108.600,00
74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	70.020,00	0,00	38.500,00
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	60.000,00	0,00	0,00
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	2.659.021,05	743.068,74	2.259.694,41
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	517.037,10	345.807,41	617.821,29
82	Αποδόσεις	1.011.000,00	274.952,96	1.015.000,00
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε	264.998,88	122.308,37	0,00
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	865.985,07	0,00	626.873,12
9	Αποθεματικό	62.648,44	0,00	102.595,03
	ΣΥΝΟΛΟ	8.795.525,00	2.740.777,41	6.035.390,13
0	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1222745,69	626522,78	1.227.844,69
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	853975	326484,51	826.100,00
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	449356	13641,63	388.756,00
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	304200	110061,5	244.000,00
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	2399725,65	804391,77	468.300,00
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	298207,3	109594,35	438.500,00
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	6170,45	0	12.000,00
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	0	0	0,00
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	7200	0	24.600,00
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0	0	0,00
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	532275,42	7012,13	43.000,00
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	2.659.021,05	743.068,74	2.259.694,41
9	Αποθεματικό	62.648,44	0,00	102.595,03
	ΣΥΝΟΛΟ	8.795.525,00	2.740.777,41	6.035.390,13

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ
Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ (I) ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥΣ(II)					
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (I)					
		Διαμορφωθέντα 2015	Βεβαιωθέντα 2015	Εκτίμηση 2015	Προταθέντα 2016
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.808.345,10	1.748.731,56	2.808.345,10	2.567.556,36
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	133.365,70	78.899,31	133.365,70	41.362,75
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	7.146,77	4.847,77	7.146,77	8.312,31
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	649.924,83	612.122,13	649.924,83	604.235,75
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙ	97.225,05	16.117,78	97.225,05	67.138,30
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	20.164,00	0,00	20.164,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.897.516,75	1.035.335,52	1.897.516,75	1.843.767,25
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.002,00	1.409,05	3.002,00	2.740,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.483.847,68	439.766,50	1.483.847,68	1.308.346,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠ	16.500,00	16.500,00	16.500,00	4.500,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.428.268,40	411.201,40	1.428.268,40	1.269.236,00
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	39.079,28	12.065,10	39.079,28	34.610,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕ	184.599,79	108.645,45	184.599,79	131.649,87
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	154.599,79	80.443,50	154.599,79	79.619,87
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	30.000,00	28.201,95	30.000,00	52.030,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	1.028.315,34	1.027.207,18	1.028.315,34	1.507.835,75
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ	1.028.315,34	1.027.207,18	1.028.315,34	1.507.835,75
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡ	723.000,00	362.312,65	723.000,00	756.418,60
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	711.000,00	361.249,14	711.000,00	725.000,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	12.000,00	1.063,51	12.000,00	31.418,60
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1.150.277,65	1.002.472,14	1.150.277,65	1.330.757,66
511	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από τακτικά έσοδα	141.954,01	141.954,01	141.954,01	300.000,00
512	Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από έκτακτα έσοδα	1.008.323,64	860.518,13	1.008.323,64	1.030.757,66
	ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗΣ:	7.378.385,56	4.689.135,48	7.378.385,56	7.602.564,24

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2016

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015			ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2016	
		Διαμορφωθείσες	Ενταλθείσες μέχρι 31/8/2015	Εκτίμηση Πληρ. την 31/12/2015	Ψηφισθείσες από το Συμβούλιο	Εγκριθείσες από Αποκ. Διοίκηση
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
6	Έξοδα	3.166.603,20	1.456.045,66	3.166.603,20	2.994.178,85	2.994.178,85
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.173.308,80	691.141,29	1.173.308,80	1.135.300,00	1.135.300,00
61	Αμοιβές αρετών και τρίτων	200.699,00	90.694,19	200.699,00	200.699,00	200.699,00
62	Παροχές τρίτων	492.000,00	62.630,95	492.000,00	407.000,00	407.000,00
63	Φόροι τέλη	202.492,89	133.392,08	202.492,89	202.500,00	202.500,00
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	72.456,94	24.693,19	72.456,94	14.000,00	14.000,00
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστωσης	39.221,03	28.276,32	39.221,03	39.221,03	39.221,03
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	387.790,00	45.712,80	387.790,00	396.510,00	396.510,00
67	Πληρωμές Μεταβιβάσεις σε τρίτους	568.634,54	379.504,84	568.634,54	598.948,82	598.948,82
68	Λοιπά έξοδα	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	0,00
7	Επενδύσεις	1.724.079,28	261.548,71	1.724.079,28	1.434.756,00	1.434.756,00
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειας παγίων	444.256,00	130.380,21	444.256,00	162.000,00	162.000,00
73	Έργα	1.144.083,28	116.162,50	1.144.083,28	1.228.756,00	1.228.756,00
74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	135.740,00	15.006,00	135.740,00	44.000,00	44.000,00
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις	2.438.878,34	852.037,31	2.438.878,34	3.073.629,39	3.073.629,39
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	688.813,53	503.916,02	688.813,53	599.999,52	599.999,52
82	Αποδόσεις	981.284,29	301.225,50	981.284,29	1.001.284,29	1.001.284,29
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε	141.907,40	46.895,79	141.907,40	192.483,89	192.483,89
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	626.873,12	0,00	626.873,12	1.279.861,69	1.279.861,69
9	Αποθεματικό	48.824,74	0,00	48.824,74	100.000,00	100.000,00
	ΣΥΝΟΛΑ:	7.378.385,56	2.569.631,68	7.378.385,56	7.602.564,24	7.602.564,24

ΔΗΜΟΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2016

Κωδικός Αριθμός	ΤΙΤΛΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015			ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝ.ΕΤΟΣ 2016	
		Διαμορφωθείσες	Ενταλθείσες μέχρι 31/8/2015	Εκτίμηση Πληρ. την 31/12/2015	Ψηφισθείσες από το Συμβούλιο	Εγκριθείσες από Αποκ. Διοίκηση
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ						
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.693.891,54	1.589.750,70	3.693.891,54	3.676.249,90	3.676.249,90
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ	916.100,00	368.903,78	916.100,00	1.055.010,00	1.055.010,00

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α) Με την αριθμ. 5476/2010 (ΦΕΚ 2067/Β'/31.12.2010) απόφαση της Γενικής Γραμματέως της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, λύθηκε η αμιγής Δημοτική Επιχείρηση με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Τοπικής Ανάπτυξης Δήμου Τοπείου», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 277-284,287,291 και 304 του Π.Δ. 410/1995. Με την 5/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Τοπείου (ΦΕΚ 325/Β'/2-3-2011) μεταφέρθηκαν εικοσί – δύο (22) άτομα Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου διαφόρων ειδικοτήτων από την ανωτέρω επιχείρηση στις νέες υπηρεσίες του Δήμου Τοπείου. Σημειώνεται ότι η Δημοτική Επιχείρηση Τοπικής Ανάπτυξης «ΔΕΤΑ» Τοπείου η οποία και καταργήθηκε το έτος 2010 μεταφέροντας το προσωπικό της στο δήμο, είχε αναλάβει ένα σημαντικό αριθμό αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων που άπτονται της λειτουργίας του δήμου, όπως Διαχείριση των κοινωνικών δομών και προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού», εκτέλεση μικρών τεχνικών έργων, εκτέλεση υπηρεσιών καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων και έργων ύδρευσης-αποχέτευσης, υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το ΠΕΠ της ΑΜΘ, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου κτλ.

Ν.Π.Δ.Δ. «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (Κ.Π.Φ.Α.)»

Περιγραφή Ν.Π. και προσωπικό

Με την αριθμ. 20/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείου, συγχωνεύτηκαν τα Ν.Π.Δ.Δ. «Παιδικοί Σταθμοί του Δήμου Τοπείου» και «ΚΑΠΗ Δήμου Τοπείου» και συστήθηκε νέο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «**Κοινωνική Προστασία και Αλληλεγγύη (Κ.Π.Φ.Α.) Δήμου Τοπείου**» κατά τις διατάξεις του Ν.3852/10 (αρ.103 παρ.4 Ν.3852/2010).

Οι Αρμοδιότητες του νέου Ν.Π.Δ.Δ. Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης είναι οι εξής:

- Η υποστήριξη και Κοινωνική φροντίδα βρεφικής-παιδικής και τρίτης ηλικίας.
- Η δημιουργία Κέντρου πρόληψης από εξαρτησιογόνες ουσίες,
- Δημιουργία Δημοτικού Ιατρείου

- Πρόγραμμα για την υποστήριξη των νέων που έχουν παραβατική συμπεριφορά,
- Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων για την ένταξη Αθιγγάνων ,Παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Η προώθηση και ανάπτυξη Εθελοντισμού και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα Δημόσιας Υγείας
- Η εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις ,όπως π.χ. βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων , ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, Βοήθεια στο Σπίτι, Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας ,Κέντρων ΑΜΕΑ, Ελληνικής Γλώσσας στους μετανάστες, ΚΑΠΗ κ.τ.λ.
- Τέλος, η μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παραχώρηση δημοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης.

Το προσωπικό του συγκεκριμένου Νομικού Προσώπου, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΝΠΔΔ. Κ.Π.Φ.Α. Δ. ΤΟΠΕΙΡΟΥ			
ΜΟΝΙΜΟΙ			
Α/Α	ΟΝΟΜ/ΝΟ	ΟΝ. ΠΑΤΡΟΣ	ΚΛΑΔΟΣ
1	ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΗΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΤΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
2	ΑΡΙΤΣΙΔΟΥ ΓΕΣΘΗΜΑΝΗ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΤΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
3	ΔΟΥΜΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΕ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
4	ΚΥΡΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΚΥΡΟΣ	ΤΕ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ
5	ΛΕΡΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΠΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
6	ΜΑΧΑΙΡΑ ΧΡΥΣΗ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΔΕ ΜΑΓΕΙΡΩΝ
Ι.Δ.Α.Χ.			
Α/Α	ΟΝΟΜ/ΝΟ	ΟΝ. ΠΑΤΡΟΣ	ΚΛΑΔΟΣ
1	ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ

Από το προσωπικό των Παιδικών Σταθμών, οι εννέα (9) είναι γυναίκες και ο ένας είναι (1) άνδρας.

Τέλος, το νομικό πρόσωπο του Κ.Π.Φ.Α. λειτουργεί 4 τμήματα (σχολικό έτος 2015 – 2016):

1. Παιδικός Σταθμός Εξοχής (9 νήπια)
2. Παιδικός Σταθμός Μαγγάνων (16 νήπια)
3. Παιδικός Σταθμός Αβάτου (22 νήπια)
4. Παιδικός Σταθμός Τοξοτών (19 νήπια).

Οικονομική Κατάσταση Νομικού Προσώπου

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2015

Α. ΕΣΟΔΑ		Β. ΕΞΟΔΑ	
Τακτικά:	306.000,00	Σύνολο Εξόδων	670.542,98
Έκτακτα:	+ 270.900,00	Αποθεματικό	+ 12.081,55
Σύνολο Εσόδων	576.900,00	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	682.624,53
ΤΥ	20.000,00		
ΤΑΚΤ.ΠΡΟΗΓ.ΧΡ			
ΤΥ (Ν. 103/75)	5.724,53		
Τ.Υ. Βοήθ. Σπιτ.	30.000,00		
ΤΥ Έν.οικ.επ.ζ	+50.000,00		
ΓΕΝ.ΣΥΝΟΛΟ	682.624,53		

Απολογισμός 2015

Έσοδα	443.375,45
Έξοδα	374.709,76
Χρηματικό υπόλοιπο σε νέα χρήση	199.285,94

Τα κύρια έσοδα του Νομικού Προσώπου προέρχονται από τους ΚΑΠ (Ν.2880/2001 και Ν.3106/2003) και ΕΣΠΑ, ενώ τα έξοδα αφορούν μισθοδοσία, ασφάλιση προσωπικού και λειτουργικές δαπάνες.

Τέλος, ο προϋπολογισμός του οικονομικού έτους **2016** εμφανίζει σύνολο εσόδων **682.624,53€** και σύνολο εξόδων επίσης **682.624,53€**, το οποίο αναλύεται ως εξής:

Α. ΕΣΟΔΑ		Β. ΕΞΟΔΑ	
Τακτικά:	306.000,00	Σύνολο Εξόδων	670.542,98
Έκτακτα:	+ 270.900,00	Αποθεματικό	+ 12.081,55
Σύνολο Εσόδων	576.900,00	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ	
ΤΥ	20.000,00		
ΤΑΚΤ.ΠΡΟΗΓ.ΧΡ			

ΤΥ (Ν. 103/75)	5.724,53		
Τ.Υ. Βοήθ. Σπιτ.	30.000,00		
ΤΥ.Έν.οικ.επ.ζ	+50.000,00		
ΓΕΝ.ΣΥΝΟΛΟ			

Ν.Π.Δ.Δ. «Πολιτισμός, Παιδεία, Αθλητισμός και Περιβάλλον (Π.Π.Α.Π.) Δήμου Τοπείρου»

Περιγραφή Ν.Π. και προσωπικό

Με την υπ' αριθμ. 22/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείρου, συστήθηκε νέο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «**Πολιτισμός, Παιδεία, Αθλητισμός και Περιβάλλον (Π.Π.Α.Π.) Δήμου Τοπείρου**» κατά τις διατάξεις του Ν.3852/10 (αρ.103 παρ.4 Ν.3852/2010).

Σκοπός του Ν.Π.Δ.Δ. είναι:

- Ο Πολιτισμός
- Ο τομέας της Παιδείας
- Ο Αθλητισμός
- Το Περιβάλλον

Πόροι του Ν.Π.Δ.Δ. είναι :

Η ετήσια τακτική επιχορήγηση του Δήμου και η τυχόν έκτακτη επιχορήγηση η οποία διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες που οδηγούν στην καταβολή της έκτακτης επιχορήγησης.

Κάθε είδους εισφορές , επιχορηγήσεις , δωρεές , κληρονομίες και κληροδοσίες
Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή των υπηρεσιών , που παρέχει το Ν.Π.Δ.Δ.
Πρόσοδοι από τη δική του περιουσία, καθώς κι από τη συμμετοχή του σε προγράμματα.

Περιουσία του Ν.Π.Δ.Δ. Π.Π.Α.Π.:

Είναι η κινητή και ακίνητη περιουσία του, καθώς και κάθε άλλη κινητή ή ακίνητη περιουσία που τυχόν αποκτηθεί ή αφιερωθεί στο Νομικό Πρόσωπο.

Εκπροσώπηση Ν.Π.Δ.Δ. Π.Π.Α.Π.:

Εκπροσωπείται από τον πρόεδρο του Δ.Σ. στα Δικαστήρια και σε κάθε Δημόσια Αρχή και σε περίπτωση που αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον Αντιπρόεδρο.

Ν.Π.Δ.Δ. «Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Τοπείρου»

Περιγραφή Ν.Π.

Με την υπ' αριθμ. 34/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείρου, συγχωνεύτηκαν όλες οι σχολικές επιτροπές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «**Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Τοπείρου**» κατά τις διατάξεις του Ν.3852/10 (αρ.103 παρ.4 Ν.3852/2010).

Σκοπός του Ν.Π.Δ.Δ. είναι:

Η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων.

Πόροι του Ν.Π.Δ.Δ. είναι :

- Ετήσια τακτική επιχορήγηση από τους ΚΑΠ
- Έκτακτη επιχορήγηση
- Πρόσοδοι της σχολικής περιουσίας
- Εκποιήσεις των περιουσιακών στοιχείων
- Εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες
- Κάθε άλλη νόμιμη πηγή

Διοίκηση του Ν.Π.

Το Ν.Π. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από έντεκα (11) μέλη (ήτοι οκτώ (8) Δημοτικοί Σύμβουλοι, δύο (2) Διευθυντές Σχολικών Μονάδων, έναν (1) εκπρόσωπο των υφισταμένων συλλόγων γονέων)

Εκπροσώπηση Ν.Π.Δ.Δ.:

Εκπροσωπείται από τον πρόεδρο του Δ.Σ. στα Δικαστήρια και σε κάθε Δημόσια Αρχή και σε περίπτωση που αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον Αντιπρόεδρο.

Ν.Π.Δ.Δ. «Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Τοπείρου»

Περιγραφή Ν.Π.

Με την υπ' αριθμ. 35/2011 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τοπείρου, συγχωνεύτηκαν όλες οι σχολικές επιτροπές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «**Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Τοπείρου**» κατά τις διατάξεις του Ν.3852/10 (αρ.103 παρ.4 Ν.3852/2010).

Σκοπός του Ν.Π.Δ.Δ. είναι:

Η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων.

Πόροι του Ν.Π.Δ.Δ. είναι :

- Ετήσια τακτική επιχορήγηση από τους ΚΑΠ
- Έκτακτη επιχορήγηση
- Πρόσοδοι της σχολικής περιουσίας
- Εκποιήσεις των περιουσιακών στοιχείων
- Εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες
- Κάθε άλλη νόμιμη πηγή

Διοίκηση του Ν.Π.

Το Ν.Π. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη (ήτοι εννέα (9) Δημοτικοί Σύμβουλοι, δύο (2) Διευθυντές Σχολικών Μονάδων, έναν (1) εκπρόσωπο συλλόγου γονέων, έναν (1) εκπρόσωπο των μαθητικών κοινοτήτων)

Εκπροσώπηση Ν.Π.Δ.Δ.:

Εκπροσωπείται από τον πρόεδρο του Δ.Σ. στα Δικαστήρια και σε κάθε Δημόσια Αρχή και σε περίπτωση που αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον Αντιπρόεδρο.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2015

1. ΕΣΟΔΑ

α.	Υπόλοιπο χρήσης 2014	7.080,78
β.	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών (Τακτικά και ΣΑΤΑ)	55.000,00
γ.	Επιχορήγηση για αμοιβές καθαριστριών (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)	14.903,96
δ.	Έσοδα από ενοίκια - μισθώματα (κυλικείων)	1.775,95
ε.	Εισπράξεις κρατήσεων υπέρ του δημοσίου &	4.952,20
ΣΥΝΟΛΟ		83.712,89

1. ΕΞΟΔΑ

α	Μισθοδοσίες -Εργοδοτικές εισφορές	10.981,79
β	Αμοιβές και Παροχές τρίτων-Διάφορα έξοδα	14.482,04
γ	Προμήθειες υλικών θέρμανσης-επισκευές και συντηρήσεις	24.971,31
δ	Αποδόσεις κρατήσεων δημοσίου	5.372,73
ΣΥΝΟΛΟ		55.807,87

2. Υπόλοιπο χρήσης 2015: 27.905,02

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΞΟΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Το εν λόγω Νομικό Πρόσωπο βρίσκεται στο τελικό στάδιο της λύσης του.

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Περιγραφή Νομικού Προσώπου

Με την 3677/2000 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1209/τ.β./2-10-2000, εγκρίθηκε η 44/25-5-2000 απόφαση του Δήμου Τοπείρου, με την οποία μετονομάστηκε το Ν.Π.Δ.Δ.

«Φιλαρμονική Κοινότητας Ερασμίου» σε Δημοτικό Νομικό Πρόσωπο με την επωνυμία «Φιλαρμονική Δήμου Τοπείρου».

Το ανωτέρω Ν.Π.Δ.Δ. συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 203 του Π.Δ. 410/1995. Το Νομικό Πρόσωπο δεν παρουσιάζει καμία δράση σήμερα, οπότε δεν υπάρχουν και οικονομικά στοιχεία –δε χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του Δήμου- ούτε απασχολεί προσωπικό.

Το παραπάνω Νομικό Πρόσωπο μπορεί να ενεργοποιηθεί και να αναλάβει πολιτιστική δράση στα όρια του Δήμου.

1.2 Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Η αναπτυξιακή προοπτική κάθε περιοχής αλλά και κάθε επί μέρους οργάνωσης ή επιχειρηματικού της φορέα υπόκειται στη δράση ενός συνόλου εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων, οι οποίοι δρουν ευμενώς ή δυσμενώς, άμεσα ή έμμεσα στο υπάρχον παραγωγικό σύστημα και την παραγωγική διαδικασία της. Οι εν λόγω παράγοντες αφορούν εσωτερικούς ή εξωτερικούς περιορισμούς στην προοπτική ανάπτυξης της περιοχής και συνδέονται με την αλληλεξάρτηση της τοπικής οικονομίας με την εθνική ή περιφερειακή οικονομία. Ακόμα συνδέονται με τη διεθνή οικονομία για περιοχές που έχουν ισχυρή οικονομική αλληλεξάρτηση με οικονομίες άλλων χωρών που κυρίως αποτυπώνονται στις οικονομικές "ροές" από και προς αυτές. Η σε βάθος κατανόηση αυτών των παραγόντων συμβάλλει σε μια ρεαλιστική αντίληψη των ορίων και των προοπτικών ανάπτυξης και δημιουργίας απασχόλησης, που στις περισσότερες των περιπτώσεων αποτελεί βασική επιδίωξη κάθε ευρύτερης περιοχής (Περιφέρεια ή Νομός) και κάθε Δήμου.

Ένα χρήσιμο εργαλείο το οποίο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση των προαναφερθέντων παραγόντων αποτελεί η ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Η ανάλυση SWOT ως μεθοδολογικό εργαλείο, αποτελεί ένα τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση

και την καταγραφή του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ενός τμήματος ή του συνόλου της περιοχής μελέτης. Απώτερος στόχος της είναι καταρχήν ο εντοπισμός και η καταγραφή των "ισχυρών" σημείων ή στρατηγικών πλεονεκτημάτων πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί η αναπτυξιακή της πορεία και να καθοριστούν οι στρατηγικές κατευθύνσεις μιας συνεκτικής και συνολικής στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης για την συνολική περιοχή αναφοράς. Ακόμη, ο εντοπισμός και καταγραφή των "αδύνατων" σημείων αποτελεί την αναγκαία βάση για εκείνες τις πολιτικές και δράσεις που θα συνέβαλαν στη θεραπεία τους. Εξάλλου, σε ένα οικονομικό περιβάλλον που συνεχώς εξελίσσεται παρουσιάζονται ευκαιρίες και κίνδυνοι, στοιχεία τα οποία θα πρέπει να αξιολογούνται και να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό των όποιων παρεμβάσεων πολιτικής υπέρ των εν λόγω περιοχών.

Η ανάλυση SWOT συνίσταται από τις τέσσερις εξίσου σημαντικές παραμέτρους:

Δυνατά σημεία

Αδύνατα σημεία

Ευκαιρίες

Απειλές

Οι δύο πρώτες παράμετροι καθορίζονται από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος, δηλαδή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής του Δήμου και αφορούν αποκλειστικά τον προσδιορισμό των πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων που πηγάζουν από την υφιστάμενη υποδομή, τις χωρικές διαρθρώσεις και τα στοιχεία που διαμορφώνουν το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της περιοχής. Η συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία των φυσιογνωμικών, οικονομικών κλπ. στοιχείων που έχει προηγηθεί επιτρέπει την αξιολόγηση και τη σύνοψη των συμπερασμάτων σχετικά με τα δυνατά και αδύνατα σημεία που σκιαγραφούν το χαρακτήρα της υπό μελέτη περιοχής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συγκροτούν το εσωτερικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης, εντοπίζονται και εξειδικεύονται οι παράμετροι που συνιστούν τα δυνατά σημεία, τα οποία πρέπει να αναπτύξει η παραγωγική δραστηριότητα στην περιοχή, καθώς και τα

αδύνατα σημεία, τα οποία καλείται να περιορίσει, ώστε να μην αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξή της.

Κατ' αναλογία, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος προσδιορίζονται τα σημεία εκείνα που διαφαίνεται να αποτελούν ευκαιρίες για ανάπτυξη και τα οποία θα πρέπει να εκμεταλλευθεί ο στρατηγικός αναπτυξιακός σχεδιασμός της περιοχής μελέτης, καθώς και οι κίνδυνοι που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι περιοχές αναφοράς στο μέλλον.

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται τα κύρια αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Τοπείρου και αναλύεται και τεκμηριώνεται κάθε ένα από τα στοιχεία που συνθέτουν τα δυνατά και αδύνατα σημεία καθώς και οι ευκαιρίες και απειλές για την ανάπτυξη της περιοχής.

SWOT Ανάλυση Περιοχής

Πλεονεκτήματα (Δυνατά Σημεία) Δήμου Τοπείρου

- Ύπαρξη σπάνιου φυσικού πλούτου
- Άριστες εδαφοκλιματικές συνθήκες
- Μεγάλο ποσοστό δασοκάλυψης, υψηλής αισθητικής και οικολογικής αξίας
- Ύπαρξη σημαντικού γεωθερμικού πεδίου
- Αξιόλογοι πολιτιστικοί πόροι και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά
- Επάρκεια υδατικών πόρων
- Ύπαρξη εύφορων και πεδινών εκτάσεων
- Πολυπολιτισμικότητα περιοχής
- Ύπαρξη σημαντικών βιομηχανικών/βιοτεχνικών μονάδων στην περιοχή
- Γειτνίαση με βασικά εθνικά δίκτυα (π.χ. Εγνατία Οδός)

Μειονεκτήματα (Αδύνατα Σημεία) Δήμου Τοπείρου

- Άναρχη και μη σχεδιασμένη οικιστική ανάπτυξη
- Ερημοποίηση ορισμένων οικισμών
- Φαινόμενα κοινωνικού μαρασμού
- Άνιση κατανομή εισοδημάτων
- Πληθυσμιακή συρρίκνωση και υψηλός δείκτης γήρανσης
- Μη ορθολογική εκμετάλλευση βοσκοτόπων
- Περιορισμένα μέσα άσκησης πολιτικής τοπικής ανάπτυξης
- Έλλειψη μηχανισμών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών
- Έλλειψη ελκυστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ευκαιριών απασχόλησης ιδίως σε τομείς του τριτογενούς τομέα
- Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος και χαμηλός δείκτης υιοθέτησης καινοτόμων προτάσεων στον παραγωγικό και επιχειρηματικό τομέα
- Χαμηλό σχετικά μορφωτικό επίπεδο του τοπικού πληθυσμού, κυρίως στις μεγάλες ηλικίες
- Μεγάλη εξάρτηση των κατοίκων από τον πρωτογενή τομέα και απουσία εναλλακτικών, ως προς τις παραδοσιακές γεωργικές δραστηριότητες, μορφών απασχόλησης και οικονομικής δραστηριότητας
- Καθυστέρηση του πρωτογενούς τομέα ως προς τις δομές και τις υποδομές μεταποίησης, εμπορίας και διακίνησης των προϊόντων
- Μικρός γεωργικός κλήρος σε σχέση με τις κύριες καλλιέργειες και αδυναμία επίτευξης οικονομικών κλίμακας στη γεωργική παραγωγή σε επίπεδο αγροτικού νοικοκυριού
- Έλλειψη ποιοτικών συνθηκών διαβίωσης, αποτρέπει την προσέλκυση νέων κατοίκων μέσω της εσωτερικής μετανάστευσης
- Ελλείψεις περιβαλλοντικών και τεχνικών υποδομών
- Έλλειψη θεσμοθέτησης ζωνών χρήσεων γης

- Έλλειψη ικανοποιητικών δομών και υποδομών στους τομείς της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας, του αθλητισμού, του πολιτισμού και της ψυχαγωγίας των κατοίκων
- Απουσία τριτογενούς τομέα
- Μη ολοκληρωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων
- Μη ολοκληρωμένη διαχείριση της παράλιας ζώνης του Δήμου
- Απουσία οριοθέτησης των μειονοτικών οικισμών του Δήμου (ούτε με Απόφαση Νομάρχη)
- Υψηλά ποσοστά ανεργίας
- Μονοσήμαντη εξάρτηση από την πόλη της Ξάνθης
- Ύπαρξη αρκετών ΧΑΔΑ

Ευκαιρίες (Δυνατότητες) Δήμου Τοπείρου

- Η οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής της Ξάνθης με τη μελλοντική διάχυση αυτής
- Η αυξανόμενη τουριστική ζήτηση για νέα προϊόντα και εναλλακτικές μορφές τουριστικής δραστηριότητας
- Η αυξανόμενη ζήτηση για ποιοτικά αγροτικά προϊόντα
- Προοπτικές για αναδιάρθρωση καλλιεργειών
- Αξιοποίηση θεσμικού πλαισίου Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) για επενδύσεις στην περιοχή
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων του Ε.Σ.Π.Α. 2016-2020 για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου σε υποδομές.
- Η διεύρυνση της ΕΕ στα Βαλκάνια και δη στη Βουλγαρία διευρύνει τις εξαγωγικές δυνατότητες καθώς και την δυνατότητα προσέλκυσης βιομηχανικών επενδύσεων.
- Η ύπαρξη κοντινών φορέων με ερευνητική εμπειρία και επιστημονική κατάρτιση (π.χ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Απειλές (Κίνδυνοι) Δήμου Τοπείρου

- Κίνδυνος οικιστικών πιέσεων που ενισχύονται και από την έλλειψη πολεοδομικού σχεδιασμού στην περιοχή του δήμου
- Περιβαλλοντική υποβάθμιση περιοχής από την έλλειψη εφαρμογής χωροταξικού σχεδιασμού και πολιτικών προστασίας του περιβάλλοντος από αστικές και γεωργικές δραστηριότητες
- Συρρίκνωση και περαιτέρω γήρανση του τοπικού πληθυσμού μέσω της μετακίνησης των νεότερων στα αστικά κέντρα
- Η αργή απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων από την πλευρά της Περιφέρειας της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης επιδρά αρνητικά στους εισερχόμενους πόρους του Δήμου
- Αυξανόμενος εμπορικός και επενδυτικός ανταγωνισμός σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- Ανταγωνισμός από άλλες περιοχές για την προσέλκυση δραστηριοτήτων

SWOT Ανάλυση για "Προσωπικό - Οργάνωση - Υποδομές- Οικονομικά και Δραστηριότητες" του Δ. Τοπείρου

Στον Πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται τα κύρια αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης για Προσωπικό, Οργάνωση και Υποδομές, Οικονομικά και Δραστηριότητες του Δ. Τοπείρου.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ –ΥΠΟΔΟΜΕΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ	
Δυνατά σημεία	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Επάρκεια σε κτιριακή υποδομή και σχετική επάρκεια σε υλικοτεχνική υποδομή ▪ Εμπειρία προσωπικού ▪ Άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών ▪ Άμεση πρόσβαση πολιτών σε 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αδυναμία πλήρωσης οργανικών θέσεων ▪ Έλλειψη προσωπικού πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΠΕ και ΤΕ) ▪ Έλλειψη συστήματος μέτρησης

πολιτική ηγεσία	<p>αποδοτικότητα και ικανοποίηση πολιτών</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Απώλειες εργατωρών (λόγω χιλιομετρικών αποστάσεων) ▪ Ελλιπής επιμόρφωση προσωπικού και χαμηλή χρήση ΤΠΕ ▪ Κατακερματισμός και επικάλυψη δράσεων και αρμοδιοτήτων μεταξύ ΝΠΔΔ- και του ίδιου του Δήμου ▪ Μη ολοκληρωμένη λειτουργία ΔΕΥΑ και Ν.Π.
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, Ν. 3852/2010 και ειδικά επιχειρησιακά και χρηματοδοτικά προγράμματα (π.χ. ΕΣΠΑ, Θησέας, «Αλέξανδρος Μπαλτατζής», INTERREG) ▪ Νέο προσοντολόγιο ▪ Προγράμματα επιμόρφωσης προσωπικού (ΠΙΝΕΠ, ΕΕΤΑΑ κτλ.) ▪ Κατάρτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Καθυστερήσεις στη στελέχωση λόγω ισχύοντος θεσμικού πλαισίου ▪ Προβληματική λειτουργία Ν.Π.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
Δυνατά σημεία	Αδυναμίες
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πλήθος δράσεων και δραστηριοτήτων ▪ Σημαντική ακίνητη περιουσία ▪ Η δυνατότητα επέκτασης των προσφερόμενων υπηρεσιών και αποκέντρωσης σε Τοπικές Κοινότητες 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οικονομική εξάρτηση από κρατικές επιχορηγήσεις (τακτικές και έκτακτες) ▪ Μη ολοκληρωμένη λειτουργία υπηρεσιών ΔΕΥΑ ▪ Υψηλό λειτουργικό κόστος

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εφαρμογή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος ▪ Σχέδιο αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας 	
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ο Ν. 3852/2010 και ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων ▪ Τα νέα χρηματοδοτικά προγράμματα ▪ Το ΕΣΠΑ ▪ Οι συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα (ΣΔΙΤ) ▪ Κατάρτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος ▪ Δυνατότητα δανεισμού από πιστωτικούς οργανισμούς ▪ Αξιοποίηση ακτών, Συνθήκης Ramsar και Αμερικανικής Βάσης ▪ Συνεργασία ΣΔΑΝΕ και λοιπούς όμορους ΟΤΑ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Περικοπές επιχορηγήσεων από τους κεντρικούς φορείς ▪ Ασυνέχειες στις εισροές χρηματοδοτήσεων από την ΕΕ και τους κεντρικούς φορείς ▪ Προβληματική οικονομική λειτουργία Ν.Π.

1.2.1 Συμπεράσματα από την ανάλυση SWOT

Η SWOT ανάλυση αποτελεί μια "ποιοτική" προσέγγιση των προβλημάτων για τους τομείς που αναφέρθηκαν στην περιοχή του Δήμου, αλλά η ποσοτική εκτίμηση των παραγόντων που περιλαμβάνονται σε αυτή δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Η δράση κάθε παράγοντα είναι ετερογενής και η αιτία που τον προκαλεί πολλές φορές δεν είναι ελεγχόμενη τοπικά, είναι εξωγενής ή ενδογενής. Η προηγούμενη ανάλυση για τους τομείς που αναφέρθηκαν έδωσε το περιγράμμα του πλαισίου εντός του οποίου αναμένεται να λειτουργήσει η περιοχή για την επόμενη χρονική περίοδο. Οι κατάλληλες δράσεις μπορούν να μειώσουν τη συμβολή των αρνητικών παραγόντων και να ενισχύσουν τους θετικούς σε μια επιδίωξη

για τη βελτίωση των συνθηκών ανάπτυξης και λειτουργίας του Δήμου και της περιοχής. Μπορούν να δημιουργήσουν ένα κατάλληλο περιβάλλον που θα ενισχύσει κάθε θετική πρωτοβουλία από κάθε εμπλεκόμενο φορέα. Οι δυσμενείς παράγοντες που χαρακτηρίζουν την υπό μελέτη περιοχή είναι συνήθως κοινοί για το σύνολο της ελληνικής περιφέρειας με κάποιες διαφοροποιήσεις ανάλογα με το μέγεθος και τη γεωγραφική θέση της περιοχής.

Πολλά από τα πλεονεκτήματα που αναφέρθηκαν δεν είναι γενικά, αλλά χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη περιοχή και θα πρέπει να αξιοποιηθούν με το καλύτερο δυνατό τρόπο. Η επιδίωξη μιας αποτελεσματικής στρατηγικής ανάπτυξης είναι να παρακάμψει τις όποιες δυσκολίες ή περιορισμούς ανάπτυξης και να αξιοποιήσει τις δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα της περιοχής, να δημιουργήσει νέα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και να οδηγήσει σε ανάληψη δράσεων και πρωτοβουλιών ικανών να οδηγήσουν σε ανάπτυξη.

Κυρίως λόγω του μεγέθους του αλλά και λόγω των εγγενών αδυναμιών της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα δεν υπάρχουν μηχανισμοί ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών του για μια σειρά από θέματα όπως επενδυτικά προγράμματα και ενισχύσεις, επενδυτικές ευκαιρίες, αγροτικά ζητήματα, περιβαλλοντική προστασία, δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης κ.α. Αυτό έχει ως συνέπεια την μη πλήρη και έγκαιρη αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζονται.

1.2.2 Κρίσιμα Αναπτυξιακά Ζητήματα

Τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα που καλείται να αντιμετωπίσει ο Δήμος Τοπείρου και τα οποία προκύπτουν από την ανάλυση SWOT του εξωτερικού και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου είναι τα ακόλουθα:

- Αξιοποίηση υπάρχοντος γεωθερμικού πεδίου.
- Αξιοποίηση παραλιών και ακτών Δήμου.
- Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση των σημαντικών φυσικών πόρων του Δήμου (Δέλτα Νέστου, Στενά Νέστου, Δάσος Κοτζά Ορμάν).
- Ενδυνάμωση του τριτογενούς τομέα με έμφαση στις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης.

- Λειτουργία Επιχειρηματικού Πάρκου.
- Προώθηση εναλλακτικών μορφών καλλιέργειας και απεξάρτηση από καλλιέργειες φθίνουσας απόδοσης.
- Αναγκαιότητα πολεοδομικού σχεδιασμού για δημιουργία οικιστικού περιβάλλοντος υψηλών προδιαγραφών (ΣΧΟΟΑΠ, πολεοδομικές μελέτες επέκτασης / αναθεώρησης οικισμών, αναπλάσεις κλπ.).
- Αναγκαιότητα δημιουργίας όλων των απαραίτητων περιβαλλοντικών και κοινωνικών υποδομών για την εξασφάλιση των απαιτούμενων περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπέδων (standards).

Αναφορικά με τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, προτείνονται τα εξής:

- Αναδιάρθρωση υπηρεσιών Δήμου (τροποποίηση ΟΕΥ)
- Επιμόρφωση και κατάρτιση υπηρετούντος προσωπικού και στελέχωση υπηρεσιών Δήμου με πρόσληψη προσωπικού Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (σύγχρονες ειδικότητες).
- Περαιτέρω αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας Δήμου
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων ΕΣΠΑ και λοιπών εθνικών και κοινοτικών πόρων.
- Αναγκαιότητα μείωσης λειτουργικών δαπανών και κόστους δραστηριοτήτων.
- Ανάγκη ωρίμανσης «μεγάλων έργων» και παρεμβάσεων ευρείας κλίμακας για την ευρύτερη περιοχή του Δήμου, σε συνεργασία με τους γειτονικούς ΟΤΑ και τη ΝΑ.
- Ανάγκη ευρύτερης και πληρέστερης αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας της λειτουργίας όλων των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

2.1 Διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος

Η στρατηγική της ανάπτυξης αξιοποιεί την ανάλυση και την αξιολόγηση του Δήμου Τοπείρου για να δώσει απαντήσεις σε μια σειρά ερωτήματα για τους στόχους οι οποίοι θα πρέπει να τεθούν και τον τρόπο με τον οποίο θα επιδιωχθεί η υλοποίησή τους. Συνεπώς, η στρατηγική της ανάπτυξης είναι ένα ολοκληρωμένο και ενιαίο σύνολο στόχων και παρεμβάσεων, το οποίο προσδιορίζει με όρους ανάπτυξης: (α) σε ποιο σημείο της αναπτυξιακής διαδρομής βρισκόμαστε, (β) που επιθυμούμε να φτάσουμε, δηλαδή τι στόχους θέτουμε, (γ) γιατί θέτουμε αυτούς τους στόχους και όχι κάποιους άλλους και (δ) με ποιο τρόπο και ποιες διαδικασίες θα επιχειρήσουμε να τους πετύχουμε.

Για να είναι επιτυχής, η στρατηγική της ανάπτυξης θα πρέπει να στηρίζεται στη διάγνωση και αξιολόγηση της συνολικής εικόνας του Δήμου και στα πραγματικά δεδομένα της τοπικής οικονομίας, αξιολογώντας σωστά το 'βάρος' των προβλημάτων και των δυσκολιών στην επιλογή δράσεων και στην άσκηση πολιτικών. Αν και η κατανόηση των προβλημάτων είναι σημαντική, η έμφαση της στρατηγικής θα πρέπει να βρίσκεται στην *δημιουργική παρέμβαση*, δηλαδή στην ενίσχυση των υπάρχοντων πλεονεκτημάτων του Δήμου και στη δημιουργία νέων, αλλά και στην ουσιαστική αντιμετώπιση των αδυναμιών της περιοχής που συνδέονται με την παραγωγική διάρθρωση, το ανθρώπινο δυναμικό, τις υποδομές ή το περιβάλλον.

Η στρατηγική της ανάπτυξης θα πρέπει να είναι *ανοιχτή σε νέες ιδέες*, να τις ενθαρρύνει και να προσπαθεί να ενσωματώσει στην τοπική κοινωνία και οικονομία μηχανισμούς κατανόησης και διαχείρισης της αλλαγής, έτσι ώστε να μη ξεπεραστεί από τις εξελίξεις αλλά να επωφεληθεί από αυτές.

Μια σύγχρονη στρατηγική ενδογενούς ανάπτυξης θα πρέπει να αξιοποιεί αποτελεσματικά πολιτικές ανάπτυξης *'από τα πάνω'*, δηλαδή πολιτικές που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από την Κεντρική Διοίκηση ή τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση προς όφελος του Δήμου. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να ενισχύει πολιτικές ανάπτυξης *'από τα κάτω'* με την ενίσχυση της δραστηριοποίησης, συνεργασίας και συσπείρωσης των ζωντανών παραγωγικών, κοινωνικών και πολιτισμικών κυττάρων της τοπικής κοινωνίας.

Τέλος, η αναπτυξιακή στρατηγική, για να είναι αποτελεσματική, θα πρέπει να στηρίζεται σε μια ευρύτερη *κοινωνική συναίνεση*, να πείθει και να κινητοποιεί ευρύτερα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα. Για να γίνει αυτό θα πρέπει οι πολιτικές της να αποφεύγουν τη μονομέρεια και να προσφέρουν δυνατότητες για αναπτυξιακό μέρισμα σε όλες τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες της περιοχής. Αυτό σημαίνει ότι τα κόστη και τα οφέλη που θα προκύψουν από συγκεκριμένες πολιτικές θα πρέπει να είναι ισόρροπα κατανομημένα και επιπλέον, αυτή η κατανομή θα πρέπει να είναι ορατή και να εξασφαλίζει την κοινωνική συναίνεση.

Με βάση τα παραπάνω και με βάση τα βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου και τα ισχυρά και αδύνατα σημεία που αναπτύχθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, μπορούμε να διαμορφώσουμε μια στρατηγική ανάπτυξης για το Δήμο Τοπείρου, η οποία να περιλαμβάνει το όραμα της ανάπτυξης ως γενική κατεύθυνση, τους γενικούς και ειδικούς στόχους που τίθενται και τους άξονες δράσης για την υλοποίησή τους. Η γενική κατεύθυνση της αναπτυξιακής στρατηγικής, η οποία διαμορφώνει και το αναπτυξιακό όραμα της περιοχής, μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

*Ο Δήμος Τοπείρου, **πόλος** ανάπτυξης με έμφαση στη βελτίωση του επιπέδου ευημερίας των κατοίκων του, την προστασία του φυσικού του περιβάλλοντος, την ανάδειξη της οικοπολιτιστικής του ταυτότητας, την προσέλκυση επενδύσεων, την ανάδειξη του σε τόπο ποιοτικής κατοικίας και την ενίσχυση της κοινωνικής του συνοχής, αξιοποιώντας μηχανισμούς σύγχρονης τοπικής διακυβέρνησης.*

Το όραμα του Δήμου Τοπείρου είναι ρεαλιστικό, δυναμικό, πολυλειτουργικό και κοινωνικά αποδεκτό.

Ρεαλιστικό γιατί στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της περιοχής και φιλοδοξεί να άρει τις όποιες αδυναμίες του και να αξιοποιήσει έτι περαιτέρω τα ανταγωνιστικά του πλεονεκτήματα.

Το όραμα είναι δυναμικό γιατί δεν χαρακτηρίζεται από συντηρητισμό και στατικότητα. Απεναντίας, αναγνωρίζει τις τάσεις μετεξέλιξης της περιοχής, των πιέσεων που δέχεται, των αλλαγών στις πολιτικές και στις αγορές, τις περιβαλλοντικές αλλαγές, τις ποιοτικές προτιμήσεις των κατοίκων της περιοχής για κατανάλωση, αναψυχή και κατοικία και θέτει ως στόχο της αξιοποίηση αυτών των τάσεων και αλλαγών προς όφελος της μελλοντικής του ανάπτυξης.

Το όραμα είναι πολυλειτουργικό σύμφωνα με το αναπτυξιακό πρότυπο της βιώσιμης ανάπτυξης. Επιδιώκει τη σύζευξη της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με την παράλληλη προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και δίδει έμφαση στην ποιότητα (παραγωγής, περιβάλλοντος και κατοικίας). Συνεπώς, η επιδιωκόμενη αναπτυξιακή διαδικασία συμπεριλαμβάνει οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτιστικές και κοινωνικές λειτουργίες, χωρίς αποκλεισμούς και αλληλο-αναιρέσεις.

Το όραμα είναι κοινωνικά αποδεκτό γιατί προέκυψε μέσα από μια διαδικασία έντονης διαβούλευσης με φορείς και κατοίκους της περιοχής. Η κοινωνική αποδοχή του οράματος διασφαλίζει την εσωτερική του συνοχή καθώς και τις προοπτικές πραγμάτωσής του.

Τέλος, το όραμα της περιοχής είναι συμβατό με το αναπτυξιακό όραμα του ΠΕΠ Μακεδονίας-Θράκης, καθώς και με τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές της νέας πολιτικής συνοχής και τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς αναπτυξιακούς στόχους.

2.2 Προσδιορισμός της στρατηγικής

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου, προκειμένου να είναι αποτελεσματική, στηρίζεται στις αρχές:

- Της **συμβατότητας** και της άμεσης συσχέτισης με το αναπτυξιακό όραμα. Δηλαδή θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους εκείνους τους γενικούς στόχους, η υλοποίηση των οποίων θα οδηγήσει την περιοχή στην κοινωνικά επιθυμητή κατάσταση. Στην ουσία πρόκειται για τη στρατηγική εξειδίκευση του οράματος μέσω της διατύπωσης εξειδικευμένων στόχων.

- Της **εσωτερικής συνοχής**, που σημαίνει ότι οι επιμέρους στόχοι θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά, χωρίς επικαλύψεις ή συγκρούσεις και αλληλοαναιρέσεις.
- Της **θεματικής εξειδίκευσης**, δηλαδή του συγκεκριμένου προσανατολισμού και διακριτού περιεχομένου κάθε στόχου και της προώθησης ενός συγκεκριμένου τομέα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.
- Της **εφικτότητας**, δηλαδή της διατύπωσης στόχων που είναι ρεαλιστικοί και υλοποιήσιμοι.
- Της **κοινωνικής αποδοχής**, που σημαίνει ότι οι στρατηγικοί στόχοι θα πρέπει να είναι αποδεκτοί και να τυγχάνουν της κοινωνικής συναίνεσης από τους κατοίκους της περιοχής.
- Της **συνάφειας** με τις νομαρχιακές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες, ώστε αφενός να έχουν μεγάλη πιθανότητα χρηματοδότησης και αφετέρου να συνεργούν με αυτές ώστε να υπάρχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα.

Το Όραμα της Στρατηγικής εξειδικεύεται σε 4 στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

1^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Ισορροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου.

2^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Βελτίωση του επιπέδου ανάπτυξης, του εισοδήματος και της απασχόλησης και σύγκλιση με το επίπεδο ανάπτυξης της Ξάνθης.

3^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Προστασία του φυσικού και αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος.

4^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου μέσω της αναβάθμισης της οργανωτικής του δομής.

1^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Ισορροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου

Σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς κατευθύνσεις, η μόνη αποδεκτή ανάπτυξη που θα πρέπει να υιοθετείται και να προκρίνεται έναντι άλλων είναι η *βιώσιμη ή αειφορική ανάπτυξη*, η επίτευξη της οποίας μάλιστα θα πρέπει να αποτελεί και μελλοντική πρόκληση.

Σύμφωνα με την Έκθεση Brundland, όπου και πρωτοαναφέρθηκε η έννοια: *αειφόρος (ή βιώσιμη) θεωρείται η ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες*. Σύμφωνα λοιπόν με αυτό, η βιώσιμη ανάπτυξη θα πρέπει περιέχει τρεις διαστάσεις: την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική. Αυτό σημαίνει ότι η κάθε οικονομική, παραγωγική και επιχειρηματική δραστηριότητα θα πρέπει να υπολογίζει τη «φέρουσα ικανότητα» της περιοχής, να αντιλαμβάνεται δηλαδή το περιβάλλον της περιοχής του Δήμου ως τροφοδότη πόρων και απορροφητή ρύπων και απορριμμάτων.

Επομένως, η ανάπτυξη του Δήμου με οικονομικούς όρους και η ποιότητα του περιβάλλοντος (φυσικό, πολιτιστικό και ανθρωπογενές) θα πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένες και αλληλοεξαρτώμενες. Να σημειωθεί ότι η παρούσα επιδίωξη αποτελεί και τον 1^ο και πιο περιεκτικό στόχο του Προγράμματος για το Δήμο.

Επιπροσθέτως, η περιοχή του Δήμου, παρά τα μικρό σχετικά πληθυσμιακό μέγεθος, διακρίνεται από την μεγάλη έκταση και την ποικιλομορφία του χώρου της, καθώς και τα σημαντικά ελλείμματα χωρικής και κοινωνικής συνοχής. Η εν λόγω ποικιλομορφία καθιστά αναγκαία την χωρική εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής, χωρίς να αποκλείει τις οριζόντιες δράσεις και τις γενικές στοχεύσεις. Συνεπώς, ένας από τους βασικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής είναι η εξειδικευμένη χωρική παρέμβαση και η ισορροπη ανάπτυξη του χώρου, δηλαδή η εξάλειψη των όποιων ενδοδημοτικών αναπτυξιακών ανισοτήτων.

2^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Βελτίωση του επιπέδου ανάπτυξης, του εισοδήματος και της απασχόλησης και σύγκλιση με το επίπεδο ανάπτυξης της Ξάνθης

Ο δεύτερος στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής αφορά τη δημιουργία εισοδημάτων, νέων θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση του επιπέδου ανάπτυξης με ρυθμούς που να επιτρέπουν τη σύγκλιση με το επίπεδο ανάπτυξης του νομού. Θα πρέπει να είναι σαφές ότι η επίτευξη αυτού του στόχου αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό μέλημα της αναπτυξιακής πολιτικής, η οποία επιδιώκει την καλύτερη αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού και των πλεονεκτημάτων της περιοχής και την επίτευξη υψηλών ρυθμών ανάπτυξης σε μια σειρά από βασικούς τομείς. Η υστέρηση στα επίπεδα εισοδήματος, η οποία δημιουργεί ένα αντίστοιχο έλλειμμα απασχόλησης, οφείλεται στη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της παραγωγικής βάσης του Δήμου.

Συνεπώς, κεντρικός στόχος της αναπτυξιακής παρέμβασης θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της τοπικής οικονομίας, με ταυτόχρονη άρση της απομόνωσής της. Αυτό μπορεί να γίνει με την ενίσχυση της παραγωγικότητας του πρωτογενή τομέα, την ενθάρρυνση δημιουργίας νέων τοπικών και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, την ενίσχυση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής ή ακόμα και με την καθετοποίηση και εμπορία των τοπικών προϊόντων.

Υπό το πρίσμα, λοιπόν, της βελτίωσης του επιπέδου ανάπτυξης, του εισοδήματος και της απασχόλησης, η Στρατηγική του Δήμου Τοπείρου πρέπει να στοχεύει επίσης στην ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών, των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ευάλωτων ομάδων και στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

3^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Προστασία του φυσικού και αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος

Βασικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου, θα πρέπει να είναι η βιωσιμότητα, με την έννοια της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της βελτίωσης του οικιστικού περιβάλλοντος. Η στάση μας απέναντι στο περιβάλλον, πέρα από ευθύνη προς τις επόμενες γενεές, είναι μια κρίσιμη αναπτυξιακή επιλογή. Η ανάπτυξη

είναι δυνατόν να υπονομευτεί από τους αέριους ρύπους και την έλλειψη βιολογικών καθαρισμών, την έλλειψη αποτελεσματικής διαχείρισης των απορριμμάτων και το μολυσμένο υδροφόρο ορίζοντα του κάμπου που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του συχνά ανυποψίαστου πολίτη. Ο στόχος της βιωσιμότητας περιλαμβάνει επίσης τη διαφύλαξη του τοπίου και της αισθητικής του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος ως βασικού συστατικού της ευημερίας τόσο των σημερινών, όσο και των επόμενων γενεών.

Όλα τα παραπάνω συνηγορούν ότι οι διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες θα φιλοξενοούνται σε οργανωμένους υποδοχείς και δεν θα ρυπαίνουν τον αέρα και το έδαφος, η γεωργική παραγωγή θα εξακολουθήσει να προσανατολίζεται σε πιο φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους και δραστηριότητες (οι οποίες αποδίδουν περισσότερο), προσαρμοσμένα βέβαια στα νέα δεδομένα έτσι ώστε να είναι ανταγωνιστική και το οικιστικό δίκτυο θα αποκτήσει περιβαλλοντικές υποδομές και μηχανισμούς διαχείρισης των απορριμμάτων, καθώς και μηχανισμούς βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος.

4^{ος} Στρατηγικός Στόχος: Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου μέσω της αναβάθμισης της οργανωτικής του δομής

Η συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες και τις επιχειρήσεις αποτελεί βασικό στόχο της αναπτυξιακής στρατηγικής. Από τη μια η αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τους πολίτες βελτιώνει την καθημερινή ζωή τους και συμβάλλει στην κοινωνικοοικονομική τους ανάπτυξη. Η παροχή υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις βελτιώνει την παραγωγικότητά τους και καθιστά την περιοχή ελκυστική για νέες οικονομικές δραστηριότητες.

Συνεπώς, στο πλαίσιο της νέας αναπτυξιακής τους στρατηγικής θα κινηθεί προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης των υπηρεσιών του μέσω του εκσυγχρονισμού της οργανωτικής του δομής, της διεύρυνσης και βελτίωσης του στελεχικού του δυναμικού, της αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογιών ΠκΕ, της απόκτησης υλικοτεχνικής υποδομής, της αποκέντρωσης στην παροχή υπηρεσιών, τη βελτίωση των διαδικασιών ενημέρωσης και ενεργοποίησης των πολιτών, κ.α.

Επίσης, ο Δήμος έχει επίγνωση των αναγκών έγκαιρου σχεδιασμού στους τομείς της ανάπτυξης, της χωροταξίας και πολεοδομίας, του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και του τουρισμού κ.ά. Λόγω του μικρού πληθυσμιακού μεγέθους του ο Δήμος θα εστιάσει στην πολιτική ισότιμων διαδημοτικών συνεργασιών με τους όμορους Δήμους. Παραδοσιακά, οι τομείς διαδημοτικής συνεργασίας είναι του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της χωροταξίας και πολεοδομίας, του πολιτισμού, του τουρισμού, του αθλητισμού, της εκπαίδευσης, της διαχείρισης ορεινών περιοχών, της πρόληψης φυσικών καταστροφών και κινδύνων, κ.α.

Επιπροσθέτως, παρά τη συνεχή βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της. Έτσι, ο Δήμος στοχεύει στην οριστική εξάλειψη χρεών, στη βελτίωση των ανταποδοτικών εσόδων του, στον εξορθολογισμό των δαπανών λειτουργίας του καθώς και στη βελτίωση των εσόδων από τη διαχείριση της περιουσίας του. Επίσης, μέσω της οργανωτικής του βελτίωσης θα επιδιώξει την αύξηση των εισροών για επενδύσεις από το Δ' ΚΠΣ, τα ειδικά προγράμματα όπως ο ΘΗΣΕΑΣ και ΚτΠ, από το εθνικό σκέλος των δημοσίων επενδύσεων (ΣΑΤΑ) καθώς και μέσω της αξιοποίησης των νέων εργαλείων όπως είναι οι ΣΔΙΤ και οι συμβάσεις παραχώρησης.

Στρατηγικός στόχος του Δήμου είναι η συνεχής βελτίωση των εσόδων του για την παραγωγή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες του καθώς και η αύξηση των εσόδων για επενδύσεις στις πάσης φύσεων υποδομές και στην ανάπτυξη δομών στον πολιτιστικό, κοινωνικό και αθλητικό τομέα.

Στον παρακάτω Πίνακα ερευνάται η συνάφεια μεταξύ των στρατηγικών στόχων της περιοχής του Δήμου Τοπείρου με τις προτεραιότητες και τους στόχους της Περιφέρειας Μακεδονίας – Θράκης και ειδικότερα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

2.3 Προσδιορισμός των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου, όπως προσδιορίζεται στην προηγούμενη ενότητα, διαθέτει συνοχή μεταξύ αναπτυξιακού οράματος και γενικών στόχων (μέσων) και συνιστά μια ενιαία και αδιάσπαστη αναπτυξιακή στρατηγική. Θεωρείται βέβαιο πως η συνεπής εφαρμογή της θα συμβάλλει καθοριστικά στην βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.

Η εφαρμογή της ως άνω στρατηγικής έχει μακροπρόθεσμο ορίζοντα και ως βασικό περιορισμό τη διαθεσιμότητα των πόρων. Για το λόγο αυτό και στη βάση των όρων που θέτει ο νομαρχιακός, περιφερειακός, εθνικός και ευρωπαϊκός προγραμματισμός προσδιορίζονται στα παρακάτω οι άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, καθώς και οι εξειδικευμένες δράσεις του με ορίζοντα την επόμενη τετραετία. Τόσο οι άξονες προτεραιότητας όσο και οι δράσεις του προγράμματος φιλοδοξούν να συμβάλουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της νέας στρατηγικής. Συνεπώς, οι άξονες προτεραιότητας, οι κορμοί παρέμβασης και οι δράσεις τους συνιστούν μέσον για την επίτευξη της αναπτυξιακής στρατηγικής, η οποία είναι πιο γενική και πιο μακροπρόθεσμη.

Στη βάση των αναπτυξιακών αναγκών και των στόχων της αναπτυξιακής στρατηγικής αλλά και των σχετικών οδηγιών του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης, οι άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Τοπείου έχουν ως εξής:

1^{ος} Άξονας Προτεραιότητας

«Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές»

Ο πρώτος άξονας προτεραιότητας αναφέρεται στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στο πνεύμα των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και στην βελτίωση και επέκταση των τεχνικών υποδομών.

Ειδικότερα, ο άξονας αυτός αρθρώνεται σε τρεις κορμούς παρέμβασης:

- (1) στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος,

- (2) στο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και
- (3) στις τεχνικές υποδομές.

Το φυσικό περιβάλλον πέρα από την αξία που έχει για την ποιότητα ζωής των σημερινών και μελλοντικών κατοίκων της περιοχής, συνιστά και βασικό πλουτοπαραγωγικό πόρο που προσφέρεται για ήπιες μορφές ανάπτυξης.

Ειδικότερα, η προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος αναφέρεται σε ειδικά θέματα όπως είναι η προστασία των δασών, των ορεινών οικοσυστημάτων, η προστασία και συνεχής καθαρισμός των ρεμάτων, η προστασία και βελτίωση των βοσκοτόπων, η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και τον περιφερειακό σχεδιασμό, η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου κ.α. Επίσης, συμπεριλαμβάνει δράσεις για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της περιοχής καθώς και την αποκατάσταση λατομικών περιοχών όπως και την προστασία τοπίων. Το δομημένο περιβάλλον της περιοχής αφορά άμεσα την ποιότητα ζωής των κατοίκων αλλά και την ελκτικότητα των οικισμών της. Παρά την υψηλή ποιότητα αυτού του περιβάλλοντος απαιτούνται δράσεις όπως διατήρηση ελεύθερων χώρων, προστασία των τοπίων και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, συγκοινωνιακές ρυθμίσεις, καταπολέμηση θορύβου, πρόληψη φυσικών καταστροφών, βελτίωση αισθητικής εισόδων, απομάκρυνση οχλουσών δραστηριοτήτων κ.ά.

Ο δεύτερος κορμός παρέμβασης αναφέρεται στο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό ώστε η περιοχή να αποκτήσει χωρική συνοχή, να αποφύγει συγκρούσεις χρήσεων γης, να αποκτήσει γη για την οικιστική και οικονομική της ανάπτυξη, να προβλέψει τη χωροθέτηση λειτουργιών κ.α. Ειδικότερα, ο άξονας αναφέρεται σε δράσεις σχεδιασμού όπως το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο με παράλληλη εξειδίκευση του Χωροταξικού Σχεδίου της Περιφέρειας αλλά και των ειδικών χωροταξικών σχεδίων, εκσυγχρονισμό των πολεοδομικών σχεδίων σε όλους τους οικισμούς, προσδιορισμός ειδικών ζωνών κ.α.

Τέλος, ο κορμός παρέμβασης των τεχνικών υποδομών αναφέρεται στην ανάγκη της βελτίωσης και επέκτασης όλων των κατηγοριών τεχνικών υποδομών και δικτύων.

Ειδικότερα, στις τεχνικές υποδομές περιλαμβάνονται παρεμβάσεις οδικών έργων (π.χ. ενδοδημοτικοί οδοί, κόμβοι και συνδέσεις με εθνικό οδικό δίκτυο, αγροτικές οδοί), επέκταση των δικτύων ενέργειας (π.χ. φυσικού αερίου) και επικοινωνιών (π.χ. ευρυζωνικά δίκτυα), εκσυγχρονισμός και επέκταση του υδρευτικού, αποχετευτικού και αρδευτικού δικτύου κ.α.

Όλες οι δράσεις του άξονα προτεραιότητας προσδιορίζονται και αναλύονται στην επόμενη ενότητα.

2^{ος} Άξονας Προτεραιότητας

«Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός»

Μια από τις βασικότερες αποστολές του Δήμου είναι να παρέχει στους πολίτες του υψηλής ποιότητας υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και στήριξης, να προάγει τα τοπικά συστήματα και τις τοπικές δομές εκπαίδευσης, να αναδεικνύει και να αξιοποιεί τους πολιτιστικούς πόρους της περιοχής καθώς και την σύγχρονη πολιτιστική δραστηριότητά του.

Στο πλαίσιο αυτού του άξονα προτεραιότητας ο Δήμος θα αναπτύξει ειδικές δράσεις και πολιτικές σε τρεις κορμούς:

- (1) στην κοινωνική πολιτική,
- (2) στην παιδεία και
- (3) στον πολιτισμό-τουρισμό.

Οι κοινωνικές παρεμβάσεις και δράσεις του Δήμου αναφέρονται στην υποστήριξη ειδικών ομάδων πληθυσμού όπως είναι οι ηλικιωμένοι και τα ΑΜΕΑ, στην περαιτέρω προώθηση της υποστήριξης της οικογένειας και των εργαζόμενων γυναικών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, ολοήμερα σχολεία), στην ένταξη στην τοπική κοινωνία όλων των ατόμων, στην υποστήριξη των αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων των νέων κ.α.

Η συνεχής βελτίωση των σχολικών υποδομών (π.χ. κτίρια, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, νέες τεχνολογίες, αθλητικές σχολικές υποδομές,), η προώθηση της εκπαίδευσης ενηλίκων και της δια βίου εκπαίδευσης, η συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των πολιτών κ.ά. συνθέτουν το δεύτερο κορμό παρέμβασης.

Ο τρίτος κορμός του παρόντος άξονα αναφέρεται στην περαιτέρω ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής, τη δημιουργία νέων πολιτιστικών υποδομών και δομών, τη βιώσιμη σύνδεση του πολιτισμού με τον τουρισμό ώστε να βελτιωθεί και η οικονομική βάση της περιοχής, η προώθηση σύγχρονων πολιτιστικών δραστηριοτήτων κ.ά.

Οι δράσεις του άξονα προτεραιότητας εξειδικεύονται και αναλύονται στο επόμενο κεφάλαιο.

3^{ος} Άξονας Προτεραιότητας **«Τοπική Οικονομία και Απασχόληση»**

Η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός του τοπικού παραγωγικού συστήματος και η αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων αποτελούν τη βάση για την ποιότητα ζωής και την ευημερία των πολιτών του Δήμου. Συνεπώς, το ΕΠ περιλαμβάνει την τοπική οικονομία και την απασχόληση στους βασικούς άξονες προτεραιότητάς του.

Ο εν λόγω άξονας θα περιλαμβάνει πρωτοβουλίες, δράσεις και πολιτικές, οι οποίες κατηγοριοποιούνται σε τρεις κορμούς παρέμβασης:

- (1) δράσεις για την ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγής και απασχόλησης,
- (2) δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα και κυρίως στην μεταποίηση,
- (3) δράσεις για την ενδυνάμωση της παραγωγής και απασχόλησης στον τριτογενή τομέα και
- (4) οριζόντιες δράσεις για την ενίσχυση της απασχόλησης.

4^{ος} Άξονας Προτεραιότητας

Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς

Ο Δήμος πέρα από ένα ειδικό δημοκρατικό σύστημα τοπικής διακυβέρνησης συνιστά και έναν παραγωγικό οργανισμό σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών καθώς και παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της περιοχής του. Για να επιτελέσει την αποστολή του ο Δήμος και οι οργανισμοί και επιχειρήσεις του θα πρέπει να εφαρμόζουν τις αρχές της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης, της αξιοκρατίας, της αποδοτικότητας, της οικονομικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Ακόμη, τόσο ο σχεδιασμός όσο και η υλοποίηση πολιτικών και δράσεων τοπικής ανάπτυξης προϋποθέτουν την τοπική κοινωνική διαβούλευση, τη μέγιστη κοινωνική συναίνεση, την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους φορείς της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και με οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς, πολίτες κλπ.

Επίσης, η στελέχωση του Δήμου και των οργανισμών του με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, η συνεχής βελτίωση αυτού του δυναμικού, η εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών στην τοπική διοίκηση, η έγκαιρη προετοιμασία μελετών και προγραμμάτων, η αποτελεσματική διεκδίκηση πόρων, η βιώσιμη διαχείριση των οικονομικών κ.α. συμβάλλουν τόσο στην επίτευξη των παραπάνω αρχών όσο και στην ικανοποίηση των πολιτών.

Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η συμπερίληψη στους άξονες προτεραιότητας του παρόντος άξονα, οι κορμοί παρέμβασης του οποίου είναι:

- (1) Οργάνωση και λειτουργία του Ο.Τ.Α., καθώς και σε ζητήματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και χρηστής τοπικής διοίκησης,
- (2) Οριζόντιες ή υποστηρικτικές λειτουργίες του Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων του και
- (3) Ανάγκες υποστήριξης των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, καθώς

Πίνακας 26: Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα Παρέμβασης ανά άξονα, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δ. Τοπείου

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
1. Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	1.1 Χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός – χωρική συνοχή 1.2 Δομημένο περιβάλλον 1.3 Φυσικό περιβάλλον-Πρόληψη κινδύνων 1.4 Τεχνικές υποδομές και δίκτυα
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός	2.1 Κοινωνική φροντίδα 2.2 Εκπαιδευτικές υποδομές 2.3 Πολιτισμός και αθλητισμός
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	3.1 Γεωργοκτηνοτροφική ανάπτυξη 3.2 Μεταποίηση - Υπηρεσίες 2.4 Τουριστική ανάπτυξη 2.4 Απασχόληση
4. Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς	4.1 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου 4.2 Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής 4.3 Οικονομικά του Δήμου 4.4 Οργάνωση και διαχείριση των υπηρεσιών του Δήμου 4.5 Διαδημοτική, Ενδονομαρχιακή, Ενδοπεριφερειακή και Διαπεριφερειακή Συνεργασία για μεταφορά καλών πρακτικών

2.3.1 Η συνοχή μεταξύ αξόνων προτεραιότητας και στόχων αναπτυξιακής στρατηγικής

Πριν την αναλυτική παρουσίαση των στόχων και των δράσεων ανά άξονα, στον παρακάτω Πίνακα επιχειρείται μια συνοπτική αντιστοίχιση των αξόνων προτεραιότητας με τους γενικούς στόχους της στρατηγικής της προηγούμενης ενότητας, προκειμένου να τεκμηριωθεί η εσωτερική συνοχή μεταξύ στόχων και προτεραιοτήτων του Προγράμματος.

Όπως φαίνεται από τον Πίνακα αυτό, οι άξονες προτεραιότητας είναι απολύτως συμβατοί με τους γενικούς στόχους της στρατηγικής. Παρά τη μεγαλύτερη συνάφεια με ορισμένους γενικούς στόχους, παρατηρείται ότι σχεδόν όλοι οι άξονες συνεισφέρουν στην υλοποίηση περισσότερων στόχων. Σημειώνεται, ότι άμεσα ή/και έμμεσα όλοι οι άξονες προτεραιότητας επηρεάζουν όλους τους γενικούς και ειδικούς στόχους. Στον σχετικό Πίνακα η αντιστοίχιση είναι ευθέως ανάλογη με την εκτιμώμενη συνάφεια μεταξύ στόχων και αξόνων.

Πίνακας 27: Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Σχεδίου με τους στόχους της Αναπτυξιακής Στρατηγικής

	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ			
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	<i>1^{ος}: Ισορροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου</i>	<i>2^{ος}: Βελτίωση του επιπέδου ανάπτυξη, του εισοδήματος και της απασχόλησης</i>	<i>3^{ος}: Προστασία του φυσικού και βελτίωση του οικιστικού περιβάλλοντος</i>	<i>4^{ος}: Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου μέσω της αναβάθμισης της οργανωτικής του δομής</i>
1. Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	X	X	X	
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός	X	X	X	
3. Τοπική Οικονομία και	X	X		

Απασχόληση				
4. Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς	X	X	X	X

Επίσης, πασιφανής είναι από τον Πίνακα η αρμονική εσωτερική αρχιτεκτονική μεταξύ των επί μέρους αξόνων προτεραιότητας. Έτσι, ο άξονας προτεραιότητας «Φυσικό και οικιστικό περιβάλλον-τεχνικές υποδομές» συμβάλλει στην επίτευξη της προτεραιότητας «Τοπική οικονομία και απασχόληση». Οι άξονες «Τοπική οικονομία και απασχόληση» και «Ο ΟΤΑ ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς» συμβάλλουν στην προώθηση των δράσεων του άξονα «Κοινωνική πολιτική, παιδεία και πολιτισμός» κοκ.

Οι Στρατηγικοί Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Τοπείρου είναι οι εξής:

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ			
		Ισορροπία και βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου.	Βελτίωση του επιπέδου ανάπτυξης, του εισοδήματος και της απασχόλησης και σύγκλιση με το επίπεδο ανάπτυξης του Νομού Ξάνθης	Προστασία του φυσικού και αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος	Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου μέσω της αναβάθμισης της οργανωτικής του δομής.
1. Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές	1.1 Χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός – χωρική συνοχή	++	++	++	++
	1.2 Δομημένο περιβάλλον	++	++	+	
	1.3 Φυσικό περιβάλλον-Πρόληψη κινδύνων	++		++	

	1.4 Τεχνικές υποδομές και δίκτυα		++	++	
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός	2.1 Κοινωνική φροντίδα	+			++
	2.2 Εκπαιδευτικές υποδομές	+			++
	2.3 Πολιτισμός και αθλητισμός	+	++		
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	3.1 Γεωργο-κτηνοτροφική ανάπτυξη	+	++	+	+
	3.2 Μεταποίηση - Υπηρεσίες	++	++	+	+
	3.3 Τουριστική ανάπτυξη	++			
	3.4 Απασχόληση	++	++		+
4. Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς	4.1 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου	+	+		++
	4.2 Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής	+			++
	4.3 Οικονομικά του Δήμου	+			+
	4.4 Οργάνωση και διαχείριση των υπηρεσιών του Δήμου		+		+
	4.5 Διαδημοτική, Ενδονομαρχιακή, Ενδοπεριφερειακή και Διαπεριφερειακή Συνεργασία για μεταφορά καλών πρακτικών	+	+	+	++

2.3.2 Συνοπτική τεκμηρίωση των προτεραιοτήτων του Σχεδίου με εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες

Στους παρακάτω πίνακες περιγράφεται μια πρώτη προσέγγιση συσχέτισης των αξόνων προτεραιότητας με τους στόχους του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2016-2020.

Πίνακας 28: Συνάφεια Αξόνων Προτεραιότητας Ε.Π. Τοπείου με ΕΣΠΑ

Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι Δήμου Τοπείου	Θεματικές και Χωρικές Προτεραιότητες Αναπτυξιακής Στρατηγικής του ΕΣΠΑ						
	Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας	Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία	Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή	Θεσμικό Περιβάλλον	Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών	Χωρική ανάπτυξη (αστική, ορεινών, νησιώτικων και αγροτικών περιοχών)	Εδαφική Συνεργασία (Στόχος 3)
Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον - Τεχνικές υποδομές					X	X	
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός		X	X		X		
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	X		X				

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Ενότητα 1. Στρατηγικός Σχεδιασμός

Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς				X			
--	--	--	--	----------	--	--	--